

Független Újság

politikai napilap

Lord Runciman hivatása

Irta: dr. Gulyás Imre

Nem figyeljük azt a nehéz szerepet, amelyet a nemes Runciman lord vállaira rakott az angol lelkiismeret. Igazságra kell szorítani egy olyan nemzetet, amely igazságtalanság révén tudott csak nemzetté lenni. Csehszlovákia a földkerekség legmesterségesebb állama. Nem élőlény, csak alkotóelemek mechanikus halmaza. Nem élőlény, csak homunculus, amely rossz-hiszemű politikai bűvészek retortáiban született. Nem is lehet másként; hiszen a lombikban csak reakciók és lecsapódások keletkeznek, de szerves élet soha. Es most mégis módot kell keresni, hogy a holt anyag mozgásba jöjjön. Az angol nemzet csodálatos józansága, frázisokat nem tűrő okossága látja, hogy Csehország idestova nem lesz egyéb, mint bomlásnak induló politikai hulló, amely megfertőzi egész Európát. Ezt pedig meg kell akadályozni. Runciman lord az a nagy orvos, akit a beteg mellé ültettek, akár fészék ennek, akár nem.

Természetesen találjuk, ha a cseh államférfiak mindent elkövetnek, hogy óriási propagandájukkal összekovácsolt államiságukat életképességből bizonyítsák. Bizonyos az is, hogy agitációs erejük, képességük nem mindennapi. De vajon meddig lehet bűnbölg fogant ügyet a becsület látszatával védeni?

Masaryk Tamás, aki feltétlenül a felesesebb s aránylag még a legméréses keltebb volt a cseh politikusok között, nyíltan bevallotta, hogy propagandájának módszereit a világ legnemesebb agitátorától tanulta, attól a csodálatos férfiútól, akit Kossuth Lajos néven anyakönyvezett el a világ nagyjainak sorában a történelem. Tőle tanulta a szabadság és nemzeti öncél-láság fogalmait. De mi hisszük, hogy a hideg, tiszta angol logika számon fogja kérni utódaitól, hogy megtanulják-e Kossuthtól az igazság szeretetét is? Es miért felejtették el a nagy Hontalannak azt a jóslatszerű megállapítását, hogy a nemzetiségi kérdések kiegyenlítése feltétlenül kívánatos ugyan, de van egy ár, amelyet nem lehet érte megadni. Ilyen az ország területének nyelvek szerint való feldarabolása, amibe belemenni pozitív öngyilkolás. Hát mi nem voltunk hajlandók ezt az öngyilkosságot elkövetni. Es ha ezt mégis megtették velünk mások, még pedig Kossuth állítólagos tanítványai, sőt úgy tették meg, hogy ráadásul az anyanemzet nagy tömbjeit is letépték testünkről, akkor ez meg pozitív gyilkolás.

Az angol lelkiismeret az ilyen bűnök borzadáva szemléli. Hamlet főre még akkor is remeg, amikor jogos és szent bosszúállás vezet. Macbeth feje pedig póznára kerül, hiába erőszakolja a végzetet, hiába üvölti, hogy: »En — jobbvoltomért mindent letiporok. Ugyis már a vért oly mélyen gázolom: hogy talán bajosb az átkelésnél — megfordulni most...

Országos részvét kísérete utolsó útjukra a debreceni repülőszerencsétlenség áldozatait

Budapest, augusztus 14.

Szombaton reggel 5 óra 54 perckor érkeztek meg a beborult egű Budapestre, a nyugati pályaudvarra a debreceni repülőszerencsétlenség áldozatainak holttesteit.

Hogy ne az éjszakai órákban érkezzenek meg a koporsók, a szomorú terhet hozó vagon Szolnokon lekapcsolták és ma hajnalban indították tovább Budapestre.

Már öt óra után nagy sereg kezdett gyülekezni a pályaudvar peronján: a tragikus halált halt újságírók és pilóták ismerősei, rokonai és barátai. — Református papi köntösbe öltözve várta Tibor fiát Benke Tibor református lelkész, fekete gyászruhába öltözve egy másik gyászoló édesapa, dr. Peller Imre ügyvéd, Gyuri fiát. A kísértetközönség sorában megjelent Jávor Pál színművész a feleségével. — Jávor hatalmas nemzetiszínű szalaggal átkötött rózsacsokrot szorongatott kezében.

A szolnoki személyvonat menetrendszerű pontossággal futott be a pályaudvarra. A személyvonat végére

kapcsolva a 126.397. számú sötétvörös téglaszínű teherkocsi.

Már világos a reggel, de még mindig ott ég a vagon jelzőlámpája a kocsi végén. Most az a vasúti lámpa a tizenkét halott gyászgyertyája.

Ovatosan tolatni...

A vonat utasai mind levett kalappal, megilletődéssel szállnak le. Szinte némán, lábujjhegyen mennek ki a csarnokból. A gyászolók serege pedig könnyes szemekkel mered a lezárt tehervagonra, amelyen kis-kék cédula figyelmezteti a vasutasokat:

Ovatosan tolatni.

A két cédula mellett kis fehér cédulán rárajzolt két kereszt és a kegyetlen szó: Hulló.

Hét órakor hatalmas zápor zuhogott alá a városra és a pályaudvarra. Verte a viharos zápor a magánosan álló teherkocsit, amelyet közben

derék, egyszerű vasutasok a szomszédban vagdosott zöld ágakkal borítottak díszbe.

„Kedves barátaim, nézzék meg, ki ez!”

Félkilenc órakor feltűntek a temetkezési intézet fekete gyászautói. — A gyászoló sereg a tehervagon elé vonult és

megkezdődött az idegeket tépő kirakodás.

Hangos zokogások jajdulnak fel, amikor kinyitják a vagon széles nagy ajtaját és feltűnnek a fekete koporsók. A koporsókon és a kocsi falain a debreceni részvét és gyász koszorúi és virágcsokrai. A temetkezési intézet fekete köpenyes emberei elsőnek Valgóczy Gyula joghallgató koporsóját emelik ki.

Név egyetlen koporsón sincs, a koporsók lábánál szépen megírt névjegykártyák jelzik a koporsó lakójának nevét.

A fiatal jogászútán Szilbássy József koporsója kerül a temetkezési szolgák vállára.

Zokogó hang szólott, a koporsókat emelőkhöz. Dr. Peller Imre ügyvéd kérdezi:

— Kedves barátaim, — mondják csak meg, nézzék meg, ki ez?

A megtört apa nem látta a fehér cédulát.

Fátyolos hangon felel az egyik feketeköpenyes:

— Szilbássy József.

A harmadik koporsó Simor Miklósé.

Hangos zokogás jajdul fel egy társra:

12 gyászfátyolos légcsavar

Amikor a koporsók megérkeztek a temetőbe, azokat először a hajlított házbán helyezték el. A halottasház mögött lévő területen ezalatt már elkészültek a 12 ravatal felépítésével.

Fekete posttóval borítva a ravata-

ságból. Piros rózsza és fehér székfű, rózsaszínű gladiola hullt Simor Miklós és a többiek koporsójára.

Benke Tibor koporsóját emelték ezután a gyászfurgonra.

„Jöhet a következő”

Közben hangzott az intézkedő tisztviselő szava:

— Jöhet a következő.

A következő koporsó Boros József szerelőé. Az ő koporsója után Tomory Emil és Bártfay Gedeon pilóták koporsóját emelték ki.

Most már tele volt mind a három gyászfurgon a szomorú teherrel.

Kiszedték a koszorúkat, a csokrokat és a gyászautók kirobogtak a pályaudvarról, ki a Kerepesi temetőbe...

— Meg kell várni — adták ki az intézkedést —, amíg két autónk visszajön.

Kilenc órakor ér vissza a temetőből a két gyászautó.

Pázmány Papp László koporsója került sorra, utána Zombory Vilmos fotóriporteré.

Kiemelték Rusznyák Iván koporsóját. A koporsón elszáradt zöld levelek, néhány hervadt virágszirom.

Az utolsó koporsó Peller Györgyé.

Édesapja jobbajával nagy szeretettel simit végig néma fájdalom-ban a fekete koporsón.

lok, rajtuk a 12 fekete koporsó, ahonnan majd utolsó útjukra indulnak a debreceni repülőszerencsétlenség tragikus áldozatai. A ravatalok két oldalán jobbról és balról egy-egy fekete gula tetején gyászfátyollal beburkolt légcsavar.

Budapest minden előkelősége tiszteleg a koporsók előtt

Már a kora délutáni órákban emberáradat indult a Kerepesi úti temető felé. Egymásután gördültek a temető ravatalozója mögött felállított 12 koporsó mellé az elő-

kelőségek autói. Megérkezett a kormány képviselőtében Mikecz Ödön dr. igazságügyminiszter, Antal István államtitkár és Rákóczy Imre a sajtóosztály vezetője kísé-

gallyakat maga elé tartja a multat, a dícsőség és gyász közös örökségét és azzal indul harcba ellene. S akkor Runciman lord már csak Macduff

szózatát fogja bírni vinni a világnak: Im, nézd a bitor fejét! Szabadok vagyunk!

A vendég előtt sütik minden csüörtökön este a GAMBRINUSZBAN a flekkent.
Pénteken este ízes halkülönlegességek és pompás halászlé a Gambrinusban.
Esténként Rácz Lili énekel Magyar Gyuszi zenekarának kíséretével.

retében. Röviddel ezután érkezett Kornis Gyula dr. a Ház elnöke, Algyai Hubert Pál kereskedelmi államtitkár, aki Imrédy Béla miniszterelnököt, mint kereskedelmi minisztert képviselte és sorra felkereste az elhunytak hozzátartozóit, valamint az újságírótestületek vezetőit és a miniszterelnök részvétét tolmácsolta előttük. József kir. herceget Drehr Endre őrnagy, szárnysegéd képviselte. Ott volt Palota olasz légügyi attaséja, a német követség légügyi attaséja, Antonio Vidmar olasz és Veiss Emil jugoszláv sajtóattasé, a Magyarországon tartózkodó svájci repülők egy csoportja, a külföldi újságírók képviselői, valamint az egész magyar sajtó, a művészi és irodalmi világ reprezentánsai. Az előkelőségek sorában megjelent az MTI vállalatai küldöttségének élén vitéz leveldi Kozma Miklós m. kir. titkos tanácsos, az MTI elnökgazdátja, Zimmer Ferenc kormányfőtanácsos, főszerkesztővel, a Vöröskereszt Egylet képviselőit-

ben vitéz Simon Elemér titkos tanácsos, ny. főispán, Józán Miklós unitárius püspök, Traeger Ernő miniszteri osztályfőnök, kormánybiztos, Lossonezy István debreceni főispán stb.

Amíg a temető útvonalain és künn a Fiumei úton ezrével hullámzott a tömeg — elhelyezkedett a katófalk mellett a katonatisztek, a csendőrség és rendőrség küldöttsége. Felsősorakozott a katonai díszszázad és mellette a katonai zenekar. A jegenyafák sora előtt felállított ravatalok a koszorúk özönével voltak borítva. Rokonok, barátok, ismerősök, testületek több, mint 8 koszorús kocsiira való virágot küldtek a tragikusan elhunyt újságírók és repülők utolsó útjára. Középen volt a miniszterelnökség sajtóosztályának hatalmas báborkoszorúja, szalagján a felírás: Igaz kegyelettel a miniszterelnökség sajtóosztálya. Ugyancsak pompás koszorút küldött a Budapesten tartózkodó egyiptomi anyakirályné részvételének kifejezésül.

amelyeket csak a feltámadás angyalai fognak majd szólásra bírni. A 12 közt hét újságíró, aki a magyar köz- és szellemi élet és a magyar publicisztika legkülönbözőbb pontjain teljesítették kötelességüket. Amikor az ember e koporsóira tekint, önkénytelenül túl ajkára a kérdés, érdemes-e eszmékért harcolni, elvékért küzdeni, érdemes-e a köz érdekeiért síkra szállni és embertársaink javáért kemény tusára kelni, érdemes-e áldozatokat hozni és érdemes-e az egyéni életet is a sors serpenyőjébe vetni, ha minden harc és minden áldozat végső értelme egy ilyen szűk koporsóba torkollik, amelynek fedele csak az utolsó ítélet barsónájának szavára pattan le homlokunk felől. S a koporsók néma és megbékkelt lakóinak tragikus sorsa bármennyire is befolyásol bennünket az ellenkező felfogásra, mégis csak egy lehet a válasz: érdemes küzdeni, érdemes áldozatot hozni, sőt ennél több: kötelesség. Mert az életünket nemcsak nekünk adta a Teremtő, de a köznek is és a köz java csak küzdelemmel és önfeláldozással vihető előre. Küzdelemmel az életben és önfeláldozással a halálban. Ezt példázzák e koporsók megpihent lakói előttünk, akik míg éltek küzdöttek, a magyar szellem szabad kibontakozásáért, halálukban pe-

dig mindannyian a férfiúi és polgári kötelességteljesítés áldozatai lettek.

— Ne veszítsük el tehát hitünket, ók meghozták a maguk magasztos áldozatát fiatallal életükkel, kiömlő piros vérükkel, borzasztó halálukkal; a magyart újságírásnak, a magyar repülés ügyének és a polgári kötelességteljesítésnek. Tragikus haláluk nem volt hiábaváló, mert fiatal életük fátylának végső kilobbanása mély értelmű és megnyugtató meglátásokra vet ismét inbolygó fényt: elsősorban arra, hogy a kötelességteljesítésnek — ennek az oly értékes s manapság olyan anyira sorsdöntő magyar erőnyeknek — napjainkban Magyarországon egyre szaporodnak a mártírjai.

— Isten veletek drága magyar testvéreim! Búcsútok tőletek azzal a felemelő érzéssel, mellyel a haldokló spártai katonák búcsúztatták az övétől, aki a lét küszöbén csak azt kérte, hogy fejfájára két szót véssenek: »Megtette kötelességét.« Mi ma 12 frissen hantolt sír keresztjére és fejfájára égetjük oda ezt a legszebb sírmondatot, ami csak igaz és egész férfi kaphat: »Megtettétek kötelességeketek.« Nyugodjatok, mert tragikus halálotok, mint a kötelességteljesítés példázata, tüzlángként világít bele a mai sötét magyar éjszakába.

A gyászszertartás

Sűrű felhők borították el az eget, amikor megkezdődött a gyászszertartás, megérkeztek a különböző egyházak papjai. Fenn a levegőben hirtelen két 3-3 egyeségből álló repülőraj jelent meg és elveszett a gyászszertartás kezdetét jelentő éneknek hangja a repülőgépmotorok félelmes búgása közben. »Intsünk búcsút« énekelte az Operaház kórusa, majd Mészáros János érseki helytartó ajkán felelendült a római katolikus szertartást bevezető gyásznének dallama. Az érseki helytartó egymástán szentelte be a róm. kat. vallású hősihalottak hamvait és a szertartás befejezése után imád-

zott az Egek Urához.

A megrázó erejű ima után újból felhangzott az Operaház kórusának gyásznéneke, amivel a róm. kat. szertartás véget is ért. A katolikusok után a református halottak megáldására került sor. Victor János ref. lelkész lépett a ravatalok elé, felhangzott a Te benned bíztunk eleitől fogva és a lelkész Máthé evangéliumának 10. versszakát idézve búcsúztatta a ref. egyház halottait. A ref. egyház szertartása után Scholtz László evangélikus lelkész az evangélikus vallás halottait búcsúztatta és végül az unitárius lelkész imádkozott.

„Igazak, hívek, bátrak voltak s mindenekfelett magyar újságírók”

Antal István államtitkár beszédének elhangzása után dr. Tóth László, a Nemzeti Újság főszerkesztője, a Magyar Újságíró Egyesület elnöke lépett az emelvényre s sirástól elesukló hangon vett búcsút a toll és lélek mártírjaitól.

— Társaink! Kedves Fiúk! Aldjon meg Benneteket az Isten, adjon üdvösséget odafenn és békeséget ideleinn a földön. Nem felejtjük el soha, hogy férfiak voltatok. Igazak voltatok, hívek voltatok, bátrak voltatok és mindenek felett magyar újságírók voltatok. Az újságírás és sajtó gyászatát, hódolatát tolmácsolom azoknak, akik Veletek együtt mentek a halálba s

azért küzdöttek még az utolsó pillanatban is, hogy megmentsenek Bepneket. Nehány perc, s a koporsók el-tűnnek, jön a békeség csendje, mindenki viszi magával haza a szomorúságot, a bánatot, de viszont reménységet is kell, hogy vigyünk ezekből a gyönyörű fiatal életekből: egy nagy áldozat lángja száll az ég felé és talán kiengeszteli az Eget irányunkban s eljön sorsunk jobbrafordulása. Fiúk! Isten Veletek! Reménységgel kiálljuk felétek: Isten Veletek és hitünk tanítása szerint mondjuk: a Viszontlátásra.

A könnyekig megható beszéd elhangzása után vitéz Horthy István, a Magyar Aeroszövetség elnöke mondott búcsúztatót.

Hullanak a rögök

Vitéz Horthy István búcsúztatója után megalakult a gyászmenet. Elöl az I. határőrezred zenekara haladt, mögötte a légügyi hivatal egyenruhás szakasza, 3 koszorús kocsik és utánuk a 11 gyászhintó. A katonazenekar Prohászka gyászindulóját játszotta s a sok ezer főnyi gyászoló közönség kísérete mellett megindultak a halottas kocsik a temető kijelölt parcellája felé, ahol már meg volt ásva a 11 sír. Több mint egy óra hosszat tartott, míg mind a 11 koporsót le-emelték a gyászhintóról. Az Operaház énekkara utolsó gyászdalt énekelt s ekkor megrázó jelenetek játszódtak le. A hozzátartozók szívét tépően zokogtak, de velük együtt sirtak a hősi halottak barátai, ismerősei és olyan idegenek is, akik a temetésen való megjelenéssel akarták leróni kegyeletüket az újságírás hősi halottaival szemben. Pontosan háromnegyed 7 órakor egyszerre bocsátották a főváros által adományozott díszsírhelyen a sírgödörbe a koporsókat s néhány perc múlva már komoran döngött a koporsók fedelén a ráhulló rög.

Budapest, augusztus 13. A debreceni repülőkatasztrófa 12 ál-

„Megtettétek kötelességeketek!”

A gyászszertartás befejezése után először Antal István államtitkár lépett a ravatalok előtt felelt gyászleppellel leborított szónoki emelvényre, hogy a magyar kormány nevében búcsúztassa a magyar toll és a magyar repülés hőseit.

— Mélyen tisztelt gyászoló közönség! Megrendülve állok itt e komor és tragikus koporsók előtt, amelyek 12 magyar testvérünknek, 12 reményteljes küzdő és nagyraváratott magyar életnek törékeny földi porhüvelyét adják át az örök mulandóságoknak, hogy elhelyezzem azokon a m. kir. kormány kórusát.

— A koszorúk minden egyes virága az őszinte megindulás, a mélységes részvét, az áhitatos kegyelet és a testvéri együttérzés szirmaiból fonódott s a mezei virágok szimbólikus költői, de mégis egyszerű és közvetlen hangján juttatják kifejezésre azokat a bensőséges és igazi érzéseket, amelyeket e koporsók néma lakóinak tragikus elmúlása a m. kir. kormány minden tagja, de egyben minden magyar ember szíve mélyéből kiváltottak. Újságírók: a tiszta tollnak, a bátor szóznak és szabad gondolatnak elszánt harcosai, pilóták: a levegő csodálatos lángtengerének modern és elszánt hősei és a nehéz küzdelemteljes magyar polgári sors többi munkása várja itt tőlünk, hogy elkísérjük itt őket arra a végső útra, ahonnan nincs többé visszatérés. 12 élet, 12 világ, 12 akarat, 12 ambíció, 12 szív, 12 vágyakozás, 12 reménység, gyarló földi maradványai nyugosznak

itt egymás mellett csendben, békében, szótlanul, kiengesztelődve magukkal és kibékülve a világgal, lezárt ajakkal.

Olcsó nyári vásár szenzációi

KONTSEK divatházban

Néhány irányár:

Creppe de chine imprimé	180—150	1 pár nyári kesztyű	0.80—0.50
70 cm. széles gyapju szövetek	2.50—2.20	1 pár hibátlan női műselyem harisnya	1.48
Lanita mintás ruhavásznak	1.50—1.20	Floconette már	1.20—1.00
Férfi tropicálok	6.00—5.00	Strand kreton	0.96
Színes férfi ing	3.80—2.80	Mosó kreton I. a.	0.80—0.74
Nyakkendők	1.16—0.96	Kötött bluzok	4.00—3.00—2.00
		Fürdő ruhák	3.00—2.00

Maradékok olcsó árban óriási választékban.

Kontsek Kornél
 divatáruháza Kossuth-utca 1. szám.

1938

dozatan
 főállat
 la jogh
 rencsét
 Kerepe
 tes utá
 tas ház

A3 D...

Orsz
 az

Szen

Mint
 nagy é
 közönsé
 és Ház
 és ne
 utazási
 sárigaz
 ilyen
 ben és
 rezhess
 Oszi V
 terjedő
 lözatos
 meneti
 sebb p
 és ipar
 a legto

A4 D4 B5

C5

leteinek hálózat

k ügyelmébe
 kei izeni a keres
 úzáért?
 dheli meg a gazda jo

Budap
 velésü
 Futura
 zönség
 vételi ár
 gati hat
 nántúlör
 détre fel
 sors máz
 pította
 kocsikba
 költsége
 lék keve
 egészsé
 nyoknak
 tendő.
 hát ne
 vagy du
 szai haj
 illetőleg
 csonyab
 ányg
 nyi az
 jobban
 fekvő
 hajlé
 vasúti
 bá a
 mérleg
 mint
 Ez is a
 hogy a
 máson v
 mázsánk
 18.25

A5 B5 D4 A4

C5

B5 D4 A4

C4 D4 D3 A3

M

N

K

Divatház

dozatának, Valgóczy Imre győri főállatorvos fiának, Valgóczy Gyula joghallgatónak holttestét, a szerencsétlenség többi áldozatának, a Kerepesi temetőben történt temetés után a Kerepesi temető halottas házában helyezték el, ahonnan

a család kívánságára Győrbe szállítják és ott helyezik örök nyugalomra: Budapest, augusztus 13. A rádió ma délután egy perces szünettel áldozott a szerencsétlenül járt magyar újságírók emlékének.

Országszerte beszervezték már az Őszi Lakberendezési Vásár képviselőiteinek hálózatát

Szent István napja után megkezdik a vásárigazolványok árusítását.

Mint minden évben, ezuttal is nagy érdeklődéssel várja a vidéki közönség az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárt. Az érdeklődés nem utolsó sorban a féláru utazási kedvezményt biztosító vásárigazolványoknak is szól. Hogy ilyen igazolványt minél könnyebben és minél kényelmesebben szerezhessen meg bárki országának, az Őszi Vásár az egész országra kiterjedő széleskörű képviselői hálózatot szervezett be. Valamennyi menetjegyiroda, minden jelentősebb pénzügyi, kereskedelmi és iparkamarák, az ipartestületek, a legtöbb községi és körjegyzőség,

egy sereg nyílt elárúsi üzlet vállalta a képviselőket és mindeme helyeken már Szent István napja után megkezdik a vásárigazolványok árusítását.

Vásárigazolványt bárki válthat magának. A vásárigazolvány ára személyenként azok részére, akik legfeljebb 110 kilométernyire laknak Budapesttől P 1.50, azok részére pedig, akik messzebb laknak, P 2.50. Vásárigazolvány a magyar közlekedési vállalatok minden vonalán féláru jegy váltására jogosít és természetesen a vásár díjmentes meglátogatására is feljogosítja tulajdonosát.

Gazdák figyelmébe: Mennyit kell fizetni a kereskedőnek a búzáért? Hogy védheti meg a gazda jogait?

Budapest, augusztus 13. A földművelésügyi miniszter megbízásából a Futura ezúton is felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a búza átvételi árát a termelő gazdától a nyugati határállomáson, valamint a Dunántúlon, Szolnokon és Szolnoktól délre fekvő tiszai hajórakodó állomáson mázsánként 20.75 pengőben állapította meg. Ez az ár 15 tonnás vasúti kocsikban, illetőleg uszályban az eladói költségére berakott 80 kg-os, 2 százalékos keveréknél többet nem tartalmazó, egészséges és kereskedelmi szokványoknak megfelelő fajsúlyú búzára értendő. Természetes, hogy egyéb, tehát nem nyugati határállomáson, vagy dunai, illetőleg fent említett tiszai hajórakodó állomáson felkinált, illetőleg átadott búzáért a Futura alacsonyabb árat fizet, és pedig annnyival kevesebbet, mint amennyi az illető helytől a hozzá legközelebb, illetőleg legkedvezőbben fekvő nyugati határállomás, vagy hajórakodó állomásig felmerült vasúti és hajófuvaroköltség, továbbá a feladóállomáson felmerülő mérlegdíj és közvetvői, valamint a hajóberakodási költség. Ezt is azonban csak addig a határig, hogy a búza ára bármely feladóállomáson vagonba, vagy uszályba rakva mázsánként 18.25 fillérről alacsonyabb nem lehet.

Ennyiert tartozik a búzát mind a Futura, mind a felvásárlásba bekapcsolt valamennyi gabonakereskedő átvenni. Amennyiben a gazda által eladott búza

nem éri el a 80 kg-ot, úgy a kereskedő a következő levonást teheti: 79.5 kg-nál 11 fillér, 79 kg-nál 21 fillér, 78.5 kg-nál 32 fillér, 78 kg-nál 53 fillér, 77.5 kg-nál 74 fillér, 77 kg-nál 104 fillér.

A 2 százaléknál nagyobb keverékesség esetén a levonást illetően a tiszai szakértő bizottság dönt. A földművelésügyi miniszter felszólít minden gazdát, hogy amennyiben a felkinált búzájukat bármely kereskedő a fenti feltételektől

eltérően venné át, ezt megfelelő intézkedések megtétele céljából haladéktalanul jelentse be a földművelésügyi miniszterium V. a) ügyosztályának (értékesítési ügyosztály), vagy a Külkereskedelmi Hivatalnak.

Nyomatékosan felhívja a Futura a gazdaközönség figyelmét arra, hogy rendkívül zavarja a búza értékesítését az, hogy a gazdák egyszerre kínálják fel egész feleslegüket eladásra.

Miután az idei rendkívüli búzafeleslegünk ilyen rövid idő alatt történő elszállítására közlekedési eszközök sem állanak elegendő mértékben ren-

Nagyothallóknak megváltás a SIEMENS-PHONOPHOR!

Uj modern csontvezetési typosok. Kérjen képes árjegyyéket.

SIEMENS, Budapest, VI, Nagymező-u. 4

delkezésre, ezúton is felkérjük a gazdaközönséget, hogy saját és gazdátársainak érdekében is eladásait ne egy-szerre, hanem folyamatosan végezze.

Borzalmas repülőszerencsétlenség Németországban - 16 halott

Prága, augusztus 13. Az OK-BAG jelzésű repülőgép Prágából Strassburgba útban szerencsétlenül járt. A szerencsétlenségénél a gép kezelőszemélyzetének 3 tagja

és 13 utasa meghalt, a személyzet egy tagja pedig megsebesült. — A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a gép a ködben nekiütközött egy dombnak.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hírű. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páralanul eredményes fürdő — ivó és beielegző kúrák. A fürdőt Hajduszoboszló 73 és 78 fokos sós — jódos — brómos — hidrocábonátos hévízei táplálják. 3,000 liter forróvíz percnként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Roska Márton és Sztchlo Zoltán új egyetemi tanárok eskütétele

Dr Roska Márton és dr Sztchlo Zoltán egyetemi régészeti és római jogi tanszékének új professzorai szombaton délután tettek esküt az egyetemi tanács előtt.

Az eskütétel után dr Csikesz Sándor rektor beszédet mondott, melyben az új professzorok érdemeit hangoztatta. Az egyiknek Erdély szellemi életében való nagy munkáját, a másiknak két

nagy elődjét emelte ki, melyek közül az egyik még él, a másikat ki kellett törölni az egyetem életéből.

— Ezt az utóbbit akarjuk elfeledtetni az új professzorral — fejezte be beszédét dr Csikesz Sándor rektor.

A beszédre dr Roska Márton válaszolt, meleg szavakkal köszönve meg a fogadtatást, amiben az egyetem részesítette őket.

Zöld József helyettes polgármester és Dunay Ilona esküvője

Szombaton délelőtt a korai órákban Zöld József helyettes polgármester Füvészkert uca 2. szám alatti előkelően berendezett lakásában tartotta esküvőjét Dunay Ilonával, a néhány éve elhunyt mádalfalvi Zöld Aladár törvényhatósági bizottsági tag ny. határrendőrkapitány özvegyével. A polgári esketést dr Tolnay Elemér anyakönyvvizető végezte, mely után egyházi esketés következett, melyet a vőlegény régi és meghitt barátja, Baja Mihály ref. egyházkerületi tanácsbíró, Kossuth uccai ref. lelkész végezte, ki győ-

nyörű imával áldotta a vőlegény tanuja dr Böszörményi Béla debreceni ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag, a menyasszony tanuja pedig annak fivére, Dunay Sándor gyárigazgató Budapestről, volt. Az új pár az esküvő után nászútra Olaszországba utazott.

Csökken a hőmérséklet

Nyugati, északnyugati szél, több helyen újból eső, zivatr. — A hőmérséklet csökken.

Hotel Corvin Budapest

VIII., Csokonay utca 14. Nemzeti Színháznál. Családi szálloda a város szívében. — Ujonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. — Egyágyas szoba P 3.—, kétágyas P 6.—

Még két napig vásárolhat ma és holnap

Férfi és női szövetet, selymet, divatvásznakat és mosóárukat félárnál is olcsóbb áron

Klein Divatház Szezonvégi vásárán

A4 C4

Az egész város közönsége
Petrik Női és férfi divat üzlete
 Szent-Anna ucca 5 sz.
 Szezonvégi kiállításának
Olcsó árairól beszél

Mózes, a csavargó...

Tizennyolc, húszéves koromban szevedélyes gyalogló voltam. Tele voltam turista térképekkel, érttem a hátizsákba való pakolás művészetét és meg-meg jelentem a Hegyalján, a Bükkben, a Vértesen Bakonyban, Mátrában, egyszerűen: hegyremásztam. Később elmaradt a hátizsák és volt egy idő, amikor külvárosi lebujsok számára tartogatott rongyos ruhám és lyukas cipőm lett minden holmim, a tréfa pedig valósággá vált. Sohasem vettem be tényleg abba a bizonyos társadalomba, a kezem túlfehér volt hozzá, de itt ismertem meg Mózes.

Még ebben a társaságban is nehezen lehetne pontosan meghatározni Mózes foglalkozását. Néha koldult is, bár ezt nem szerette. Az amerikai hobók magyarországi példánya volt. Mindig körülvette egy kis titokzatosság. A fiúk félték tőle, a lányok szerették, úgy círogatták két hetes szakállát, mint-hogyha magamfajta fiatal fiú ott sem lett volna.

Származásáról sohasem beszélt. Honnan jött, senki sem tudta. A neve és kiejtésén valami alig észrevehető zamat után ítélve székelynek gondoltam.

Ugy kerültem vele össze, hogy tapasztalatlan fickó létemre tulajdonos voltam valahol, „járt a szám” és ő mentett meg a komoly elnászpángolástól. Ezekkel a kopott, szvetteres fiúkkal nem lehet tréfálni, ezt akkor tanultam meg. És azt is, hogy Mózes oltalma alatt biztosabb helyen vagyok, mint az állami fogházban. Akkor vitt el a szállására is, büszkén mutatta meg nekem „pesti rezidenciáját”, mely igen szellemesen egy kifeszített deszkából — mint ajtó — és mögötte egy sohasem használt raktárhelyiségből állott. Melegen bélelt kis hely volt, télen is kellemes alvás esett benne. Édesen aludtam ott, reggel egyedül találtam magam. Mózes elment. A deszkára írta krétával: csügd be gondosan az ajtót.

Mózes Amerikában is járt. Egy véletlen elszóllással árulta el és mi kor már nem tudta visszavonni, hosszú unszolásra így adta elő történetét:

— Régen akartam kimenni, hát felültem egy hajóra. A kapitány le akart dobálni, de a matrózok baponásak voltak és tiszteltek. Egész úton ennivalót hordtak nekem. Meghíztam. Odakint pár kollégával tárgyaltam, utazgattam az ő módszerükkel, vissza pedig Anglián át jöttem.

Többet nem volt hajlandó mondani.

Egyszer nagyon beteg volt Mózes. Nekem akkor kicsit jól ment a sorom, jobb ruhám, pénzem volt, egy dunamenti kis fatuba vittem és ott apoltattam három hétig. Alighogy jobban lett, ellopta az orvosa pénzét és az enyémet és megszökött. Eppen tavasz volt, Mózes 45 éves lehetett akkor. Csak nem szerelem után futott?

A tettei is olyan tömörek voltak, mint az előadása. Egyszer, csikor-

gó télen a Bükk lábainál, Kisgyőr tájékán egy esőszkunyóban húztuk meg magunkat. Nem néztünk ki bizalomgerjesztően, az arrajáró két kerülő afféle igazolatást akart az öregem végrehajtani s hogy ellenállt, ráfogták a fegyvert. Az öreg méregbejött, odament és nyugodtan kivette az izzadó vadászgyerek kezéből a fegyvert. Az nem merte rásütteni.

Hallottam egyszer dalolni is. Hegyalján csavarogtunk egy nyáron, gyümölcsöt ettünk a tilosban és az örök ránk lóttek. Futottunk, később megesendestünk és akkor rágyújtott a talpas hajduk nőtájjára:

Hát a nénéd éle még,
 hát a foga épe még,
 rád-e, rád-e, rád-e,
 rád-e vicsořitja még?

Es vicsořgott. Nevetett. Mindig gyorsabban, mindig jobbkedvűen dalolt. Mosolyogva hallgattam. Az tán számra fagyott a nevetés: egy patakhoz értünk, leszaladt és a kabátja ujját kimosta. Csupa vér volt. A karjába lóttek. Azért da-

Filléres vásár Frank Imre Arany-Bika

A pápa megáldotta a nemzeti Spanyolországot

Bilbao, augusztus 13. Római jelentés szerint Pacelli bíboros államtitkár XI. Pius pápa megbízásából a nemzeti Spanyolország vatikáni követének két írást nyújtott át, amelyben a pápa elismer-

sét fejezi ki a nemzeti Spanyolország-

szociális intézményeiért, valamint hadi- és egészségügyi berendezésért és az országnak pápai áldását küldi. (MTI)

Búza, rozs, árpa vetőmagakció

A búzatermelés egységesítésére és minőségi emelésére irányuló tevékenységet a földművelésügyi miniszter úr az 1938-39 gazdasági évben is folytatni kívánja s ennek során a folyó évben Bunkuti 1201, 1205, valamint Székács 1055 és 1242 számú búzafelcségek kerülnek elterjesztés céljából kiosztásra, mintegy 70 vagonnyi mennyiségben.

Ugyancsak folytatni kívánja a földművelésügyi miniszter a rozstermelés mennyiségi és minőségi emelésére irányuló múltévi tevékenységét is, aminek során mintegy 12.000 q Fleischmann-féle hatvani és lovászpatonai rozsvetőmag kerül elterjesztés céljából kiosztásra.

lott, hogy ne sziszegjen. Szérvelte is magát előttem. Ugy meglógott, hogy egy évig nem láttam.

A társadalomról elég lesulytó véleménye lehetett, bár nem sokat hangoztatta. Hogy a nyomorúságos évek során megszeretett, egyszer próbált végleg megtartani csavargónak.

Elete munkásságának egyik nagy csalódása lettem. Évek óta nem láttam. Igaz, azóta polgár lettem magam is és csak a gőzfürdőben ismerem el az emberi egyenlőséget. El-e még az öreg Mózes, rója-e még az országotakat, nézi-e még melegbarna szemével a kútrajáró leányokat? Nem tudom.

Sok asszonyt meg tudott boldogítani a szemével. Alig hagyott nekünk fiataloknak valamit a fehérnépből. Mesélt nekik, tanította őket, bolondulásig voltak érte, mi meg irigyeltük. Próbáltuk csüfolni, de nem fogott rajta.

Vén cimborá, ha élsz még, jó utat kívánok neked. Nézzed helyettem is a csillagokat, ha a követ használd párnának. Loppjál gyümölcsöt, vezessen eléd a szerencse minden téli estén szénakazlakat.

A titkokat pedig, barátom, a bánatot és a nevedet, amit 3 év alatt nem tudtam kiszéni belőled, őrizd hűségesen tovább és vidd el magaddal a gödörbe, amit majd ásnak neked valamelyik falu végén. Az én gödröm sem lesz mélyebb, csak a teteje díszesebb, juttatmul, mert hogy szobalevegőn éltem és egész életemben ostoba papirokkal rontottam a szememet.

(-i)

Vágó ? sarok

dasági felügyelőségek hajtják végre, nyújtanak azokról részletes tájékoztatást és a vetőmag igénylést is a felügyelőségeknek kell bejelenteni.

Jászárokszálláson 74 család jutott házhelyhez

A hét elején a telepítési akció keretében Jászárokszállás községben 74 családnak osztottak ki házhelyet. A földművelésügyi minisztérium telepítési osztálya az Országos Földhitelintézet útján megvásárolta a község szélén fekvő, úgynevezett Petes birtokot abból a célból, hogy a község nincstelenei között parcellázzák fel. A telepítési akció irányelveinek megfelelően nemcsak házhelyet adtak, hanem minden házhelyhez egyúttal megfelelő nagyságú kertet is, hogy ott konyhakertészetet ültessenek. — Egy-egy család számára 2-300 négyszögöl házhelyet juttattak és ezenkívül 600-800 négyszögöl földet konyhakert céljára. Az ünnepeles kiosztás megtörtént és az új telepítést Szent István földnek nevezték el. A vételárát 35 év alatt kell törleszteni.

GYÁSZROVAT

Dr Szabó Ferenc református egyházi ügyész, ügyvéd 56 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakása: Simonyi út 11-a. Pusztai temetkezési intézet.

Orbán Benjáminné, 43 éves református temetése vasárnap délután 4 órakor lesz köztemetői ravatalozó terméből. Lakása: Király Ferenc u. 10. Pusztai temetkezési intézet.

Új temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumálás, szállítás, temetés.

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 C5 A5 B5 C5

hatatlan Hodz
 ir Párt vezető

Bu
 Magya
 félora
 Prága
 párt m
 ségi il
 Andor
 Janos
 gyelm
 tették.
 Jaro
 ténzél
 közva
 ket mo
 — N
 ségi st
 reform
 nem el
 portók
 zet, an
 be, szí
 litikai
 alkalm
 oldása.
 — A
 olyan
 lordot
 támog
 eg ka
 „Ne

Hodza hely
 a fru

ormány-
 unk"

brakiai ma
 letéből szá
 a csehszlo
 stratégiai és
 bi kedvező

A szovj

Mezők, nyugati
 jétől kezdve egy
 nek elterjedt, hogy

is olt

A szovj

Nál, hogy

nincs le

olsevimus
 repél nem

széjjel ki
 ad nem
 mind
 Choborovicska
 nyere le
 szobor

Gróf I
 zóit a k
 — Hü
 (amépit
 meny!

— Ki
 írták a
 tudós or
 lók, aki
 kosság
 szett.

— Mi
 nemzeti
 vetélum
 feltétele
 zése.

CSOKONAI

Szállás: Székács

Tarthatatlan Hodzsa helyzete

A Magyar Párt vezetői a csehszlovákiai helyzetről

Budapest, augusztus 13. A Magyar Párt vezetői tegnap másfélórás megbeszélést folytattak Prágában lord Runciman-nel. A párt ma délelőtt Léván pártvezetőségi ülést tartott, amelyen Jaross Andor elnök és gróf Esterházy János ügyvezető alelnök nagy figyelmet keltett beszédben ismertették a politikai helyzetet.

Jaross Andor elnök, a kormány nemzetiségi javaslataival foglalkozva, többek között, a következőket mondotta:

— Nyilvánvaló, hogy a nemzeti jogi státusáról és a nyelvtörvény reformjáról szóló törvénytervezet nem elégítheti ki a nemzeti csoportokat. Az önkormányzati tervezet, amely a legtöbb újítást vezet be, szintén távol van azokról a politikai elvektől, amelyeket egyedül alkalmasnak tartunk a kérdés megoldására.

— A mi felfogásunk az, hogy olyan nemes törekvést, amely a lordot vezeti, mindenki nyugodtan támogathat. Őt elsősorban az igazság keresése vezérli.

„Nemzeti önkormányzatot akarunk”

— Minket, csehszlovákiai magyarokat, a magyar élettérrel szaktítottak ki azért, hogy a csehszlovák nemzet állama stratégiai és földrajzi szempontokból kedvezőbb feltételek közé kerüljön és jobban teljesíthesse azt a feladatot, amelyet a francia érdekvédelmi politika neki szánt. Ez a magyar életér húsz év óta védtelenül volt kiszolgáltatva a csehszlovák nemzet gazdasági, politikai és kulturális terjeszkedő vágyának.

— Húsz év alatt leszegényedtünk, de nem adtuk fel jogunkat a magyar élettérhez. Egyenrangúak akarunk lenni, mert nem ismerünk erkölcsi törvényt, amely egy nemzetől vagy nemzeti csoporttól ezt megtagadhatná. Nemzeti önkormányzatot akarunk, — mert csak ez a közigazgatási életforma biztosíthatja egyenjogúságunkat a gyakorlatban. A köztársaság feladata ma az, hogy minden ittlakó nemzetnek saját életterét rendelkezésre bocsássa, hogy új külpolitika bevezetésével az államot az európai viharzónából kiszakítva semlegesítse. A megoldást meg lehet találni, ha kivonják a Duna-medence problémáit olyan nagyhatalmi érdekvonalból, amelynek a Duna-medencében nincs keresnivalója.

— A köztársaság a bolsevizmus trazitó állomásának szerepét nem vállalhatja.

— A magyar nemzet céljait kiűztük: Becsület, szabad nemzeti életet akarunk, hogy minden ittlakó magyarnak jobb, békésebb otthona és biztosabb kenyere lehessen. Ezért harcolunk továbbra is.

Gróf Esterházy János többek között a következőket mondotta:

— Húsz év óta folyik a cseh államépítő munka és mi az eredmény?

— Kiderült, hogy akik itt benn írták a recepteket, nem hozzáértő tudós orvosok, hanem csak kuruzslók, akiknek hitele itt benn a lakosság jórészenél már régen elveszett.

— Mi itt valamennyi nemzet, nemzeti állam teljes képesítést követelünk és ennek elengedhetetlen feltétele az autonómia megszervezése.

— Ez is csak első lépés, mert a békeszerződések egyik alapelveül elfogadott önrendelkezési jog nem elegendhetik meg az autonómiával.

— Az egész nemzettestnek, mint jogi személynek a maga erkölcsi, szellemi és gazdasági birtoklómányával együtt jár a legteljesebb védelem és együtt jár minden lehetőség megadása, hogy élet erejét s képességét korlátlanul ki-

fejthesse. Ha ezt követeljük, egy jöttányival sem akarunk többet, mint húsz évvel ezelőtt a csehek akartak maguknak.

— Ki a békebontó? Alighanem inkább az, aki állig felfegyverezve folyton hangoztatja harci szándékát és nem győz kérkedni szövetségeseinek hadijerejével és igaz helyett végső érvül a világháború rémét festi fel.

Hodzsa helyzetét tarthatatlanná tette a tisztikar nyilatkozata

A londoni Daily Mail jelenti: Prágában igen nagy feltűnést keltett a cseh tiszti szövetség nyilatkozata, amely tiltakozik az ország tekintélyének a kisebbségeknek nyújtandó engedmények iránt való csorbítása ellen. A nyilatkozat következtében már nyíltan beszélnek a Hodzsa-kormány bukásáról és a katonai önkényuralom felállításának lehetőségéről.

A cseh tiszti szövetség nyilatkozata példátlan a cseh állam történetében. Általános az a felfogás, hogy a szélsőséges nacionalisták a nyilatkozatot tervszerűen sugalmazták, hogy megrendítsék vele Hodzsa miniszterelnök állását és elriasszák őt attól a gondolatától, hogy további engedményeket tegyen a kisebbségeknek.

Prága, augusztus 13. Lord Runciman szombaton fogadta a szudétánémet párt gazdasági szakértőit, akikkel 2 órán át tanácsko-

zott. Lord Runciman és felesége szombat délután hétvégi üdülésre utazott.

Kedvező a csehszlovákiai magyarság szaporodási aránya

A csehszlovák főiskolák rektorai — Runciman látogatása alkalmából — röpiratot adtak ki, amelyben ismertetik a köztársaság nemzetiségi adatait. Eszerint a 691.923 főnyi csehszlovákiai magyarság hat év alatt 36.751 fővel szaporodott, ez 5.31 százalékos szaporodásnak felel meg. Szaporodás szempontjából — a röpirat adatai szerint — első helyen a köztársaság orosz és lengyel nemzetiségei vezetnek, mindjárt utánuk a magyarok következnek, megelőzve németek és zsidókat, hanem a csehszlovákokat is.

Megbízhatatlanok az orosz csapatok

A szovjet mégis újra provokál

Moszkva, augusztus 13. A szovjet-orosz fővárosban olyan hírek vannak elterjedve, hogy katonai körökben

Filléres olcsó Nyári Vásár
Geiger, Piac u. 7.
Női, férfi és gyermek divatárak, harisnyák.

szereplőtt kedvezőtlen tapasztalatokat nyertek a távolkeleti vörös hadak fegyelmé tekintetében. — Megerősítik, hogy Mehlis népbiztos még mindig Chabarovszkban van, hogy nagyarányú vizsgálatot folytasson azok ellen a tisztek ellen és csapatok ellen, amelyeket azzal gyanúsítanak, hogy meg akartak szökni, vagy át akartak partolni a japánokhoz.

Tokió, augusztus 13. A japán — orosz határon Sachalin közelében újabb határösszetűzés tör-

tént. Amikor Tasirogi-japán képviselő, fia és néhány japán határrendőr kíséretében megtekintette Sachalin északkeleti határvidékét, a szovjet-orosz határőrség rájuk lőtt.

Két japán határrendőr súlyosan megsebesült.

Japán részéről hangsúlyozzák, hogy Tasirogi és kísérete nem lépte át a határt és csak japán területen tantózkodott. (MTI)

London, augusztus 13. A szovjet-japán fegyverszünet megkötése óta ismét erősödött a Kínára gyakorolt japán nyomás, de a kínaiak az elmúlt kétheti viszonylagos nyugalom ideje alatt lényegesen megjavították hadállásukat. Csangkaisek tábornagy kijelentette, hogy egymillió főnyi kínai haderőt vont össze a Jangce-völgyében.

Sanghái, augusztus 13. Japán repülőgépek ma idegenellenes röpcédulákat dobtak le. Az egyik röpcédula szövege a következő volt:

»A nemzetközi területen az angolok az urak, tehát ők viselik a felelősséget is a japánellenes merényletekért. Az angolok a felelősek érte, hogy a rendőrség

Lábbadozó betegek

gyógyulását nagy mértékben siettet, ha a kimerült testet naplában több-ször, de legalább is este elalvás előtt és reggel felébredés után, valódi

DIANA sósborszesszel

lemosunk, bedörzsöljük. Lázas állapotban a Diana-sósborszesszel befröcsöcsentett vizes borogatások hűtő és üdítő hatása nagy könnyebbséget okoz. A Diana-sósborszesszel szaga fel-üdíti a betegszoba levegőjét és páráinak belélegzése tisztítja és felszabadítja a légzőszerveket.

Próbapalack ára 64 fillér
Kis (eredeti) palack ára 1.10 pengő
Közép (családi) palack ára 3.20 pengő
Nagy (óriási) palack ára 5.90 pengő

ügy bánt a japánokkal, mint a veszett kutyákkal.

Antal István államtitkár Berlinbe utazik a német propaganda-szervezet tanulmányozására

Berlin, augusztus 13. Antal István államtitkár vasárnap este háromnapos tartózkodásra Berlinbe érkezik. Berlini látogatása alkalmával érintkezésbe lép a német sajtó és propagandaszervezetek vezetőivel és tanulmányozza a propagandaszervezetek németországi felépítését, valamint a német birodalmi sajtó érdekképviseleti és jóléti intézményeit. Hétfőn délelőtt Sztójay Döme berlini magyar követ villásreggelit ad tiszteletére. A villásreggelin résztvesz a német propagandaminiszterium és a sajtókamara vezetői is.

A Nyári Egyetem keddi programja

Szellemtudományi állások.

9—10-ig. Mendöl: Kárpátmedence (magyar), Soó: Kis grafikai művészet (német).

10—11-ig: Mendöl: Kárpátmedence (magyar), Soó: Kis grafikai művészet (német), Bárczi: Magyar nyelv (francia). 11—12-ig: Vargha Kollégium (magyar), Erdős: Debrecen és Kollégiuma (angol), Rudai: A magyar alkotmány szelleme (német), De Simone: A testületi eszme és Magyarország (olasz) Pistrzykowski: Magyarország kiviteli politikája (lengyel).

Mezőgazdasági előadások.

Augusztus 15:
8—9-ig. Szabó: Gyümölcs és konyhakertészet jelentősége a mezőgazdaságban. 9—10-ig. Széll: A magyar mezőgazdasági közigazgatás szervezete. 11—12-ig. A magyar búza nemesítése.

Augusztus 16:
9—10-ig: Kolbai: A magyar búza nemesítése. 10—11-ig: Széll: A magyar mezőgazdasági közigazgatás szervezete.

Debreceni ember

Csokonai Ásványvizet iszik!

Kérje mindenütt!

Szállító: Szliuka szikvizgyár. Telefon 21—11.

Ahol megszűnik minden emberi különbség

Egy meleg nap a strandon

Reggel öt óra... A nagyerdei madarak ébrednek, megmozdul a szél, munkába indulnak a nap-számok. A kedves, bajszos éjjeli őrt ott látjuk a strand előtt. Mert a nagyerdei fürdő reggel öt órakor már hivatalosan is nyitva van. Igaz, alig van még víz a medencében, a szekrényesek takarítanak és Tüskösi, az idegenvezető már készíti a csajkát az asznapi kóbor kutyáknak. Egészen magára kapatta a környék összes gazdátlan kúvuszait.

— Mióta én magam is éhezve és a számon csupa kéressel jártam az országot, azóta tudom, mi az gazdátlanok és hazátlanok lenni. Amióta visszajöttem az idegenlegióból, sem koldus, sem állat nem kérhet tőlem úgy valamit, hogy ne adnék, ha mást nem, az ebédemből valamit.

Az éjjeli őr csendes pipázik tovább. Minden biztatás nélkül maga kezdi meg mitsem sejtve hirlap nyilatkozatát:

Méltatlankodik az éjjeli őr

— Kérem, én nem értem, miért fürödnek ezek a debreceni népek annyit. Tessék elhinni, van itt olyan ember, aki majdnem mindennap kijár. Sőt saját szememmel látom, van egy néhány örült, amelyek egy nap kétszer is kijön. Nekem elhiheti.

Rosszalón és erkölcsösen esővalja a fejét. Ezek a mai idők!

— Nem tudom, mi van most az emberekké, hogy olyan nagy tisztálkodási roham vett erőt rajtuk. Elég az kérem egy héten egyszer. (Serpintés.) Én heteként fürdök, de azt is csak azért, mert ingyen van.

Az éjjeli őr bácsi nappali nyugovóra tér, gyors biciklijeken elősurrannak a rikkancsok. Az egyiknek éjjeli munkája van legjobb tudomásom szerint és meglep, hogy hajnali ötörkor már megint munkában látom. Kérdésemre a következőképpen festi le napirendjét:

— Négykor kelek, széthordom a lapot, nappal alkalmi munkákat vállalkozok és ha az nincs, regényt olvasok, délután moziba járok és este megint munkába állok. Egy embernek untig elég három óra alvás naponta. A legnagyobb igazságtalanság és hálátalanság az élettel szemben, ha felét átalszunk.

Nem mondom, ez is álláspont. Ez a fiatal kifutó kétszer annyit él, mint kor- és kasztársai: kéthelyen dolgozik és kétféleképpen szórakozik.

— Én nős ember vagyok kérem — fejezi be életprogramját az ifjú nemalvó. Tessék ezt is belekalkulálni a napi három órába.

Belekalkulálom. Igaz, sehogy se jön ki, de hát ez nem az én bajom. A rikkancsok egyébként is eltűnnek a strand kapuján reggeli fürdésre.

A boldog apa és az öreg úr

Most már gyorsabban váltakoznak a képek. Autó surran a strandbejárat elé, előkelő társaság száll ki nagvestélyiben. Debrecen reprezentáns neveinek tulajdonosai idejönnek a strandra befejezni

a névnapot. Egy fiatal apa, aki a nem messze levő klinikán virrasztotta át már a második éjjelt, ugyanabban a cipőben és harisnyában nyugodtan és mosolyogva megy a hivatalába, csak előbb megfürdik. Fűnek-fának, éjjeliőrnek, kubikosnak, rikkancsoknak, elujsgolja, hogy a gyerek fiú lett.

Itt van a tanár úr is, aki télenyáron minden reggel megfürdik, mielőtt megkezdene a tanítást. Hat után jön, hét után távozik. Pont egy óra hosszat pacsol a vízben. A megszokás valami furcsa járát kölcsönzött neki a vízben. Vastag nyakával igazi szinpadra kívánczoló kabinetfigura, amint pacsol és nézi a nőket és megint pacsol és megint nézi a nőket.

A fiatal párok jönnek a rendszer napi vendégek közül a leghamarabb. Nekik még miért korán kelni. Csakhamar csobban a víz, reccog a tranbulin, hangzanak a síkongások; a strand elkezd rendszer nap életét.

Egy elvált asszony ül egyedül a padon a két kerámia-hattyúk előtt. Idegesen nézi a vidám sereget, a szeme fáradt, a bőre halvány. Nagy botránnyal zajlott le a válópőre, hiányzik a nyilvánosság és hiányzik még sok minden: a nyugalom izéi, az asszonyiség varázslata, a társ s talán még a veszekedés is. Fájóan hiányzik egy egész harmónikus asszonysors. Hiába, nehéz híres asszonynak lenni.

A sötét félreértés

Kora délelőtt. Itt vannak a város előkelőségei, mellettük ül a melegvízben az útcaséprő. Demokratikus intézmény a strand, az emberi egyenlőség nagy propagálója: a fürdőruhák közt nincs nagy különbség. Talán túlságosan is kicsi a különbség: az egyetemista rémülten veszi észre, hogy egész nap a professzora szobalányának udvarolt, a méltóságos asszony pedig komoly flörtöt akart kezdeni a szabadságon lévő kabinossal. Igaz, ez még mindig nem olyan súlyos eset, mint azé a városunkban közismert Donjuané, aki megszólított egy hölgyet, követte medencébe és homokmezőre, a legkomolyabb udvarlási szándékkal és csak a második pofonnal vette észre, hogy a saját édes hugaról van szó.

Gyűjtés egy dupla collstokra

Dél van. Az egyik medence megtelik tarka sikoltozó tömeggel. A nyári egyetemisták ezek, köztük azzal a bizonyos német hölgyvel, akinek az érdekében a napokban gyűjtés indult egy dupla collstok vételére. A hölgy magánbeszélések szerint két méter tizenöt centi, de lehet, hogy több.

Zagyva nyelvegyvelegben beszélnek a nyári egyetemisták, minden komolyság és meggyőződés nélkül mondják egymásnak ezerféle nyelven és hanghordozással: szerettek. Két francia megszólítja egymást, az egyik hollandul, a másik néme-

Saját készítményű ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

tül, érdeklődnek, tolmácsot kerítenek, aki aztán közderültség közben kideríti, hogy mind a ketten franciák.

A hőstett...

Egy óra. Egy kövér úr áll a tranbulinon, méltóságtelesen néz szét és szemmeláthatóan ugrásra készülődik. Messze körzetben mindenki elhűződik, a strand igazgatósága remegve várja az ugrást, ami a kövér bácsit illeti, élete első ugrása lesz ez. Nekiszaladt már kétszer is és az utolsó pillanatban visszabikókázta magát. Úgy áll ott szégyenlősen az erősen lehajló deszkavégen az összeverődött tömeg szeméinek keresztútjében. Látva a közönséget, megembereli magát és bizonyos fokú hősiesség gyávasággal, szemlehungyva leugrik. «Ó, ifjúság» valami ilyesmit gondol a levegőben, aztán egy borzalmas csattanás, a pocák szétlocsantja a vizet, hogy a hullámok kicsapnak a medence oldalán. Mindenki mosolyog, az öreg úr otthon ebédnél holtbiztosan ezzel fejezi be hőstette elbeszélését: «Holnap megpróbálok a dupla száltót.»

Csendes boldogság

Két óra. Megvolt a strandébredés. Lustán heverésznek a jóllakottak. Repülőgépek kering odafent ragyogó testével, tarka, színes tömeg hullámlázik idelent. Az asszonyok akármilyen hervadóak is, kívánatosak a tarka pongyolákban, színes, olcsó, de jól mutató könnyű nyári holmikkban. Itt van a lány, aki tegnap öngyilkosságot kísérelt meg és gondtalanul élvezi a napfényt, itt van a másik, akit a múlt héten kiutasítottak, egymás mellett az öngyilkosjelölt és az elítélt. Megafonon keresnek orvost, tanárt, elveszett gyereket. A város életének nagyrésze itt zajlik le.

A strandjátékok nem állnak

Az angol királyi pár Amerikába készül

London, augusztus 12. Az angol fővárosban olyan hírek keringenek, hogy György király és Erzsébet királyné hivatalos látogatásra készülnek az Egyesült Államok fővárosába, Washingtonba. A Daily Herald jelentése szerint a washingtoni királylátogatás terve egészen komoly formákat öltött és a látogatásra előreláthatólag a jövő év folyamán kerül sor. A londoni amerikai nagykövetség már több magánjellegű eszmecsere folytatótt a látogatás előkészítéséről. — Mint ismeretes, már régóta tervbe vették, hogy az angol királyi pár látogatásokat tesz az angol világbirodalom tagállamaiban, így többek között Kanadában is és a Daily Herald most úgy tudja, hogy a kanadai uttal kapcsolatban György király és felesége a szomszédos Egyesült Államokba is ellátogatnak. Beavatott londoni

pusztán a sportszerek használatából. Nem elég például a libikókán felemelni barátunkat a levegőbe és míg mi lent ülünk, őt odafent hagyni és engedni kapálózni, aztán leugrani és lezökkeneni. Vannak érdekesebbek is. Például bizonyos fokú jóbarátság mellett a szokásjog szerint bárkinek joga van a hideg medence szélén gyantlanul álló felebarátját belelökni.

Délután. Jönnek a külföldiek. Délutáni aranyfátyol ereszkedik a strandra. A víz ilyenkor a legmelegebb, ember a legbágyadtabb. Néhány névtelen hős bemegy a forróvízbe is, néhány izzadni nem tudó 37 fokon felül csendes, minden feltűnés nélkül högutát kap. Akinek mostanig nincs strandéletménye, annak nem is lesz. Aki elfelejtette bealajozni magát, annak a bőréhez már úgy sem lehet nyulni. Aki mostanig nem ért el eredményt szíve hölgyénél, az már ne is reméljen.

Forog az idegen, beírja nevéét az emlékkönyvbe és gyógyszálló után érdeklődik.

Sötétedik

Süt a nap, kánikulik a kánikula, oszladozni kezd a közönség. — kabinos! — kiáltások röpködnek, közelharc folyik egy-egy cipőhúzóért és fésűért, a szerelmespár esodálkozva veszi észre, hogy elmúlt a nap, ilyenkor már az idegen is boldog, ha szobát nyitthat valamelyik kedves szállodában és engedi bejönni az eltévedt ilatokat, míg a serpenyőst sütik.

A strand végül is egyedül marad. Elmentek már az esti tréningezők is, pihen a tranbulin, besötétedik. A meleg medence sarkán kigyul a reflektor és zöldarany zománcal vonja be a Nagyerdő fűit. A vígadóban megszólal a zene és az esti liliumok szagától bódultan mondja kellemes bánatát egyetlen szál tücsök.

politikai körökben nem erősítik ugyan még a Daily Herald értesülését, nem tagadják azonban, — hogy már hosszabb idő óta valóban szó van az angol királyi pár esetleges washingtoni látogatásáról. A látogatás időpontja ezidő szerint még teljesen bizonytalan.

METEOR MOZI MŰSORA

VASÁRNAP: 3, 5, 7, 9 órakor!
VÖRÖS PIMPERNEL
VISSZATÉR
Magyar világhíradó.

HETFŐN 3, 5, 7, 9 órakor!
»ELJEN A MUNKA«
(Stan-Pan vigjáték!)
SHERLOCK HOLMES.
(Hans Albers)

Készüljön fel a Tiszántuli Ipari Kiállítás és Arumintavásár látogatására

szeptember 3-tól szeptember 11-ig.
Féltárú utazás az ország minden részéből a TIKAV igazolványok alapján. Az igazolványok ára 100 km-en belüli körzetben 1.20 P. 100-200 km-es körzetben 1.50 P. 200 km-en felüli körzetben 2.— P.
A TIKAV belépőjegyek ára 50 fillér felnőtteknek, 30 fillér gyermekeknek és katonáknak.

K
eg

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 C6 D6 E6 F6 G6 H6 I6 J6 K6 L6 M6 N6 O6 P6 Q6 R6 S6 T6 U6 V6 W6 X6 Y6 Z6

dos utazás
suti jegy köAz e
folytat
hogy N
rosi lak
gai élt
utazik.
Tekin
nap este
sége,
utazás,
felült a
cen felé
A von
lalkozot
reccenbe
gettek
gyorsab
vicinál
Már v
a vonat
lomast
és így s
— Ké
Sokan
akadt
aki cs
kallauz
többi u
csomótA kal
ket, azu
kat. A je
megegye
kiszotta
rianan sz
előzéken
majd vis
távozott.A jeg
szétoszt
nyugodta
Debrecen
tek a vár
te széle
intézni a
Ment e
rajos be
aki ekkor
mi vár re
sejtette,
este felü
vissza BaA vona
ugyanaz
gel Debr
mét meg
getés köz
getett Na
már közel
Es a vé
lében, a
érte utólA de
Lajos bá
szólal a
szólal a
szólal a
szólal a
szólal aA de
Lajos bá
szólal a
szólal a
szólal a
szólal a
szólal aA de
Lajos bá
szólal a
szólal a
szólal a
szólal a
szólal aA de
Lajos bá
szólal a
szólal a
szólal a
szólal a
szólal aA de
Lajos bá
szólal a
szólal a
szólal a
szólal a
szólal aA de
Lajos bá
szólal a
szólal a
szólal a
szólal a
szólal a

Kalandos utazás egy vasúti jegy körül

Balmazújvárostól a büntetőszékhelyig

Az eset, aminek kellemetlen folytatása támadt, úgy kezdődött, hogy Nádasdy Lajos balmazújvárosi lakos elhatározta: üzleti dolgai elintézése végett Debrecenbe utazik.

Tekintettel arra, hogy még aznap este visszaakart térni a községbe, hogy kevesebbe kerüljön az utazás, retúrjegyet váltott. Azután felült a vonatra és elindult Debrecen felé.

A vonatban több ismerőssel találkozott, akik valamennyien Debrecenbe utaztak. Vidáman beszélgettek egymással, hogy minél gyorsabban teljen az idő, amíg a vicinális bevándorozó Debrecenbe.

Már vagy jó negyedóra já haladt a vonat, elhagyták a nagyvárosi állomást is, amikor bejött a kalauz és így szólt:

— Kérem a jegyeket!

Sokan ültek a kupében és akadt egy szolgálatkész utas, aki csak hogy megkönnyítse a kalauz dolgát, összegyűjtötte a többi utas jegyét és egyetlen csomóba gyűjtve átnyújtotta a vasúti közegnek.

A kalauz megszámlolta a jegyeket, azután megszámlolta az utasokat. A jegyek és utasok száma megegyezett, mire a kalauz kilyukasztotta (a jegyeket), majd udvariasan szalutált, megköszönte az előzékenységet (az utasoknak), majd visszaadta (a jegyeket) és eltávozott.

A jegyeket azután az utasok szétosztották egymás között és nyugodtan folytatták útjukat Debrecen felé. Amikor megérkeztek a városba, valamennyien szerették szédülni és mindenki ment elintézni a maga dolgát.

Ment elintézni ügyeit Nádasdy Lajos balmazújvárosi polgár is, aki ekkor még mindig nem sejtette, mi vár rá. Sőt még akkor sem sejtette, amikor dolga végeztével este felült a vonatra és indult vissza Balmazújvárosba.

A vonaton nagyrészt megint ugyanazok ültek együtt, akik régebben Debrecen felé igyekeztek. Ismét megindult a kedélyes beszélgetés közöttük. Kedélyesen beszélgetett Nádasdy Lajos is, aki ekkor már közeledett a végzet felé.

És a végzet Balmazújváros közelében, a nagyvárosi állomáson túl érte utól Nádasdy Lajost.

Történt ugyanis, hogy néhány kilométerrel Balmazújváros előtt jött a kalauz és szólt:

— Kérem a jegyeket!

Mindenki a zsebébe nyúlt és előhúta a jegyét, azután átadta a kalauznak. Így tett Nádasdy Lajos is, aki még mindig nem sejtett semmit, bár a végzet már közvetlen közelében volt.

A kalauz megnézte a jegyeket és meglepetéssel a Nádasdyt is. Majd így szólt:

— Ez a jegy már nem jó!

— Hogyne volna jó! — szólt mosolyogva Nádasdy Lajos.

— Ez a jegy Nagyháton lejárt!

— folytatta a kalauz.

— Hogy járt volna le! — mosolygott még mindig enyhén az utas.

— Lejárt! — szólt szigorúan a vasúti közeg.

Végül Nádasdy Lajos megnézte a jegyet és és meghökkenve állapította meg, hogy a jegy valóban nem jó.

Lejárt. Mégpedig Nagyháton. Sőt megállapította azt is, hogy a jegy nem Balmazújváros és Debrecen retour, hanem Nagyhát—Debrecen retour.

Nádasdy Lajos ekkor vidáman felkiáltott:

— Ezt a jegyet délelőtt, amikor egy csomóba gyűjtve adtuk oda a kalauznak, az egyik nagyvárosi utas nyilván kicsérélte véletlenségből!

— Ez lehetséges — szólt a kalauz — ám nekem ehhez semmi közöm!

Uraságod rossz jeggyel utazott és ezért fejeltem.

Amit mondott, meg is tette és az esetet bejelentette felettes hatóságának. A felettes hatóságok pedig bejelentették a büntető hatóságnak és

Nádasdy Lajos ellen csalás címen indult meg az eljárás.

A debreceni járásbíró elé került az ügy, ahol a bejelentett adatokból megállapították Nádasdy Lajos bűnösségét és büntetőparancsot bocsátottak ki ellene, amelyben nyolcvan pengő pénzbüntetéssel sújtották.

Nádasdy Lajos azonban nem nyugodott bele a dologba. Ártatlannak érezte magát, ügyvédje, dr. Sonnenwirth Lajos útján megfellebbezte a büntetőparancsot és

Kerékpár

legnagyobb választékban
hosszu részletre is

Földes Sándor
cégnél
püspöki palota.

az ügy ilyenformán a büntetőtörvényszék Fővenyess-tanácsa elé került.

A főtárgyaláson Nádasdy Lajos így védekezett:

— Könnyű megállapítani, hogy nem is volt lehetőségem csalni. Mert hiszen a jegy nem a balmazújvárosi állomáson, hanem Nagyháton volt lebélyegezve.

Ha tehát én csalni akartam, akkor Balmazújvárostól Nagyhátig tíz kilométert kellett gyalogolnom, hogy ott megválthassam a jegyemet, csak azért, hogy visszafelé tíz kilométert ingyen utazhassak becsapva a Magyar Államvasutakat.

És ezenfelül előadta, hogy bizonyítani is tudja: Balmazújvároson váltotta meg a jegyét. A vasúti pénztárnál ugyanis ismerősök álltak a háta mögött, akik hallották, hogy szabályos retourjegyet kért. Azt is bizonyítani kívánja, hogy Debrecen felé egy eseményt adták át az utasok jegyeiket a kalauznak és nyilván ekkor cserezték el az ő jegyét.

A törvényszék helyt adott Nádasdy Lajos indítványának s elrendelte a tanúk kihallgatását, s évégett elnapolta a tárgyalást.

A kalandos utazás ügye tehát csak a legközelebbi tárgyaláson fog tisztázódni.

Tablonszkyné és Kovácsné

kézimunka és magyar perzsa szőnyeg üzletét

Piac u. 42. alá helyezte át

Jelentős reformokat készít elő az árkormánybiztos

Budapest, augusztus 13. Laky Dezső műegyetemi tanár, az árelenőrzés kormánybiztosa tájékoztatást adott arról a munkáról, amelyet a kormánybiztosság az árak csökkentése és szabályozása terén folytat.

Bejelentette a kormánybiztos, hogy a magyar gazdasági élet összes tenyésztőinek együttműködésével sikerült a közérdeknek megfelelő irányba terelni az árakat. Az árszínvonal felfelé ívelő kienyhítését nemcsak megakadályozta, hanem számos cikknek az árát lejjebb szorította a kormánybiztosság. A fogyasztók mellett a termelők érdekeit is figyelembe veszik. Arra törekszik, hogy leszorítsa az indokolt mértékre azoknak az ipari cikkeknek az árát, amelynek fogyasztója a mezőgazdasági falusi népesség s a belső forgalom szempontjából egészségtelen képet mutatnak.

A beruházási program árelenőrzésével is igyekezik az árkormánybiztos

az ipar teljesítőképességét fokozni.

Végül megemlítette, hogy ha van nagy programjának fontos pontja, akkor az

a lakbérek alakulásának megfigyelése.

Már megkezdtek a cukorgyártás költségeinek a felülvizsgálását, a húsárak problémájának rendszeres kivizsgálását és a közszükségleti cikkek, az ipari nyersanyagok, félgártmányok, általában az élet folytonosságához szükséges anyagok és cikkek árának szemléltetésével reméli az árkormánybiztos, hogy az ország lakosságának megélhetését könnyebbé tudja tenni ugyanakkor, amikor a termelőipar erejét is fokozza.

LAPUNKAT PARTÓLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT.

Hungária filmszínház

Renoválási szünet után MA ismét MEGNYILIK:

Műsora: 2 nagy szerű újdonság:

1. JANET GAYNOR és ROBERT TAYLOR
pompás filmje:

Első ölelés

2. Molnár Ferenc nagyszerű vígjátékának parádés szereposztásban elkészült filmváltozata:

Nagy szerelem

Főszerepben: MYRNA LOY és WILLIAM POWELL.

Előadások: VASÁRNAP d. u. 3, 6 és 9 órától folytatólag.

HÉTFŐN d. u. 3, 6 és 9 órától folytatólag.

KEDDEN d. u. 6 és 9 órától folytatólag!

Apolló mozgó

MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, és 9 órákor
utóliára: a

1. **HOTEL KIKELET**
TÖKES ANNA, PÁGER, TURAY, KABOS GYULA
főszereplésével és a

2. **MOTOROS ÓRJÁRAT**
Richard Talmadgeval.

HÉTFŐTŐL ISMÉT 3 ÓRÁS ELŐADÁSOK!
2 világszenzáció 1 előadásban!

1. **Mellékuca** (Tiltott szerelem)

egy milliomos barátnőjének regénye.
Főszereplők: IRÉNE DUNNE és JOHN BOLES.

2. GAÁL FRANCISKA legmulatságosabb vígjátéka:

C S I B I

3. „VILÁGSZENZÁCIÓK“ Hangos riport.

Előadások: HÉTFŐN d. u. 3, 6, 9 órától folytatólag.
KEDDEN d. u. 6 és 9 órától folytatólag.

A nyári egyetem erdélyi és felvidéki magyar írói

Kiss Jenő

Az Erdélyi Szépművés Céh lektora; az Erdélyi Helikon segédszerkesztője. Ismert erdélyi lírikus.

Kolozsváron él. Megjelent verseskötete: »Kormos üvegen« Kolozsvár.

Háromkirályok

Mint a három fejedelmet az a Csillag valaha, úgy vezet barmos faluba templomtornyok csillaga. Úgy vezet nagy útra engem s velem egy-két jó fiút, ki a jószájkéjekben hinni és — olvasni tud.

Megszületett hát ki élt már időtlen idők előtt! ki valótlanul való volt végre-végre testet ölt! Végre emberi közelbe kerül az isteni nép, nemcsak szent nevét rebejük. Meg is fogjuk kezét.

S hagyjuk, tekintsen szívünkig tiszta nagy gyerekszeme, amit nem vont még homályba barmok hő lehellete — hadd láthassa: aki eljött nem jött ajándéktalan, lássa: szelencés szívünkben mirrha, tömjén és arany!

Tudod mit jelent, midőn a királyok indulnak el? midőn annyi szolga mellett: ez is, az is útra kel? Tudd meg, világ, azt jelenti: megértették a jelet, hogy minde királyi fényre méltóbb fenség született!

Méltóbb fenség, szebb vitézség: pajták egyszerű fia, kinek előbb-utóbb igyis szóhoz kell majd jutnia, — aki majd kőszátra épít, új világot emel itt, ami mennél emberibb lesz, úgy lesz annál istenibb!

Mint a három fejedelmet az a Csillag valaha, úgy vezet barmos faluba templomtornyok csillaga. A nyomunkban összesűgnak, így adják tovább a hirt: — Elindultak a királyok, valami nagy készül itt...

Vass László

A Prágai Magyar Hírlap szerkesztője. Debrecenben végezte középiskoláit. Tanulmányiró. A Tátrának, Ország

Utjának munkatársa. Él Pozsonyban. Vass Lászlónak alább közöljük egyik kisebb írását.

Idézzük Kölcseyt

Elmúlt korok és időszerűtlen eszmék újulnak meg ragyogó fényességgel e kárvalló idő sodrában. Oly sűrű és oly gyors volt a tüzhányó kitérés, hogy most ugyancsak hősi munka árán tudjuk kiánsni a múlt század előtt a vastag lávarétegek alól, amikkel az erényes epigonok siettek betemetni Európa korán elvirágzott eliziumi mezeit. Nekünk is, magyaroknak, egyre kezd személyes ügyünkkel válni a XIX. század első fele. Úgy vagyunk ezzel a félszázaddal, mint a gazdag jó rokonnal, kit tönkremenésünk utolsó fokán fedeztünk volna fel és most hozzá fordulunk segítségért.

Könyvespolcainkon a gazdag új irodalom színeiben kavargó termékek mellett jócskán kezdenek mutatkozni már a Nagy Század művei, amelyeket még ép állapotban sikerült megmentenünk e csúnya kor mohó egereitől, a poros szerbák alól, ősi családi tulipános ládák mélyéről. Tiszták és szinte érintetlenek még ezek a drága antik ereklyék, látszik rajtuk, hogy apáink vajmi keveset forgatták, talán csak ünnepi alkalomkor ragyogó citátumokért, fakó beszédekben fénylő gyöngyszemért. Azóta ugyan, megváltoztak a keretek, mások a formák és újak a tömlők, de a szellem, a lélek, a bor, ami lendületet és tüzet adott annak a kornak, — ma is érdekelt miniket, jobban, mint valaha.

A szavak és tettek süstörgő tűz melegét s világosságát keressük, a test örök hagyatékát: a szellemet, a soha el nem fakuló lelket, hogy új fényt és sajátos vonást adjon jellegtelen korunk kusza arculatára. Szemlét tartva e tűnő század markáns alakjai fölött, egy nyugtalan lélek, borongós és hevülő szellem lép előtérbe. Nyulánk és szikár termet, ha már a formára is kíváncsiak vagyunk: szép és domború homlok, bal szemét a himlő még gyermekkorában lezárta, de egyetlen

szemével is élesen látott korába, világosan a múltba, de legélesebben talán a jövődöbe, ebbe a törpe, szomorú korba, amit akarva-nemakarva, magunkénak kell vallanunk rejtett szögyenkezéssel. *Visszaemlékezem: s 'a lélek megkapott', — írja Kölcsey az Önpanaszokban, vizsgálva kritikai szemmel az elmúlt korok nemzeti hagyományait. És ha visszatekintünk mi is a 19. század első évtizedeire, — a kor igazi lelkét, az erkölcsös szellemet, a bene moratus-t Kölcsey Ferencben látjuk megtestesítve. Kazinczy ekkor már lassan a legendává finomuló gyermek, Széchenyi: a Reformkor túlláradó energiája, Kossuth: a század lobogó kohója, Eötvös: a fáradhatatlan tanítómester, — de Kölcsey: a századelő igazi aranyfedezve, az egész kor erkölcsi hitele volt, szüntelen bűntudatra készítő és feddő szelleme.*

Most, hogy halálának századik évfordulójába lépünk, ünnepi emléklődésünk is közelebb hozza szellemét rohanó korunkhoz. Egy teljes évszázad sem volt képes lefejtetni az alakja köré vont titokzatosságot, de szellemének frissességét se tudta lankadtítani az elrohogott idő. *Olyan vagyok, mint a görög dithiramb — írja egyhelyütt, — egyik érzésből a másikba, egyik gondolatból a másikba ontom magamat.* Valóban, örökre háborgó szellem, akít azonban a csöndes borongás nehéz függönye takar el a profán szemek elől. Öbenne csap össze először magyar földön Kelet és Nyugat ellentéte s talán ez magyarázza meg szellemének rejtett háborgását is:

»Bús: ke magyar vagyok én, keleten nőtt törzsöke fámnak, Nyugati ég forró kebelem nem tette hideggé. Szép s nagy az, ami hevít: szerelmemmel tölti be lelkemnek Honni szokás és föld, örököm kard s ősi dicsőség.«

Olyan időben élt már Kölcsey Ferenc is, mikor a nemzet legjobbjai a »nyugati ég« hideg csillagai felé tekintettek annál sűrűbben és hevesebben elvagyakozással, amint az ottani állapotok, politikai viszonyok egyre inkább Kelet felé maradtak el. Egész életén át hitvány jószágörök bántották Kölcseyt. Cseke és Almosd között gyúrta reménytelenül a keletiség marasztaló sarát, de átlépve lakása küszöbét, belül a négy fal között Boileau-t, Voltaire-t és Goethe-t tanulmányozta.

Mint debreceni diák, társaival a város határában Athént építette a hortobágyi pusztára nehéz televényéből, emléket emelt a talált csontokból a görög hősöknek és lelkes beszédekkel mondott *Miltiadesről, Aristidesről, Themistoklesről*. A vastagnyakú, vasfejú debreceniek nem is sejtették, mi csoda finom hárfaleveleket tépdés városuk falai közt a síró hortobágyi szél. Maradandóság városa, úgy látszik, soha sem kedvelte valami külföldösebben a költőket: *Csokonai*val kegyetlenül végzett és később *Petőfi*, *Ady* is panaszkodott a rideg világra. Ez a debreceni dór csapta meg Kölcsey szívét is, mert iskolái végeztével sietve menekült innen: *Lett legyen Debrecen szebb érzésű emlékekkel teljes, mégis szenvedésmentes helye volt ő, mellyek eltávozásommal kisebbedni látszanak.* Élete végéig sokat szenvedett elmaradt, tunya környezete miatt. Weimarról álmódzott a Tisza áradásaival a világtól gyakran hetekig elzárt Csekén. Még *Kazinczy* is így sikoltott fel Széphalom felől: *Hol jobb élni, Weimar körül-e, hol a kondás is olvas a nyája mellett, vagy Skutari körül, hol a Basa sem olvas?* Kölcsey egyik barátjának leírja lakhelyét: *A körny, amelyben lakom, el van dugva szem elől, szép, de vad s felette magányos. Eggyelől a Tisza foly, másfelől a Túr, mely itt amáiba sákad s minket a torkolatban hagy-lakunk.*

Flórián Tibor

A fiatal erdélyi lírikus nemzedék egyik kiemelkedő alakja, Szamosújváron él, Kolozsvár melletti földbirtokán gazdálkodik. Megjelent munkái: »Felhők fölött, fel-

hők alatt« (versek) Kolozsvár; Vázlatok (versek) Kolozsvár. Allandó munkatársa a Pászortúznak és több erdélyi és felvidéki szépirodalmi lapnak.

Nőni kell!

Nőni kell, mint a fának, s gyökérrel fogódnai a világba. Hol vagy gyökerem, s mi táplál tégedet? Talán a szél, mi keletről nyugatnak tart, s hiú híremmel letépi lombomat? Vagy a víz, mi jön és rohanna velem, ha kimosta gyökerem? A nap talán, mi mindig égről-égre száll?

Csak a föld, az itthoni föld táplál engemet. Alázatosságra int, de nőni kényszerít s élni népemért. Miért is élnék, ha nem ő lenne a cél: a változó viharral hasztalan küzdenék... De légy te a cél! Népem Istene a népert élni kényszeríti, hogy miként ő: jámborul s nem fogó reménnyel túrjem a megaláztatást s a kint.

Egyfelől nagy erdők költőinek, másfelől nyilas esk, s láthatóainkat a máramarosi hóbercek határozzák. — Nem poétai hely-e, édes barátom? Csak az a baj, hogy nekem emberek kelnek, nem lélektelen szépség. A weimári embereket, az alchémii szellemet vágyta maga köré a csekei remete, miként a bújdosó dunántúli, *Berzeanyi* Dániel *Olimpusz* lakóival népesítette be a sömjéni dombokat. És elmondja Kölcsey a legmaradosabb valómást, amit csak egy nemzetét föld költő — a bene moratus! — tehet: *Ha lelkennek, minekelőtte Hadeszből felvezettetvén ideplántáltatott, választás lett volna megengedve, bizonyosan nem választottam volna o hont, melyben születtem.*

És mégis, ennyi keserűség közepette, a marcangoló tépelődések állandó viharában érik tisztává, megrendíthetetlen erkölcsisége Kölcsey magatartása. Ez az öntépo viharokban kifermült *bene moratus* az éles kritika pengéjével már hozzányúlhat a nemzet hájjához, nem kímélve a sújtásokat sem az üres belsőt takaró dolmányokon. Megtépa a nagy mesterek országos hírnevét is, hogy a hibákra felfigyeltesse az irodalmi élet munkásait. A nemzeti önismeretnek gerinces szószólója mindig is reális őszinteséggel mutatott rá nemzete legkényesebb bűneire. *Nemzeti imája* és a két *Zrínyi-dal* az őszivetségi bosszú és a magát kínzó nemzetszeretet húrjait zengik. A kor lelke, a század erkölcsi hite itt teljesedik ki Kölcseyben. Pozsonyi szónoklatai szólásszabadság, a magyar nyelv védelmében saját főurai ellen, a jobbágyi felszabadításáért és a Wesselényi védelmében írott tanulmánya: egy hívó és erkölcsös európai ember arcképet örökítették meg megszű korok számára.

Él bennünk is ez az arckép, határontúli magyarokban, talán tisztább vonalakkal és mélyebben, lüktetőbben

Részek metlen hel debreceni játéka csaknem vettek az e kős befejez kaland.

Már ősi éjszakai táblákat f azzal, hogy get, bonyol felnek rene gódtan vig falakra és helyükbe zenek fel.

Ez törté K. Béla egy más vos tábla

és most dalnak.

Az ingat mélyebb és ta, amikor lig leragad az ágyból dagadtkép férfi állt a szorítva a

— Nagy szöregelt a fáj!

— És ez dezte bossz nök.

— Ezért fajdalomto nyei. — K

— Hát n

is, mint ide járva a haje lábanyomat

tótt kököke emelünk az ahól Kölcse dott és hajl át róta vér ra elfelejtett Ismerjük, ő borongós fojtva is és lekáramlást, szenvedjük dett szór ny

»És más

Más a sz

»Nem kö dötták mag írók Kölcse jöllehet elm hála százé idézzük őt h leikiismeret fénylő lvei k mikor majd uókák. Kö kusan műve lünk, akiben nemizetszer taszthatatlan gassálok me rok »Hajfá egykor a m

Legyenek

Zengete. T

Létomet est

Gyenge szer

S egykor az

A széprek

Ma 3-5-7-9 órák

I. A német forradalom filmje

filmje

Ma 3-5-7-9 órák

I. A német forradalom filmje

Amikor az ingatlanügynökök pofonvágják, mert nem akar fogat húzni

Részeg éjszakai tréfája kellemtelen helyzetbe sodorta K. Béla debreceni ingatlanügynököt. Vigjátékba illő jelenetek után, már csaknem komolyabb fordulatot vettek az események, de végül békés befejezést nyert az éjszakai kaland.

Már ősi szokása a jóhangulatú éjszakai kóboroknak, hogy a címtáblákat feleserelik. Nem törődnek azzal, hogy esetleg kellemetlenséget, bonyodalmat idéznek elő, nem félnek rendőrtől, esendőtől; nyugodtan vigyorogva másznak fel a falakra és tépik le a táblákat, hogy helyükbe más címtáblákat szegezzenek fel.

Ez történt ebben az esetben is. K. Béla tábláját leszedték és egy másik utcában lakó fogorvos tábláját szegezték fel a kapura.

És most következtek a bonyodalmak.

Az ingatlanügynök éppen legmélyebb és legedesebb álmát aludta, amikor felzörgette valaki. Félig leragadt szemmel kikecmergett az ágyból és ajtót nyitott: egy dagadtképű, kifordított szemű férfi állt az ajtóban, nagy kendőt szorítva a jobb arcához.

— Nagyon fáj a fogam — nyöszörgött a dagadt — rettenetesen fáj!

— És ezért zörgetett fel? — kérdezte bosszúsán az ingatlanügynök.

— Ezért — nyögte a dagadt és a fájdalomtól kiesurrantak a könnyei. — Ki kell húzni!

— Hát menjen fogorvoshoz! —

is, mint ideát. Az ősi Pozsony utcáit járva a hajdani szatmármegyei követ lábnyomát látjuk a völgyesre koptatott kőkövőkön és csöndben kalapot emelünk az Irgalmasok épület előtti, ahol Kőlcsey hazája sorsa fölött vívódott és hajnalokba-nyuló éjszakákon át róta vérző mondatait a ma annyira elfelejtett *Országgyűlési Napló* fába. Ismerjük, őrizzük szent nyomait és borongós néman, magukba fojtva is észrevétlenül irányítja a lélekáramlást. Oh, de mi érijük, mert szenvedjük saját bőrünkre beteljesedett szörnyű jóslatát is:

»Es más hon áll a négy folyam partjára,
Más a szózat és más keblü nép...«

»Nem körénk való volt!« — mondották magukbaroskadt gyászal az írők Kőlcsey halálhíre hallatára. És jóllehet elmondhatnók mi is ezt, halála százéves évfordulóján, mégis idézzük öt bűnös korunk szegyenkező leikiismeret elé. Az erkölcsi tisztaság fénylő ívei küllöznek be borús egünket, mikor majd róla emlékeznek a törpe nőkkék. Kőlcseyben mi egy harmónikus művelt európai magyart tisztelünk, akiben tudomány, élet, költészet, nemzetszeretet és európaiasság elválaszthatatlanul egybefonódtak. Hallgassátok meg végre ti késői magyarok *Óhajtsátok*, mit versekbe ötvözött egykor a mestéri kéz:

Legyenek érzésem szentek, mint isteni lantnok
Zengrete. Thespiádk, Tempe virágnl felett
Létémöt esti homály kékelő leple borítsa,
Gyenge szerelmemet védje
S egykor azt andalgót emlékem
A szépek vidám érzete lengje

mondta az ingatlanügynök és becsapta az ajtót. De alig feküdt vissza az ágyba, amikor az ajtó újból zörögni kezdett, most egy fokkal erősebben, mint az előbb.

Ajtót nyitott: a dagadtképű állt az ajtóban, vérbenforgó szemmel, a fájdalomtól és a dühtől eltorzult arcával.

— Micsoda eljárás ez! — lármázott az idegen — *Lusta kihúzni a fogamat?*

En húzzam ki a maga fogát?

— Igenis, húzza ki!

— De mért?

— Mert fáj!

— De mi közöm van nekem a maga fogához?

A fogfájós most már tajtékozott a dühtől:

— *Felszólítom, hogy húzza ki!*

— Dehogyan húzom! — makacsolta meg magát az ingatlanügynök. —

Hogy jövök én ahhoz?

— Húzza, vagy nem húzza?! —

üvöltött a dagadt.

— Nem húzom — felelt az ingatlanügynök.

Erre az éjszakai idegen lehúzott egyet. Már mint egy pofont,

az ingatlanügynök megdöbbsent arcára.

K. Béla nem gyáva ember, de amikor látta a vérbenforgó szemeket, a habzó száját és az eltorzult arcot, visszaugrott és bevágta az ajtót a különös éjszakai vendég orra előtt. Felórába telt, amíg lecsillapult és el tudott aludni.

De nemsokára aludt, mert egyszerre újból zörgetés riasztotta fel. Kiszállt az ágyból, de most már nem nyitott ajtót, hanem megkérdezte, hogy ki van odakint. Lágy, nyöszörgő hang válaszolt. Hogy

»*ő van itt, az előbbi fogfájós, szánja-bánja azt a pofont, de a nagy fájdalom elvette az eszét, bocsánatot akar kérni.*

És most nagyon szépen kéri a doktor urat, hogy ne haragudjék rá az előbbi inzultusért, bocsáson meg neki és húzza ki a fogát.

K. Béla most már meg volt győződve róla, hogy a jólöltözött dagadt úr bolond, óvakodott tehát ajtót nyitni.

— Azt hiszi, hogy én tudok fogat húzni? — kérdezte az ajtón keresztül.

— *Nem olyan nagy fog — válaszolt a fogfájós. — Meg aztán hogyne tudna. Ez a mestersége a doktor úrnak.*

És egyezkedni kezdtek az ajtón keresztül. Az ingatlanügynök figyelmeztette a makacs fogfájóst, hogy talán eltévesztette a házszámot, de az idegen kijelentette, annyira meg nem vesztette el a fejét, hogy ne tudja megkülönböztetni a számokat. Különben ő nem is a számokat kereste, hanem az orvosi címtáblát, az pedig ott

A világhírű Hévíz-fürdőn rendkívül olcsó

üdülési és gyógylehetőségek!
Aug. 22-től szeptember 30-ig

57 pengő

hét napi teljes ellátás

és

GYORSVONATI KÖLTSÉG ODA-VISSZA

a Dunántúl bármely állomásáról.

Az ország többi részéből 59 pengő.

Elhelyezés a tökéletes komfortú

FRIEDRICH ÉS ROYAL SZALLÓKBAN.

Második heti ellátás 47 pengő!

Legkiválóbb étkezés. Hangverseny, tánc, kabaré, tombola, bálók, stb. —

Az árakban az összes szállodai, éttermi borraival, kurtaxa, forg. adó, ki- és bejelentési díjak beemfoglaltak.

Jelentkezés: Friedrich, HÉVIZ és az IBUSZ összes menetjegyirodáiban.

van a kapun. Fogorvos, földszint, balra. És rimánkodni kezdett, hogy K. Béla szabadiítsa meg fájós fogától.

Tárgyaltak vagy félórát, amikor aztán az ingatlanügynök megunt a vitát és visszafeküdt az ágyba. A fogfájós még jó hosszú ideig könyörgött, zörgetett,

magyarozott, siránkozott az ajtó előtt, aztán elment. Uglátszik, belátta, hogy hiába zörget. Vagy kiállt a fogfájása.

K. Béla előtt pedig csak másnap derült ki, hogy részeges tréfája miatt nem hagyta aludni az éjszaka a szerencsétlen odvasfogu idegen.

Nyári vásár Kőrösinél

Nem hazugság, - mindent megér, -

Piac u. 38.

Gondatlanság okozta a hajdúhadházi gyermekhalálát

Ezelőtt egy hónappal beszámoltunk arról a tragikus szerencsétlenségről, amely Hajdúhadházon történt. Az éjszakai órákban hosszúságú esőzés következtében egy ház kéménye beomlott és keresztültörve az épület mennyezetét, az egyik szobába zuhant. Eppen abban a szobában aludt Fettesmann Arnold 11 éves kislány, akire rázuhant a törmelék.

A szerencsétlen gyermek szörnyethalt.

Akkoriban ugylátszott, hogy véletlen szerencsétlenség történt és meg is szűnt az ügyben az eljárás.

A kislány édesapja, Fettesmann Ferenc fűszerkereskedő azonban néhány nappal ezelőtt feljelentést tett a hatóságoknál gondatlanság címén. Előadta, hogy

annakidején több alkalommal figyelmeztette a háztulajdonost, Enyedi Gábor gazdálkodót arra, a kémény düledező állapotban van és meg kellene csináltatni.

A feljelentés alapján a hatóságok az ügyben ismét megindították a vizsgálatot. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró szombaton délután kiutazott a helyszínre vizsgálat megtartására. Elrendelte a holttest

exhumálását

és a boncolás megtartása végett a vizsgálóbíró társaságában Hajdúhadháza utazott a törvényszéki orvosszakértő is. A helyszíni vizsgálat alkalmával minden valószínűség szerint megállapítják, hogy gondatlanság történt, vagy sem.

Dr. Szabó Ferenc temetése és a volt tanulótlársak

Dr Szabó Ferenc, az elhunyt kollégiumi ügyész a kollégiumi diákok abba az évfolyamába tartozott, amelyből dr Kőlcsey Sándor, dr Hódgy Béla, dr Balogh István, dr Radó Rezső, Csobán Endre, Kardos Gyula, vitéz Szinay István, dr Szabó Gyula, dr Tóth Emil, Borsay Sándor, dr Széll Kálmán és Pusztay Lajos ének Debrecenben és szereztek nevet dr Szabó Ferencel együtt az osztálynak. Ez az osztály volt az, amely egyik háború utáni érettségi találkozásán

több, mint 4000 pengőt adott össze a szegény tanulók segélyezésére.

Ez összegből később házat vettek. Az elhunyt osztálytársai lehetőleg teljes számban fognak résztvenni a temetésen. Kivételt csak azok fognak kévezni, akik Debrecenből távol vannak. A temetés má délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. — A tanulótlársak elhatározták, hogy koszorúmegváltás címén 20—20 pengőt juttatott a kollégiumi szegény diákoknak.

Víg színház

Ma 3—5—7—9 órákor utoljára
2 izgalmas sláger!
I. A német forradalom nagy filmje:
Véres napok
1919.
II. Victor Mc. Laglen
kalandorfilmje
Vasember

Hétfőn és kedden 5-7-9 órákor
KÖZKIVÁNATRA!
Deanna Durbin
legnagyobb filmsikere:
100 férfi, 1 kislány
Stokowski
és Adolphe Menjouval.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kossuth«, Piac u. 26. »Isteni gondviselés«, Petőfi tér és »Teleki ucca sarok.« »Csokonai«, Mester ucca 43. »Árpád fejedelem«, Csapó-kert. Jánossy ucca 44.

RÁDIÓMUSOR AUGUSZTUS 14.

BUDAPEST I. 9: A nemzetközi céllövőverseny és magyar lövészajnokság versenyének megnyitása. — 9.40: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. — Prédikál Uray Sándor debreceni lelképásztor, egyházkerületi főjegyző.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

Figyelem! Csáky Imre

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. —
Közben kb. 13.05: A rádió tárgysorsjáték ismertetése.
14: Operett- és filmrészletek (Hanglemezek).
15: 1. „Az őszi magvak előkészítése.“ Tunyoghi Szűts Árpád előadása. — 2. „A szüret kivitele értékesítés szempontjából.“ Kovács Miklós szőlészeti és borászati felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.)
15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
16.30: „Székesszékhely, Szent István városa.“ Say Géza előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Klamár Sándor magyar nótákat énekel, kísér Kis Lajos cigányzenekara.
17.50: Látogatás a Velencei tónál. Közvetítés a velencei, gárdonyi és agárdi fürdő- és sporttelepről. Beszél Budinszky Sándor és Rákóczy Péter. (Lemezfelvétel.)
18.35: A Székesfehérvári Zenekar műsorának közvetítése a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból.
19.30: Részletek Magyarország 1938. évi atlétikai bajnoki viadaláról. — Közvetítés a Beszkáti sporttelepről. Beszél Pluhár István. (Viaszfelvétel.)
20: Sportközlemények.
20.10: „Nagyszalontától a Margitszigetig.“ (Arany János élete versekben.) Előadja Kürti József, a Nemzeti Színház örökös tagja.
20.45: Hírek.
21: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben kb. 21.45: Időjárásjelentés.
22.30: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál.
23.15: Közvetítés a Gellért-szálólól. Hinczy László jazzzenekara játszik. Lányi László énekel.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 11.30: Magyar nóták. (Hanglemezek.)

Nem állítanak fel dohányautomatákat

Az elmúlt hónapokban hírek kerültek forgalomba arról, hogy a fővárosban és Debrecenben, továbbá az ország még egy-két nagyobb városában dohányautomatákat állítanak fel. Több érdekelttség ajánlatot is tett a minisztériumnak többszáz dohányautomaták felállítására. Az automaták ügye már a pénzügyminiszter elé került, aki tüzetesen átvizsgálta az automaták felállítására vonatkozó magyar és külföldi ajánlatokat. A pénzügyminiszter tanulmányozásának azonban az lett az eredménye,

hogy az automaták ügye egyelőre lekerült a napirendről. Az az álláspont alakult ki ugyanis, hogy sem dohányjövédéki érdekek nem fűződnek az új rendszer bevezetéséhez, sem pedig a hazai gépipar szempontjainak sem felelnek meg a külföldi gépek behozatala. Azoknak a trafikoknak az érdekeit sem szabad veszélyeztetni, amelyek a mai rendszer mellett kifogástalanul kiszolgálják a közönséget.

Belátható időn belül tehát nem lesznek dohányautomaták az országban.

15: A rádió szalonzenekarának műsora.
17.30: „Andris.“ Örley István elbeszélése.
18.40: „Ötvenéves a beszélőgép.“ Felolvasás hanglemez és fonográf hanglemez bemutatással.
19.40: „Három magyar komikus.“ (Mogyer, Vizvári és Kassai.) Ditrői Mór előadása.
20.10: Furka Gizella zongorázik.
20.45: Lőversenyeredmények.

AUGUSZTUS 15.

BUDAPEST I. 9: Hírek.
9.30: Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi Szent István bazilikából. A szentbeszédet Serédi Jusztinián bíboros érsek, hercegprímás mondja.
11.20: Az esztergomi ásatások ünnepélyes felavatása. Beszél Budinszky Sándor.
12: Közvetítés a Ketter étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. — Vezényel Fígedy Sándor.

Dús választékkal és olcsó árral vezet. Telefon 29-42.

Szünetben kb. 13.30: „A Szent Korona szépsége.“ Dercsényi Dezső előadása.
14: Hanglemezek.
15: „A Mezőgazdasági Múzeum mezőgazdasági osztályai.“ — Mesterházy Jenő előadása.
15.30: Várhelyi Antal orgonál. Közvetítés a budavári koronázó főtemplomból.
16.05: „Horgászat a Velencei tavon.“ Igali Mészáros József előadása.
16.35: Táncelemek.
17.25: „Sipulusz tréfáiból.“ Elmondja Sala Domokos. Bevezetőt mond Kárpáti Aurél.
18: Basilides Mária, az Operaház örökös tagja énekel, zongorakísérettel.
18.30: „Szűz Mária néphagyományainkban.“ Bálint Sándor egyetemi m. tanár előadása.
19: Közvetítés a városligeti Központi Tejcarnokból. Melles Béla zenekarának műsora. Vezényel Melles Béla.
Közben 19.15: Hírek szlovák nyelven.
20: „Boldog Erzsébet megkísértése.“ Történelmi játék két részben. Irla Kárpáthné Nagy Rózsa. Rendező Csanády György.
Utána kb. 21: Hírek.
21.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Polgár Tibor.
Szünetben kb. 21.55: Időjárásjelentés.
22.30: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rác Zsigá és cigányzenekara muzsikál.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
23.30: Táncelemek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17.30: Részletek Magyarország 1938. évi atlétikai bajnoki viadaláról. Közvetítés a Besz-

kárt sporttelepről. Beszél Pluhár István.
18.20: Zenekari művek. (Hanglemezek.)
19.30: „Közeg a magyar irodalomban.“ Bognár Gyula előadása.
20: Hírek, lőversenyeredmények.
20.25: Közvetítés a városligeti Központi Tejcarnokból. Melles Béla zenekarának műsora. Vezényel Melles Béla.

AUGUSZTUS 16.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Kb. 7.20: Étrud, közlemények.
9: Mikrofonnal a Szent Korona előtt. Közvetítés a királyi palota márványterméből. Beszél Budinszky Sándor.
9.40: Hírek.
10.10: A Magyarok Világkongresszusának megnyitói ünnepsége. Közvetítés a Nemzeti Múzeum kertjéből. Beszél Budinszky Sándor.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Tamás Ilonka, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
12.35: Hírek.
12.50: Zeitinger Jenő zongorázik.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.

megnyitotta Kossuth u. 6 alatt.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
16.15: Csengeri Ilona meséi: 1. Birike és a barika. 2. Misi kalandja.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Arany, ezüst és réztermelés Magyarországon.“ Pantó Dezső m. kir. főbányatanácsos előadása.
17.15: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.
Közben 17.55: „A debreceni árumintávasár.“ Radó Rezső, a debreceni kereskedelmi és iparkamara főtthikárának előadása.
18.30: „Szent István, a katonakirály.“ Erdélyi Gyula szkv. százados, egyetemi m. tanár előadása.
19: A rádió szalonzenekara.
19.45: Mikrofonnal a Szent Korona előtt. Közvetítés a királyi palota márványterméből. Beszél Budinszky Sándor (auguszt. 16. 9 órai adásunk megismétlése viaszfelvételtől.)
20.20: Hanglemezek.
20.50: Néhány szó az amerikai közvetítés előtt.
21: Az északamerikai magyarság üdvözlő műsora a magyarok második világkongresszusa alkalmából. Az amerikai N. B. C. rádióállomás közvetítésével. — 1. Major Gyula: Két népdal. 2. Balásy Antal washingtoni m. kir. ügyvivő üdvözlő szavai. 3. Varga J. Mihály: a Verhovay Egyesület első kincstárosának üdvözlője. 4. Monehak István, az „Editor and Publisher“ szerkesztőjének beszéde

Maradék és méteres áruban a legolcsóbb
KERESZ SÁNDORNÉ Dégenfeld-ter 3.

5. a) Csopják: Dal; b) Szabados Béla: Hiszekegy. Előadja a magyar dalárda.
21.20: A magyarok világkongresszusának megnyitói ünnepsége. Közvetítés a Nemzeti Múzeum kertjéből. (1938 aug. 16-i 10.10 óras adásunk megismétlése viaszfelvételtől.)
22: Időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés a Baross-kávéházból. Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.
23: Hírek német és olasz nyelven.
23.10: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.25: Liszt: H-moll szonáta. Zongorán előadja Alfred Cortot. (Hanglemez.)
19: „Szerelmi vallomás.“ Molnár Ákos elbeszélése. (Felolvasás.)
19.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

— A kistemplomi lelkész hiatal közli, hogy hétfőtől, aug. 15-től kezdve a kistemplomi délutáni istentiszteletek ismét öt órakor kezdődnek.

— Filmbemutató a Nyári Egyetem. A Külkereskedelmi Hivatal a Nyári Egyetem külföldi hallgatói számára vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órai kezdettel a Hungária moziban filmbemutatót rendez. A műsoron a magyar föld szépségeit ábrázoló filmek szerepelnek, amelyeknek egy része külföldön igen nagy sikert ért el, de amelynek egyrészt csak most mutatják be Magyarországon. Vasárnap délelőtt a magyar föld termékeit, gyümölcs, bor, állatvilág stb., hétfőn délelőtt pedig a magyar ipar- és népművészet remekkeit fogják bemutatni. A filmbemutatókon elsősorban a Nyári Egyetem hallgatói vehetnek részt, de korlátolt számban néhány helyet a városi közönség részére is fenntart a rendezőség.

x Ne vegyen cserépkályhát, míg meg nem tekintette Krisch kályhámester cserépkályha raktárát, Ispótyai tér 1. sz. (nagyállomásnál). Telefon 12-18. Vállal minden szakmába vágó munkát.

Szövet és béléssáru kereskedését

— Letartóztatták a dr. Szellemet. Ma délben végetért a hetek óta tartó nyomozás, melyet Péceszt kezdtek a hatóságok és melynek középpontjában egy szigorlat áll. Hüvös Pál budapesti banktisztviselő nevében valaki levizsgázott a pácsi Erzsébet Tudományegyetemen, de hetekig hiába kutattak a főkapitányság és a pécsi rendőrség emberei — a vizsgázó szellemét nem sikerült előkeríteni. Hétfőn azután jelentkezett a rendőrségben Gáspár Ferenc dr. 28 éves magánoktató, aki Hüvös első szigorlatára előkészítette és beismertte, hogy a második szigorlatnál ő jelentkezett az egyetemen Hüvös Pál indexével és személyi adataival. A tisztviselő helyett le is szigorlatozott. A szigorlatot bevezették a Gáspár által a dékáni hivatalba benyújtott Hüvös-féle indexbe, ezt azután Gáspár megsemmisítette. A magánoktató azt gondolta, hogy következményei nem lesznek ennek az ügynek, a rendőrség azonban más véleményen volt és ma délben közokirathamisítás bűntette miatt a szellemet letartóztatták.

x Ha üzletébe kifogástalan mozaik, vagy hézagmentes burkolatot akar, forduljon a Lukács Vilmos és Testvére céghez Károly Ferenc József ut 3/b.

A3 D3 B4
A5 B5
A6 B6
C5 D5
C6
A6 B6
A7 B7
A8 B8
A9 B9
A10 B10
A11 B11
A12 B12
A13 B13
A14 B14
A15 B15
A16 B16
A17 B17
A18 B18
A19 B19
A20 B20
A21 B21
A22 B22
A23 B23
A24 B24
A25 B25
A26 B26
A27 B27
A28 B28
A29 B29
A30 B30
A31 B31
A32 B32
A33 B33
A34 B34
A35 B35
A36 B36
A37 B37
A38 B38
A39 B39
A40 B40
A41 B41
A42 B42
A43 B43
A44 B44
A45 B45
A46 B46
A47 B47
A48 B48
A49 B49
A50 B50
A51 B51
A52 B52
A53 B53
A54 B54
A55 B55
A56 B56
A57 B57
A58 B58
A59 B59
A60 B60
A61 B61
A62 B62
A63 B63
A64 B64
A65 B65
A66 B66
A67 B67
A68 B68
A69 B69
A70 B70
A71 B71
A72 B72
A73 B73
A74 B74
A75 B75
A76 B76
A77 B77
A78 B78
A79 B79
A80 B80
A81 B81
A82 B82
A83 B83
A84 B84
A85 B85
A86 B86
A87 B87
A88 B88
A89 B89
A90 B90
A91 B91
A92 B92
A93 B93
A94 B94
A95 B95
A96 B96
A97 B97
A98 B98
A99 B99
A100 B100

Milyen kár...

Azt hiszem vagyunk egy páran Debrecenben, akik ha szembe találjuk magunkat dr. Szenes Zsigmond országos hírű gyermekgyógyással, meghatódottan vesszük le kalapunkat és nemcsak a kedves úriembernek, hanem a tudós orvosnak is süvegelve köszönünk. Azzal se mondok nagyot, ha megmondom, hogy bizony vagyunk itt egypáran, akiket gyermekkorunkban ez a tudós orvos hozott vissza a halál torkából. Természetes, hogy megannyi debreceni adama meg történt eset vorja körül a mi jó Zsiga bátyánk gazdag, emberbarát életét. Sok érdekes és sok humoros eset gazdag bir tokosa Szenes Zsigmond dr. gyermekgyógyász, de a legbájosabb esete az, amit itt adunk közszűjra.

Valami egyszerűbb falusi asszony hívta el egyszer beteg gyermekéhez dr. Szenes Zsiga bátyánkat. Megvizsgálta a kis beteget és csakugyan ezt a gyermeket is visszahozta a haláltorkából. A szegény, egyszerű, paraszti sorban élő asszony gyermekének felgyógyulása után felkereste a tudós gyermekgyógyászt és amikor megfizette az orvosi honoráriumot nagy méltatlankodva mondta:

Milyen kár, hogy a tekintetes úr nem tanul tovább, hogy a felnőtteket is gyógyíthatná.

A jósdós gyermekgyógyász arca meg sem rezgett az egyszerű falusi asszony mondatán. Elkönnyelte azt is, de rendes kávéházi társaságának jóízűen adta tudni a falusi asszony szinte megnyilatkozását.

Eljegyzés. Molnár Magda és Báthory László jegyesek, Debrecen. (Minden külön értesítés helyett.)

Bücsúzás. Elefánty Sándor, a helybeli evangélikus iskola igazgatója, mivel a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr saját kérelmére nyugállományba helyezte, szeptember hó 1-vel megvált az evangélikus iskolától. Ugyanezak megvált az iskolától Elefánty Ilona tanítónő is. Ezen az úton és ezuttal mondanak búcsút azoknak, akik 34, illetve 9 éven át tanítványaik voltak, a szülőknél, akikkel a gyermekeik révén közelebbi viszonyba kerültek. Közönlük sokszor tapasztalt szeretetüket, szolidaritásukat s kéri, tartsák meg tanítóit, nevelői hatásukat jó emlékezetükben.

Garai tánctanárnál (Margitban) kedden új táncanfolyam kezdődik. Minden csütörtök, vasárnap össziáni.

A Nyári Egyetem kirándulásai. A Nyári Egyetem mezőgazdasági csoportja vasárnap délelőtt kirándulást rendez autóbuszokon báró Molnár Viktor nagyszállás-tanyái uradalmába. A negyven hallgatót hét egyetemi tanár kíséri. Ott lesz és előadást tart dr. Sas József gazdasági akadémiai tanár is. Csütörtökön délután érkeztek Szegedre a Nyári Egyetem kiránduló hallgatói, nyolevanan. A pályaudvaron ünnepélyesen fogadták őket, dr. vitéz Szabó Géza tanácsnok a város képviselőjében mondotta az ünnepi beszédét. Este a szabadtéri játékok megtekintése, pénteken délelőtt pedig apróbb kirándulások voltak műsoron. Szombaton tovább utazott a nyolevan-tagú társaság.

A bulgár kormány megtiltotta egyes mezőgazdasági termékek exportját. Szofiából jelentik: A bulgár kormány megtiltotta azoknak a mezőgazdasági termékeknek kivitelét, amelyekben a természet eredmény a nagy hőség következtében nem kielégítő. Így többek között a kiviteli tilalom áll fenn a tengerire, napraforgómagra és napraforgó pogácsára.

Nem volt pénze itálra - felkötötte magát

A nádudvari esendőrörst telefonon értesítette a debreceni ügyészséget, hogy a községben felakasztotta magát és meghalt. Eklí Gábor 74 éves gazdálkodó. Megállapították, hogy az öregember részegen tért haza és affeletti elkeseredésben, hogy nincs több pénze itálra, felment a padlásra és a kasszilőre felakasztotta magát.

A nádudvari esendőrörst telefonon értesítette a debreceni ügyészséget, hogy a községben felakasztotta magát és meghalt. Eklí Gábor 74 éves gazdálkodó. Megállapították, hogy az öregember részegen tért haza és affeletti elkeseredésben, hogy nincs több pénze itálra, felment a padlásra és a kasszilőre felakasztotta magát.

Akar jól mulatni? - Akkor menjen a börtönbe!

Varsó, augusztus 13. A galíciai sniatina kerületi börtönökben egy idő óta kedélyes állapotok uralkodtak. A rabok és a börtönőrök igen barátságos viszonyban éltek s a fogláz igazán nem volt elviselhetetlen. Csekély díjazásért különböző kedvezményeket élvezhettek a börtön lakói. Így például szabadságot kaptak, jobb étkezést, naposabb cellát - kívánságuk szerint. A legnagyobb cellát láncteremmel alakították át, s amióta egy kitűnő zenész került a rabok közé,

azóta vidám táncesteket rendeztek a városból meghívott hölgyek társaságában.

A nős rabokat feleségeik bármikor meglátogathatták. Ugyszólván aránytalan volt a sniatini fegyházban.

Egy váratlan ellenőrző látogatás vetett véget az idillikus állapotoknak. A felelős fogházi hivatalnokok, természetesen, most maguk kerültek bíróság elé és 12-18 havi fogházbüntetést kaptak. Ők már nem kerülnek be ilyen kedélyes börtönbe.

Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban. Rendes vasárnapi miserend, misekészeket reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Beóthy György apát, prédikál Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisek kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor.

Kertségeken: Csapókerterben Murányi Károly piarista tanár, Sámsonban Novák Gyula s. lelkes, Józsan Buri János, Augustza Szanatóriumban Varjú Lajos esperes.

Alkalmi istentisztelet augusztus 20-án délelőtt 10 órakor a unitárius templomban. Hatvan u. 24. sz. I. István nagy királyunk emlékére a fenti időben alkalmi istentisztelet tartanak, melyre hatóságokat, testületeket, egyesületeket s minden érdeklődőt tisztelettel meghívják.

A debreceni Zsidó Diákintézet új éve. A Debreceni Zsidó Diákintézet, amely több, mint egy évtizede nevezi a tiszántúli zsidóság Debrecenben diákoskodó fiát, a szeptemberben induló új tanévet is dr. Kardos László gimn. r. tanár igazgatása mellett nyitja meg. - Vezető tanár dr. Gonda László. - Az internátus épülete Nemzetőr u. 6. sz. Telefon: 1070. - Prospektus díjtalan.

Hona napca legolcsóbb virágok Farkas Margitnál Bikával szemben.

Cipőt jól, olesón készítőnél vegyen. Géczy Ferenc cipész, Csapó u. 47.

A fodrászüzletek augusztus 19-i, 20-i és 21-i zárórájá. Tudomásulvétel végett közöljük, hogy a 32281/1938. I. a. K. K. M. sz. rendelet értelmében a fodrászüzleteket 1938. évi a) augusztus 19-én pénteken este fél 10-ig, b) augusztus 20-án Szent István napján reggel 7 órától déli 12 óráig, c) aug. 21-én vasárnap reggel 7 órától déli 12 óráig lehet nyitva tartani, d) augusztus hó 22-én hétfőn a fodrászüzleteket déli 12 óráig, illetőleg azokon a helyeken, ahol hétfő délelőtt a fodrászüzleteket nyitva tartják, hétfő déli 12 órától 23-án kedden reggelig zárva kell tartani. Kereskedelmi és Ipar-kamara Debrecen.

Bütorszükségletét legelőnyösebben nagy választékban olesón Budapesti Bütorszükséglet Szerezhetheti be. Royal-épület, Hunyadi u. 2.

Ha Budapestre jön,

minden kényelemmel, melegvizzel ellátott elegáns utcai szobát kaphat a Belvárosban, mérsékelt áron. IV., Petőfi Sándor-utca 9. III. 3. Telefon: 184-143.

Ülőfogalkozású egyének, akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes »Ferenc József« keserűvizet egy pohárynyi napi adagokban, esetleg kissé felemelegítve de mindig reggel éhgyomorral. - Kérdezze meg orvosát.

A Nyári Egyetem

napjai simán gördülnek tovább. Rengeteg megismerés sugárik a hallgatókra egymásról. Nemcsak az előadások világosítják fel őket, hanem annak az állandó látvány is, hogyan udvarol, hogyan örül és szomorkodik, hogyan viselkedik különböző helyzetekben a többi nép gyermekei. Az öregek már rajta van a táj és a körülmények nyoma és a nemzet sorsának sebhelyei. A fiatalokon csak a nap érzik, ami érlette őket, a nyár, aminek a virágzásába indulnak és az erők illata, amikben barangoltak. Ez a friss szín, ez a sok édesség és jószág keveredik a Nyári Egyetemen.

Bizony keveredik. Lassanként mindenki megtalálja párját. A dán hírvösség is feloldódott már két esetben. A két legkrakítottban szőke hölgy ajándékozta oda szívet partnereinek. Barátságosabban mindenki beleunt már, meglepészenek az eddigiekkel, a szerelm is eldőlt már, aki mostanig nem válogatta ki párját, annak már úgy sem lesz senkije.

Ezen a héten erősen megcsappant a hallgatók száma. Nagyon sokan elutaztak a kirándulásokra, ki Lillafüredre, ki Szegedre, ki a Balaton mellé. Az egyik utazó társasággal esett meg, hogy be akarván menni egy híros város vasárterére, lefordították maguknak a bejárat felett függő feliratot. A tolmács mit tehetett egyebet, hűségesen visszaadta a szöveget: Idegen marhák behajtása tilos.

Nagy szenzációjuk van a fiataloknak az esti program megválasztásánál: felfedezték a Nagyerdőt, Mennyi romantika is van estként az erdőben. Egymás szavát sem értik, mindent a tücsök mond el helyettük, a szél főléjük hajlítja a lombot és a harmatos fü megparagszik, ha nem hamperegnek meg benne. Így telnek az estek és mikor hazamennek, ott marad szívükben a szél dallama és a hajukban a tücsökmuzsika.

BÉLYEGGYÜJTŐK! Csak Gobátalbumban gyűjtünk, mert az tökéletes. Kiadó: Batori bélyegház, Budapest, IV., Városház ucca 14.

Áramszünet. Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy f. hó 14-én, vasárnap hálózatunkon eszkozlendő javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben: - Reggel 5 órától délelőtt 10 óráig Eprekert, Boldogkert, Mikepéresi út, Kerekestelep, Wolaffkatelep, Monostorpályi út, Wolf szőlőtelep és uradalom, Szabó Kálmán ucca, Homokkert, Budaí Ezsásné ucca, Galamb ucca és MÁV műhelytelep.

TESZLER ICA kalapüzletét Csapó u. 7. szám alól a Piac ucca 89. számu házba helyezte.

Üzletek nyitvatartása augusztus 20-án, Szent István napján és augusztus 21-én, vasárnap. Tájékoztatásul közöljük, hogy a 94537/1921. K. M. sz. r. H. §-a értelmében a f. évi augusztus hó 20-án Szent István napján a nyílt árusítási üzletekre nézve a vasárnapi záróra érvényes. - Augusztus hó 21-én vasárnapon az üzleteket reggel 7 órától lehet nyitva tartani, délelőtt 10 óráig. Kereskedelmi és Ipar-kamara.

Uj iparendeléyek

Molnár Ede cipész, Szecsényi János kártyakereskedés, Alezer Ferenc kelmefestő és vegytisztító, Contó Lajos baromfi, tojás keresk., Erdei Árva Károly dohányzási mellékciikk kereskedés, Fülöp István építési vállalkozó, Gál János gyümölcs stb. keresk., özv. Jóga Mihályné öszeres, özv. Orosz Györgyné öszeres, Szemere Oszkár zsibáros, Szilágyi Kálmán üveg és textil kereskedés, Takács János férfiszabó, Telenkai János szatóc, Wieder Azriel Leopold rövidaru keresk., Deli Istvánné gyümölcs stb. keresk., Friedmann Henrik Özvegy Parkettgyára Kfl parkettgyár, özv. Grosz Nagy Lajosné termény adás vételének közvetítése, Kiss Jánosné gyümölcs stb. kereskedés, Riskó Rudolf kézimunka stb. keresk., Silbermann Sámuel zsák, ponyva keresk., Csász Róza ló és szekér szállásadás.

Dankó tem. váll. üzletáthelyezése

Sas u. 3. sz. Kossuth u. 6. sz.
 ctul. Ekli József üzletvezető Somlyai Károly
 Telefon nappal 23-22
 éjjel 30-66

Gyász esetén győződjön meg olcsó árainról.
 Egyszerű és luxus temetések kegyeletteljes kiszolgálása.
**Legolcsóbb felnőtt temetés
 már 20.— pengőtől.**

Vasárnap délután temetik dr. Szabó Ferenc egyházi főügyészt, a Polgári Kisgazda Párt ügyvezető elnökét

Egész Debrecenben mély részvételt keltett dr. Szabó Ferenc ügyvéd, egyházi főügyész halálának híre. Dr. Szabó Ferencet rendkívül sokan ismerték Debrecenben és általános tiszteletnek örvendett nemcsak, mint egyházi főügyész, hanem mint magánember is. Általános megbecsülés kísérte politikai működését is, mert mindenki tudta róla, hogy politikai célkitűzései a nemzeti eszmét szolgálják. Puritán egyéniség volt, mint magánember és mint politikus is. Soha sem kereste a felfűnést, de cselekedeteivel mindig a közérdeket

kívánta szolgálni.

Családjához szombaton egész nap érkeztek a részvételre és táviratok. Az egész város közönségének mély részvétele kíséri ki vasárnap délután utolsó útjára dr. Szabó Ferencet. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. A temetési szertartást Dancsházy Sándor és Baja Mihály református lelkészek végzik, míg a Polgári Kisgazdapárt nevében Siposs Imre református lelkész és Öry István kerületi elnök mondanak búcsúztatót.

Ragyogó siker a Nyári Egyetem táncbemutatóján

Szombat este tartotta meg a Nyári Egyetem a MANSZ-szal karöltve táncbemutatóját a Csokonai Színházban. Magyar Táncjáték volt a címe az estnek és valóban, szebbnél-szebb gyönyöket mutattak be a magyar táncok-rétának.

A közönség zöfelőség megtöltötte a széksorokat. A Nyári Egyetem hallgatóságán kívül ott voltak a város társadalmi élőkörének itthonlévő tagjai is. Az első szám *Este a székyeknél* volt. A hegyi emberek életéből egy este hangulatát, apró élményeit vetítette le táncokkal fűszerezve ez a hangulatkép. A favágók medvetáncában szilaj-ság volt és visszafojtott erő.

Utána *Bán Elemér* dalolt magyar motákat kitűnő hanggal, de kissé fél-szeg fellépéssel.

Szünet után következett az este fénypontja, a *Reményhez*, Csokonai költeménye allegorikus tánckölle-ménnyel feldolgozva.

Színes ruhájában táncol és boldog-éagot oszt a remény, aztán mindent visszavesz. *Bacsó Alexandra* tánc-

Bacsó Alexandra táncolták

A közönség sok és tomboló tapssal köszönte meg az est rendezőinek és szereplőinek a jeltöltött este élményét. *Dr. Bacsó Jenőné* jól eltalált magyar színeket adott táncjáték szerzeményeivel a Nyári Egyetemre összesereglett idegeneknek. De nekünk magyaroknak is valódi élmény volt ez az előadás jól megrajzolt meséjével, sikerült koreo-

gráfiájával és különösen azzal a hűsé-gével, ahogyan megőrizte Csokonai kelleményében a mélyen rejtőző filo-zófiai magot, mely sokak előtt elvész a vers dús lírájában. A zenekart *Uj-falussy István* vezette. Előadása a kul-lisszák mögül nem érvényesülhetett ugyan eléggé, de játékában újra szí-vünkbe lopózott *Bartók* komoly, dör-mögően kedves *Medvetánc*.

Sik Sándor előadása a Nyári Egyetemen

Zsúfolóság telt teremben folytatta tegnap Sik Sándor dr. szegedi egyetemi tanár *»A legújabb magyar irodalom főbb törekvései«* c. előadását. Ezuttal Ady Endrével foglalkozott. Majd áttért az előadó a háború költségeinek ismertetésére. Az ellenforradalom idején négy európai hullám alakítja át a társadalmi életet: Gazdasági válság, a szociális problémák tömege, nemzeti sovinizmus és végül nagyarányú vallási elmélyedés. — Az irodalmi élet hátterébe szorul. Dr. Rásonyi László ankarai egyetemi magyar tanár folytatta *»A magyarság kialakulása«* című előadását.

Kováts Árpád newyorki egyetemi tanár szombaton fejezte be a *»Dunamedence problémája a múltban és a jelenben«* című angolnyelvű előadássorozatát.

Rásonyi László ankarai egyetemi tanár *»A török népek szerepe a Dunamedence benépesülésének kialakulásában«* címmel nagy érdeklődés mellett tartotta meg francianyelvű előadását.

Soó Rezső dr. egyetemi tanár a *»Magyar pusztai és növényzet«* címmel tartott nagyszerű németnyelvű előadást. Előadása elején Soó professzor foglalkozott a pusztai életével, természetével és sajátosságaival. Majd ezután rátért a pusztai növényzetének tárgyalására. Ezzel először *Kerner* foglalkozott behatóan s ő volt az, ki a

pusztai növényzetéről megírta az első könyvet. Ismeretle hallgatóival, hogy hogyan jöttek létre a nagy magyar alföldek a folyók iszapjából és homokjából, a pusztai élet kifejlődését, a falvak kialakulását és azoknak sorsát a török idők idején. A kifejlődött kultúra rommá dőlt, a benépesedett falvak újra lakatlanokká lettek. Ezután bemutatta a pusztai talaj összetételét.

Pietrzykowsky László miniszteri titkár *»Az agrártörvényhozás jelenlegi állapota Magyarországon«* címen tartotta nagyszerű előadását.

Tegnap idegennyelvű előadását ma fejezte be *Zaleski Zbigniew* lengyel lektor *»Magyar-lengyel barátság megnyilvánulása a jelenkorban«* címmel.

Befejeződtek az úszó Európabajnokságok

London, augusztus 13. Szombaton éjjel befejeződött Londonban az úszó európai bajnokság. — Az összesített pontverseny eredményeképpen a vízpolozás európai bajnokságát ismét Magyarország nyerte meg veretlenül végezve a nagyon erős mezőnyben. Úszásban és a vízgömbökben Magyarország a második helyet foglalta el Németország, illetve Norvégia után.

Evangélikus egyház tanácsai gyűlés

Az evangélikus egyháztanács *Tomcsányi* Gábor ny. ezredes, felügyelő és *Pass* László esperes-lelkész elnöklétével igen népes gyűlést tartott tegnap este, amelyen az iskolaiügyekben határozott.

Pass esperes bejelentette, hogy a miniszterium *Elefánty* Sándor kántortanítót saját kérelmére 44 évi szolgálata és orvosi bizonyítvánnyal igazolt szolgálatképtelensége miatt folyó évi július 23-án kelt rendeletével szeptember 1-i hatállyal teljes nyugdíjjal nyugalomba helyezte és az állás betöltéséig az engedélyt megadta. Az országos pályázat alapján nyolc tanító pályázott, akik közt van az evangélikus tanítókör egyik legkiválóbb tagja is: *Reidl* Sebestyén mekényesi igazgató-tanító. *Pass* esperes ismertette a kiváló tanító személyi adatait.

A meghívott *Reidl* Sebestyén a templomban bemutatta orgonajátékát, énekét és utána az egyháztanács kitérő lelkesedéssel, egyhangúlag azt javasolta a közgyűlésnek, hogy egyhangúlag *Reidl* Sebestyént válassza meg kántortanítónak.

Kíségitő tanítónak az egyháztanács *Kálmán Györgyöt* alkalmazta. Mivel *Elefánty* Ilona ideiglenes tanítónő nem vállalja tovább az ideiglenes megbízást, az egyház pedig ezidőszert nem bír harmadik rendes állást fenntartani, a negyedik tanítói munkakörbe *Kiss Margit* okl. kántortanítót alkalmazta.

Az osztálybeosztás egyháztanácsi határozat szerint a következő lesz: az I. osztályt *Poráczay* László, a II. osztályt *Kálmán György*, a

III. osztályt *Kiss Margit*, a IV. osztályt megválasztása esetén *Reidl* Sebestyén tanítja.

Pass esperes bejelentette, hogy az új törvény alapján saját hatáskörében az igazgatói munkákkal, az iskola érdekében kettősztva e sokoldalú, nehéz munkát, a hatáskör elkövetésével *Povácsay* László tanítót és *Reidl* Sebestyén igazgató-tanítót fogja hat évre megbízni, utóbbi megválasztása esetén éspedig *Povácsay* László lesz az iskola adminisztratív igaziskola tanulmányi és gazdasági igazgatója.

Több folyó ügy letárgyalása után a lelkes hangulatú egyháztanácsi gyűlés véget ért.

A Légoltalmi Liga hírei

A Légoltalmi Liga debreceni csoport elnöksége ezúton is felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a csoportnál alkalmazásban levő szervezők pénzbeszedők, fehér karszalaggal lettek ellátva, melynek közepén a liga jelvénye van. Ugyancsak arcképes igazolvánnyal is rendelkeznek. A fénykép jobb és bal felső sarka a csoport körbélyezőjével van lepecsételve és azon az illető névalírása szerepel, míg az igazolványon felül a csoport hosszú bélyezője, közepe táján a csoport körbélyezője, jobb és baloldalt a csoport ü. v. elnökének, nemkülönben a csoport gazdasági főnökének sajátkezü aláírása szerepel.

A fentiekből kifolyólag még egyszer ezúton is felkérjük a közönséget, hogy a taggyűjtés, illetve a pénzbeszedés alkalmával a már beszerzett és a szervezés alá kerülő tagok csak olyanokkal tárgyaljanak, akik fenti jelvényekkel él vnnak látva. (o)

AH

A3

D3

B4

C4

A5

B5

A5

B6

A6

C5

D5

C6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

B6

A6

AHOL MINDENKI INGYEN KAPTA MEG A MINDENNAPI KENYERET

Irta: THURY LEVENTE

Édesanyám a napokban friss, fehér búzakenyert sütött. Azazhogy a pék sütötte meg a kenyeret, ott-hon csak megdagasztották. De bizonyos, hogy mégis olyan friss, kellemes illata volt, amilyen csak a kázi kenyérnek lehet. Amint megszegtem; elborított az a páratlan illat, amelynél nincsen a világon étvágykeresztőbb, éhes embert csiklandozóbb. Emiatt az illat miatt állottam ott gyermekkorom sok-sok vasárnap reggelén édesapám mellett, amint elkészítette az urvaesora osztáshoz a kenyeret. Hosszú, éles, külön erre az alkalomra való késsel metszette le előbb a kerek kenyér négy körívét. Ezt a négy pilit — így hívják a magyarok falun — félretette édesapám. Az ebédnél, amelyre urvaesora vétele után hozzánk, a parókiaira volt hivatalos a presbiterium valamennyi tagja, ezt ették. Ott maradt közepén a most már négyzetességű kenyér, amelynek aljáról és a tetejéről édesapám gondosan, vékony, finom szelésekkel levágta a finom, ropogós héját. Így aztán magas, tökéletes fehér kockává változott a kenyér, amelynek az Ur szent testvére kellett átváltoznia nemsokára az urvaesoraosztás szertartásán. Ontotta a friss kenyér az ingerlő, könnyű, finom illatot, én meg szimatoltam a magas asztal felé tornázza a fejemet. De még szó sem lehetett arról, hogy a mindig finom csemege szambamendő piros héjából, vagy foszlós, helybéléből csak egy falatot is kapjak. Apám, a pap, ünnepi áhitatos dolognak tartotta az urvaesorai kenyér előkészítést. Komoly, lassú, széles mozdulatain látszott ez. Az örök atyából, a kenyéradó családfőből, meg a magvető ünnepélyességéből volt valami a tartásában. Minden falata a kenyérnek az urvaesorához tartozott még. Alig vágták le a fehér kockáról —, dehogyan is volt szabad hozzányulnunk. Aztán az éles, hosszú késsel egyforma szeletek metszödtek le a szertartásra készülő kockáról, a szeleteket meg vékony szálakra vágta apám. Ezeket gondosan visszarakva, ismét megformálta a kockát, hófehér kendővel leborított ezüst tárla helyre, betakarta egy másik kendővel s bevitte az irodába, letette a biblia mellé. Amikor aztán kijött, csak akkor került sor arra, hogy a szent kenyérből lemetszett, finom illatú, kis pilisdarabkáiban én is részesüljek.

Különösen akkor volt ünnepi az előkészítés aktusa, hogyha újkenyérre osztott urvaesorát édesapám. Akkor ott állott körülötte az egész család, a kurátor és az egyházi is. Mindnyájan kétszeres kíváncsisággal szimatoltuk a kenyér illatát, mert ilyenkor új lisztből készült az urvaesorai kenyér és az új liszt első kenyérét az Ur számára szegte meg apám. Abból a lisztből készült kenyér addig nem kóstolhatta senki sem meg a házuknál. Az urvaesora kenyere mutatta meg, hogy milyen búzáat adott abban az évben eledelül az Ur az ő kisari népének.

De mindez csak kalandozás a gyermekkori emlékekben; a régi paplak halványuló évei között. — Amint szegtem a kenyeret és beszívam illatát, az emlékek után az toltam az agyamba, amit a kenyér

jelent. »A mi mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma« — mondja az ur ima s a lelkem eltelt hálával, hogy ismét kenyérrel szeghetek, ebben a világban, amely oly sok ember számára ritkán adja meg a mindennapi kenyeret. De jó lenne — gondoltam — hogyha mindenkinek meglenne s ma oly sokszor elvadult teremtményei egyformán dicsernék az Urat. S amint ebéd után ezen morfondíroztam, heves, kis vita kerekedett ki az asztal társasága között.

Volt ott egy amerikai magyar szerkesztő, aki nagy angolnyelvű lapot szerkeszt, amerikai magyar vezetőférfi, meg az asszonyaink. Sok tapasztalat vegyült össze az elméleti vita szövedékévé, amely próbálta kimintázni a világ képét: milyen lenne, hogyha mindenkinek meglenne abban a mindennapi kenyere. A tapasztalat két oldalról hozott adatokat. Ők inkább a demokrácia megmerevedése, az élet, a fejlődő viszonyok elől eltökölődése miatt panaszkodtak, én meg a demokrácia, a demokratikus együttartozás hiányából merítettem érveket. És igen sok érv szólt emellett, hogy nem dolgoznának az emberek, hogyha a mindennapi kenyér, az élet elemi feltételei biztosítva lennének mindenki számára. Volt aki azt mondotta, amit nálunk mondtak a szociális világszemlélet elől elzárkózók mindig a munkanélküli akciók sorát: kiveszne akkor az emberekből az ambíció, az előretörésvés, ami a mai világ hajtókeréke. Minden megmerevedne egy állapotban, a munka akaratát, az előbbre jutás vágyát kivéve a megfontolt lélekéből a munka nélkül élvezett mindennapi kenyér. Miután ez a felfogás, ez az érv közelebbi nálunk is, hadd mondok el olvasóimnak azt az egyetlen adatot, amelyet — tudtommal — a világtörténet szolgáltat az intézményesített mindennapi ingyenkenyér dolgában.

Az a nagy világváros, amelyben a mindennapi kenyeret a város minden polgára számára ingyen osztották, Bizánc volt, az ezeréves keletromai birodalom fővárosa. — Nem mindig osztották ingyen, csak azóta, hogy Krisztus születése után 330 május 11-én, csaknem negyven évvel építkezés után Nagy Konstantin keletromai császár a birodalom székhelyévé avatta a Konstantinápoly helyén volt régi görög települést. A nagy császár, aki a keresztjegyében győzött ellenfelei fölött, a főváros minden lakója számára megadta az ingyenkenyér kedvezményét. Mindenkinek, aki Bizáncban megtelepedett, reggel a pék a lakására szállította az aznapi szükséges kenyéradagot. Ezt a különös életű nagyváros, a keresztényiség első nagy városalapítása, az Ur imájának ezt az egy sorát feleslegessé tette lakói számára.

Ami bizony nem kevésbé merész kísérlet volt, hiszen a birodalom székhelyét éppen azért kellett eltenni Rómából, mert ott a nemes római nép — a populus romanus — olyan csöcselékévé változott át, amely terrorizálta az államot és korrumpálta a vezetőket mindennapi kíváncsiságával: panem et circenses — kenyér és cirkuszi játékok. Pedig Rómában a mindennapi kenyérért meg kellett dolgozni!

Bizonyára voltak akkor is so-

kan, konzervatív gondolkozású urak, akik úgy vélték: a császár eben kutyát cserél s éppen az ingyenkenyér osztásával új székhelyen is kitenyészti újra a mobot, a csöcseléket, amely munkától irtózva, de ezt feleslegesnek is látva, — hiszen mindennapi kenyere megvan — még alhatatlanabb és komiszabb lesz a római csöcselék-nél is.

Ehelyett azonban az bizonyosodott be, hogy többet nyer az emberi természetből, aki többre becsüli. A századek folyamán szorgalmas népü, kínos, gazdag, másfélmillió világáros alakult ki a kis görög település helyén. És ennek a világvárosnak volt egy oly rétege, amellyel egyetlen mai sem dicsekedhetik: erős, gazdag és óriási számú kisparosság. Ezt a réteget választotta ki a keletromai császárság fővárosa szilárd alapjának. A sok rabszolgát és proletárt foglalkoztató nagy üzemet kihelyezte vidékre, ellenben elősegítette a megbízható, szorgalmas kisparosság megtelepedését.

Hja persze —, mondják olvasóink —, könnyű volt így kenyeret osztogatni, hogyha a bizánci polgárok ingyenkenyerének számláját a birodalom vidéki nagyüzemei fizették meg. Noshát, ez sem áll meg. Sir Galahad könyvében, amelyet az Athenaeum adott ki Bizánc címen s amelyet minden olvasó figyelmebe ajánlok, a legesodátalatosabb keresztény államról elmondja, hogy a keletromai birodalom háromszázötven évvel ezelőtt bevételéből maga Bizánc szállított vámok és adók formájában ötszázmilliót. S ez a birodalom az Eufratesztől Angliáig tartott. S az óriási adótétel ellenére is — mondja Sir Galahad: »a polgárság rétegei mégis jólre, sőt gazdagságra is tettek szert. Még a szerény jövedelműek is városi házukhoz rendszert egy kis birtokot tudtak hozzászerezni, ahová a hét végén kirándultak.« Mindenki saját szőlőtökének és fügefáinak árnyékában eszik és iszik» írja Tudelai Benjámin. »Espedig mit eszik? A kenyéren kívül, amelyet ingyen adnak, sok, olajbogyóaljban sült halat, az olesó, rossz kaviárt, sajtot, sonkát, konzerveket, kevés frissen vágott húst, de gyümölcsöt és főzeléket bőségesen. Egy vékonyra süttött és sodort tojáslepénynek, a plakuntasnak, tájszóval palakuntasnak receptje a szláv országokon át mint palacsinta (Palatschinnek) Bizáncból Bécsig eljut.«

Csodálatos világ volt Bizánc szociális épülete s persze, hogy nem lehet ennek a cikknek a keretén beszámolni róla. De a fenti adatokból nemesak a mi híres palacsintánk eredete az érdekes, hanem az is, hogy a létentartás feltételeinek ingyen adása nemesak Tatrangi Dávid »jövő századának« ábrándja, hanem történelmileg kipróbált dolog is. És Jókai Mórnak volt igaza, amikor föltette, hogy a mindennapi kenyér biztosítása esetén talál az emberi akarat a maga számára ennél többet, nagyobb, szebbet is cél gyanánt, amely felé érdemes törekedni, amelyért érdemes dolgozni. Pedig Bizánc nagy-szerű szociális cselőségéről bizonyosan nem is tudott a nagy magyar mesemondó.

Amikor ezt az adatot elmond-

Asszonyom!

Ha Pestre jön,

egy próba meggyőzi Önt, hogy

51 CSIK 51
Rákóczi-ut

hajfestései, speciális eljárású olajdauerei csodálatosak. már 8 P-től 6 havi garanciával. UJDONSÁG! Elfestett, elrontott, sokszínű haját teljes garanciával rendbehozza. Arcápolás. Kosmetika. 35 munkahelyi, díjakat nyert segédkelek.

Telefon: 138-171.

Fiók: I. Ráth György-u. 10.

Telefon: 166-725.

Pedikür 80 fillér.

tam Kovács Imrénének, a magyar falu egyik legkitünőbb szociális kutatójának — fölcillant a szeme. És azonnal számítgatni kezdett: mibe kerülne az államnak ingyen kenyér minden magyar számára. Ugy hirtelen, fejből évi 150—200 milliót hozott ki, tehát az egymilliárdon felüli magyar költségvetés nem is olyan nagy hányadát.

Am persze, hogy én nem azért beszélem el ezeket, ő sem azért számított ki a fehérszital mellett, mintha politikai célja akaránk tenni a magyar ingyenkenyeret. Mi már megelégednénk egyelőre azzal, hogyha a magyar falusi nép nagy tömegei másnak a számára termelni tudnák a mindennapi kenyeret s a maguk kenyerét ebből a munkából verejtékesen, de mind meg tudnák keresni. Az ingyen mindennapi kenyér szép álom, a történelem regénye. De ha egyszerű azt el tudjuk érni, hogy ennek a nemzetnek minden gyermeke megkeresse a kenyeret szorgalmas munkával, mi is magasabb célok felé fordítjuk a szemünket. És akkor lesz erőnk, hogy el is érjük azokat a célokat! A nemzet céljait. Ime, ide vitt el az új kenyér csodálatos illata.

— Féloldali hűdésben szenvedő betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelenként egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizt azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legesekélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

HOTEL RIO
BUDAPEST
a város szívében

Ragyogó
Tiszta
hideg-meleg folyóvíz

Erősen
mérsékelt
árak

VII. Kürt u. 6. sz.
Pátria kávéház mögött

BOROS Piac u. 77.
Szépen, — jól, — olcsón

FEST, MOS, TISZTIT

Vasárnapi istentiszteleti rend

— *Istentiszteleti rend a református templomokban.* Nagytömbben délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szentes László, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 6 órakor dr. Nagy Sándor. Ispolytemplomban délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 5 órakor Váry László. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Balogh Ferenc. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor dr. Lencz Sándor. — Homokkerthi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 5 órakor Papp Géza. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor dr. Juhász László. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Tömör Lajos. — Kerekeslepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Hegyi Tibor. — Gyermekmenhelyen délelőtt 10 órakor Siposs Imre. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi Olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi Lajos. — Olajútói imaházban délután 3 órakor Orosz János. Tanyasi istentiszteletek. Egyeken délelőtt féltenegy órakor v. Szabó Endre. — Belsőhaton délelőtt 8 órakor vitéz Szabó Endre. — Domostanya délután 2 órakor Halász A. Szepesen délelőtt 10 órakor Papp Géza. Onyód II. Vedres-dűlőben délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. Pallagon délelőtt 10 órakor Erdei Mihály.

— *Az evangélikus templomban,* vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikálás Pass László esperes-lelkész. — Istentisztelet után délelőtt 11 órakor egyházközségünk rendkívüli közgyűlést tart, melyre az elnökség a közgyűlés illetékes tagjait ezúton tisztelettel meghívja. A közgyűlés tárgya: kántortanítványválasztás és egyéb egyháztanácsi javaslatok.

— *Istentiszteletek a görög katolikus templomban.* Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák- és katonamisé együtt. Délelőtt 10 órakor nagymise, a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja. — Délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Dlután félnegy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Dlután négy órakor vecsernye, utána szentsegímadás. — Folyó hó 15-én, hétfőn. Nagyboldogasszony napján vasárnapi miserend.

— *Istentiszteletek a baptista imaházban.* A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, délután 6—8 óráig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra. — Pénteken este 8—fél 9 óráig imaóra.

Ha Szegedre jön a szabadtéri játékokra jegyet a Délmagyarországnál vegyen. Telefon: 13-06. Aradi-u. 8.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Lidói divatlevél

Lidó, Kék Adria, Kabanák és selymes fővény. Azurkékangusztusi égbolt égbolt, Itália tündér fürdőhelyén

Ugy érzem magam ezen a tikasztó délelőttön, mintha valami egyszerű filmvet pergetnének le a szemem előtt. Csupa külföldi, magyar szót hallok és nem győzők betelni a szebbnél szebb toalettek nézésével.

Roboz Jolán
kalap és füzőszalonját
Piac u. 42. sz.
alá
helyezte át.
Modell újdonságok megérkeztek.

A legesodásabb és legelegánsabb divathölgyek találkoznak itt, hogy megmutassák Patou, Chanel Molyneux stb. legremekőbb kreációit. Selymekben és muszlinokban járnak a hölgyek olyan raffiniált eleganciával, amire csak Páris képes.

Most itt ülünk egy óriási piros napernyővel árnyalt asztalnál, előttem notesz és ceruza és azt sem tudom, hogy melyik remek összeállítást írjam le. Zsúfolva a tenger, zsúfolva a homok, a kényelmes nyugszékekben divathölgyek társalognak gavallérjaikkal, a bolyárról, mint szőlőfürtök lógnak az emberek és valami megmagyarázhatatlan parázs jókedv ül meg az embert.

Előttem egy feltűnően csinos és jóalakú szőke lány ül muszlin öszeállításban. Nem tévedésből írtam, hogy muszlin, mert bárholgy is esodálkoznak hölgyeim, valóban piros muszlin ez. Az egész öszeállításban az anyag duplán van véve és hosszabban egész aprón beráncolva. Két részből áll: kis melltartó és kis nadrág a felsőrészel kis ráncok révén függ össze. Ehhez az öszeállításához viselt egy, most a nyugszékre dobott, földig érő, középkék, ugyancsak így beráncolt muszlin kabátot. — Óriási nagy muszlin zsebkendővel legyezi magát és a helyén ezen színekből öszeállított nagyon sikkesen megkötött muszlin kendőt.

Sajnos, nem tudom ilyen részletesen az összes gyönyörű toaletteket így leírni. Csak még annyit, hogy nekem legjobban a fekete fényes szaten egészen szűk fürdőruha öszeállítások tetszenek, amelyeknél igazán szép, raffiniáltabbat és sex-appelet el sem tudok képzelni.

DIVATPOSTA.

Kékszemű kislány. A beküldött anyag nagyon divatos lesz, mint általában a bordó minden öszszel divatos, csináltasson belőle egy téli kosztümöt nutria díszítéssel. Délelőttre kössön magának egy barna pullovert és délutánra csináltasson hozzá a saját anyagából egy steppelt kalapot, de egy barna nyúlshórt inkább ajánlok. Üdvözlöt.

Fiatalasszony. Most már nem érdemes színes ruhát csináltatnia, inkább vegyen egy fekete selyem anyagot, csináltassa meg egyszerű angolos fazonra, esetleg kosztüm-

nek fehér mellényvel és virággal és öszszel a díszek a divatnak megfelelően felcserélheti. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére (Térekörút 35.) sziveskedjenek küldeni.

HETI ÉTLAP.

Hétfő: Ebéd: Burgonyaleves, borjúpörkölt, galuska, dinnye. Vacsora: Hideg sült csirke, tört burgonya, sajt, gyümölcs.

Kedd: Ebéd: Zöldborsóleves, naturszelet, pároltkáposzta, kukorica. Vacsora: Velő tojással, kovász uborka, sajt gyümölcs.

Szerda: Ebéd: Főttbabaleves, rizses libaprólek, almás pite. Vacsora: Vegyes felvágott, vaj, gyümölcs.

Csütörtök: Ebéd: Karfiolleves, párolt szelet, zöldbab főzelék, palaesinta. Vacsora: Rakott burgonya, sajt, vaj, gyümölcs.

Péntek: Ebéd: Gyümölesleves, rántott hal, krumplipiré, túróslépeny. Vacsora: Hideg rizs, töltött tojás, vegyes gyümölcs.

Szombat: Ebéd: Húsleves, marhahús kapormártással, szilvás gombóc. Vacsora: Hideg sült hús, vegyes saláta, gyümölcs.

Vasárnap: Ebéd: Raguleves, rántott csirke, többféle körettel, paprika saláta, túróslé, gyümölcs. Vacsora: Libamáj pástétom, vaj, sajt, mignon, gyümölcs.

Tökés Erzsébet
angol-francia női divatterme
Arany J. u. 1. II. emelet 2.

RECEPTEK.

Vizes uborka eltevése télire egyszerűen. Vegyünk egészen frissen szedett, szép, egészen, egyforma nagyságú uborkákat, mossuk meg és törölgesük meg. Az üvegeket tisztán mossuk ki és töröljük ki. Az üvegek aljára tegyünk egy kis tormát, kaprot, egy kis zöld éretlen szőlőt és közben is tehetünk tormát és szőlőt. Mikor az üveg megtelt, mondjuk egy 5 literes üvegbe tegyünk 15 deka sót csak egyszerűen a tetejére és öntsük fel hideg vízzel, de a legtetejére legalább két újni tiszta ecetet és kössük le légmentesen dupla pergament papírral és tegyük meleg helyre 9 napig, de nem kell vizes ruhát rá tenni és a kilencedik nap tegyük a téli helyére. Nagyon jó ízű és soká eláll, még felbontva is.

Ecetes uborka télire. Vegyünk szép frissen szedett apró egyforma kis uborkákat, mossuk meg és rakjuk üvegekbe, azonban az üveg aljára tegyünk egy csepp kaprot, tormát, babérlevelet, egész borsot, és így az uborkákat, közbe is lehet tenni egy kis tormát, végül minden 5 literes üveg tetejére tegyünk 10 deka sót és öntsük tele hideg fele ecet, fele vízzel és légmentesen kössük le és mindjárt lehet a rendes téli helyére tenni.

Mogyoró fagyalt. 15 deka megtörölt mogyorót megtörünk, négy deci tejben megáztatjuk és felforraljuk. Ha kihűlt, leszűrjük a tejet és a mogyorót tiszta kendőbe csavarva jól kinyomjuk a tejet, mely egészen mogyoró ízű lett. 20 deka poreukorral és három tojássárgájával rendes módon megfagyaszthatjuk.

Lecsó télire. Vegyünk öt kiló zöldborsóleves egy kiló paradicsomot. A paradicsomot csak nagy darabokban szeleteljük, illetve töröljük bele a lábasba és tegyük fel a tűzre egy kicsit a levét elfőni és aztán rakjuk bele a paprikát karikára szelve és hagyjuk egy kicsit össze duntolni és az után rakjuk üvegekbe, egy csepp szalicilt a tetejére, légmentesen kössük le és duntoljuk ki. Természetesen csak akkor üvegekbe rakjuk, aminek a tartalmát egyszerűen elhasználnuk. Így elrakva télen mikor használjuk éppen olyan, mintha friss volna.

Barack lepény. Készítünk finom omlós tésztát és aztán egy kiló barackot meghámozzuk, kimagozzuk és egy sűrű ciropba rakjuk, egy pár pereig pároljuk, hogy ne legyen vizes és aztán ki hagyjuk hűlni. Akkor a tésztát egyik felét kinyújtjuk és a tepsibe tesszük azután megszórjuk darált dióval és aztán rákenjük a barackot. A másik tésztát a tetejére tesszük és tojással megkenjük. Igen finom, melegen cukrozzuk.

Keleti barátom

Barátommal, a kis sárga emberrel a kisállomáson találkoztam. Furesa kis emberke volt, szolidan, jól öltözve, pergament színű arcú hallatlanul udvarias mosollyal.

Ránéztem és megakadt rajtam a szeme. Ránéztem és én is nagyot néztem. Néztük egymást, a két egészen más fajta képviselője, a kis sárga ember a fehér óriást, a tatárképu magyar furesa keleti rokonát.

A végén meglátta rajtam a Nyári Egyetem jelvényét. Még szélesebb lett a mosolya, rámutatott a mellemre és mondott valamit. Nem értettem belőle semmit. — Ne káromkodj öregem! — intettem meg magyarul.

Szomorúan rázta a fejét. Megszántam. Odafordultam hczza és elmondtam összes keleti tudományomat:

— Gésa, Fuzsijama, Nippon...

A kis sárga ember — mondom azt se tudtam, japán, vagy kínai-e — nagyon boldog lett. Mély torokhangokat adott ki és kezével olyan mozdulatokat tett, mintha el akarna repülni.

— Tokaji — mondotta ibletett arccal.

Rábólintottam. Ezt már érttem. Megsimogattam a gépemet és az övét is meg akartam simogatni. Ijedten lépett hátra. Hiába, sok volt az a kettőnk közötti másfél fej különbség. Erre érthetőbben mutattam meg neki, hogy meghívom egy pohár tokajira. Lelkesen bólogatott.

Elindultunk. Nagyon szellemes társalgás folyt kettőnk közt. Ránéztem, elmosolyodott és azt mondta:

— Óh!

Rá néztem és azt mondtam:

— Helyretyutyutyutu!

Beültem a bormérésbe. Az első pohár után megmelegedtem. Beszélni kezdtem. Sokat és gyorsan. En bólogatott. Ugy véltem, hogy nekem is kell valamit mondani.

— Csan-Kai-Sek! — mondtam. Elkomorodott. Felállt, szertartásosan meghajolt és elment. Akkor már tudtam, hogy japán.

Vajjon, mi az ördögöt mondtam neki...?

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEK-NÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT.

Találkozás a szerencséivel

Délelőtt talákoztam a Szerencséivel. Meg kell vallanom, nem ilyenek képzeltem el Öt, akinek kegyelme miatt magukat az emberek és aki boldoggá teszi azt, aki mellé szegődik és boldogtalanná, akit elhagy.

A Szerencse ott állt az anyakönyvi hivatal kapuja előtt és várakozott. Fekete, ragyás cigányképe volt, meztláb és szakadt nadrágban várta a házassulandó párokat.

Igy messziről kolduló tekergőnek nézte a gyanútlan ember. Ki gondolta volna, hogy maga a Szerencse áldogál ott az utcán, vigyorogva és sajnálkozva nézi a szerencsétleneket, akik elhaladnak mellette. En sem vettem volna észre a Szerencsét, ha ő maga nem kapaszkodik belém és fel nem világosít:

— Fiatalúr, aggyik két fillért, szerencséje lesz!

Fene rossz hangulatom volt, az a lepke is felingerelt, amelyik folyton előttem repkedett már negyedórája, hát megálltam és ráripkodtam:

— Miből gondolja, hogy szerencsém lesz, ha adok két fillért?!

Vigyorog, aztán azt mondja: — Mer én vagyok a Szerencse, naaccságos úr.

Szerencse Pál. Eredetileg más-ként hívták, a Lakatos nemzetségből származik, de átkeresztelte magát. Azzal foglalkozik, hogy szerencsét hoz. Két fillérért, tíz fillérért; ki mennyire becsüli a szerencséjét.

Aki húsz fillért ad Szerencse Pálnak, dupla szerencsét kap. — Egy pengőért már örök szerencsét biztosít Szerencse Pál.

— A fiatal házások — mondja Szerencse — legtöbbször nem látják meg a szerencséjüket. Pedig az a pár fillér megérné, haj, de mennyire megérné! Azér van az a sok válás!

Kijelenti még Szerencse Pál, hogy ő burokban született, minden arannyá változik, amihez hozzáér, a köpése is aranyat ér, az érintése szerencsét hoz.

Azt mondom neki, hogy aggyalaim vannak. Mert lehet, hogy burokban született, de éppen nem úgy néz ki, mint akinek szerencséje van. Mire aztán vigyorogva válaszol:

— Persze, hogy nekem nincs szerencsém. Én magam vagyok a szerencse, a mások szerencséje. Magamnak nem hozok szerencsét. És szomorúan vigyorog a szerencsétlen Szerencse Pál.

A debreceni közönség előtt ma este mutatja be dr Bacsó Jenőné magyar táncjátékát a Csokonai színházban

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége által a Nyári Egyetem hallgatói számára rendezett táncbemutatója iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg. A táncbemutató, amelyen dr Bacsó Jenőnének, a MANSz kultúrális osztálya vezetőjének igaz magyar szívvel megírt táncjátékát adják elő, 8 órai kezdettel lesz a Csokonai Színházban. A darab, amelynek tegnapi előadásáról lapunk más helyen emlékezünk meg, a leghetesebb táncosok, köztük Bacsó Alexandra, ballétanárnő közreműködése folytán osztatlan sikert és nagy tetszést aratott. Ma este az előadás még fényesebb keretek között zajlik le. Jegyek 2 P-től 50 P-ig kaphatók a színházi pénztárnál délelőtt 9—12-ig, délután fél 7-ig.

előadásáról lapunk más helyen emlékezünk meg, a leghetesebb táncosok, köztük Bacsó Alexandra, ballétanárnő közreműködése folytán osztatlan sikert és nagy tetszést aratott. Ma este az előadás még fényesebb keretek között zajlik le. Jegyek 2 P-től 50 P-ig kaphatók a színházi pénztárnál délelőtt 9—12-ig, délután fél 7-ig.

Politikai menekülteket löttek le az orosz határőrök

Varsó, augusztus 13. Orosz határőrök csütörtökön délután agyonlőtték a Duna folyón öt orosz szökevényit. A lengyel lapok jelentése szerint a drysai partvidéken szolgálatot teljesítő lengyel járőr katonái a késő délutáni órákban észrevették, hogy a folyó orosz partjáról

ben az orosz parttól egy motoresónak indult el és

kihalászta a folyóból az életben maradt két másik szökevényt, akiket azután hazavittek orosz területre.

A lengyel lapok véleménye szerint a szerencsétlenül járt menekültek a határ közelében fekvő polochi GPU-börtönből szöktek meg.

egy csónak indul el, amelyen öt ember vezet minden erőfeszítéssel a lengyel part felé.

A csónak még a folyó közepére sem ért, amikor az orosz határőrök észrevették a szökevényeket és tüzelni kezdtek rájuk. Nagyon jó céllövők lehetnek, mert pillanatok alatt annyira széthyukgattak golyóikkal a csónak falát, hogy a víz behatolt a kis csónak süllyedni kezdett. A szökevények a folyóba vetették magukat és úszva próbálták partot érni, az erős ár azonban elragadta őket és három közülük rövid haláltusa után odaveszett. Köz-

PÁLYAZAT TEJSZÁLLÍTÁSRA

A siketnémák helybeli intézete napi cca 40 l tej szállítására pályázatot hirdet. A pályázat határideje augusztus 24-én déli 12 óra. Bővebb felvilágosítás az intézetben nyerhető. Igazgatóság.

— Aratnak a lett köztisztviselők és magánhivatalnokok. Zürichből jelentik: A »Neue Züricher Zeitung« írja, hogy a lett kormány felhívást intézett az államhivatalnokokhoz és a magánalkalmazottakhoz s felszólítja őket, jelentkezzenek önként a termés betakarítására. Az idén ugyanis rekordtermés volt Lettorszában, de nem sikerült megfelelő mennyiségű külföldi mezőgazdasági munkást behozni Lengyelországból és Litvániából.

A TETEL: ÁLL
UZLETE: MEGY
HA HIRDETÉSE: FUT
A
Független Ujságban

Express hirdetések

olcsó, megbízható beszerzési források:

Budapesti Férfiruhaház Csapó u. 6
Tropikál öltöny P 23.— Poróz-öltöny P 24.—
Fehér tenisz nadrágok P 450-től

Carysdoc Papp Lajos Kossuth u. 1.
Csapó u. 58.
illatszertáiraiban Minőség garancia!

MAYER rövidáros **Csapó u. 6.**
Nagy készlet miatt leszállítva a harisnya, reformnadrág, sport-ing, f. nadrág

Kerékpárt
részletfizetésre is

Csillárt
nagy választékból
P 8⁵⁰-ért
most olcsón vehet

Gulyás
rádió szaküzlelelőből
Piac-utca 59. szám

Teniszütők
előrehaladott idény
miatt 10% enged-
ménnyel
Kántor Ernő és Társánál

Moskovits József uridivatszabó
Legfinomabb angol és hazai szövetekből
készít legutolsó divat szerint
PIAC UCCA 41. SZ.

Ne tévesse el,
hogy a Csapó u. 67. szám
alatt a kanyarban van
Bálint József
asztalosmester bútorektóra

VILLANYMOTOROK,
villamosgépek és készülékek
javítását, tekercselését, átalakítását szakszűren végzi
Kovács Lajos
elektrőszerszám Miskolc u. 9.

FISCHER pipa, bazár
árúk olcsó eladása. Volt
vassátor, most:
Rózsa ucca sarok,
Tisza palota.

Figyelem! **Gombos Divatházban**
cipőt, rőfös és rövidárut
legolcsóbban vehet,
Csapó u. 103.

Ékszerreit, óráit
vásárolja, javíttassa
Moskovits Sándornál
Piac u. 41. szám

Bőröndök, retikulók
legnagyobb
raktára
Kántor Ernő és Társánál

Springer papir, fotoüzlet
triss filmek, lemezek, amatőr-
munkák gyors kidolgozása
Ferenc József ut 38. szám.

Férfisoknak,
erős szálú női harisnyák
stoppolását speciális gé-
pel fillére kért végzi
NAGY GYULA műhímző,
Püspöki palota

„LELA” zo mánciúzhely
legkülönösebben süti, főz.
Készíti:
LEVENCsik, Csapó u. 87.

Nagy István
puskaműves
Debrecen, Vár u. 9. sz.
Fegyverek, löszerek és legyver-
javítások legolcsóbban.

Takarékúzhelyeket
leggyorsabban legolcsóbban lé-
viteben. Csomóval kirakottat
60 pengőtől felelősséggel készítek
Molnár Elemér
Csapó u. 98.

Kazánok
olcsón eladók
Szent Anna u. 8. sz.

+ Szabó István +
orvosi műszerész és orihopád kellekek üzeme.
Ludaltalpbetét csak gipsz minta után készül.
Piac ucca 42. szám, Debrecen.

Kosztümjét, felöltőjét készíttesse egyenes csikozással mellvarrás nélkül Fábiánnál, Péterfia u. 19

Világítsunk, Főzzünk, Fűtsünk
villannyal, gázzal, gázgyári
KÖKSZSZAL
Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata.

Réti József
műszerész és gumijavító
Debrecen,
Ferenc József út 42.
Akkumulátor lemezelés, gumijavítás.

KONCZ Szent Anna 2 Kifakult ruháit
Péterfia 30 divatszínre festi
Gallérjait, ingeit hófehérre mossa.
Szárason vegyileg tisztít.

A Független Ujság GAZDA-oldala

Mennyi is a búza ára?

A gazdaközönséget jelenleg nagymértékben a termény értékesítése foglalkoztatja. Természetesen a búza és általában a termény értékesítésénél nagy szerepet játszik a Futura, melynek működése nem nagymértékben elégíti ki a gazdaközönség kívánságait. Bizonyos körök részéről oly hivatalos jellegű közleménnyel igyekeztek a közelmúlt napok egyikén elintézni a gazdaközönség panaszait, hogy közreadtak egy cikket, mely szerint a búzavételnél kötelező a 19 pengő 20 filléres ár. Idevonatkozólag megkérdeztünk egy pár nagyobb gabonakereskedelmi céget és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a búza ára Pesten 20 pengő. Ezt a 19 pengő 20 filléres debre-

eni árat most két pengő szállítási díj terheli. — Elgondolható tehát, hogy a kereskedőkre kötelező aligha lehet a 19 pengő 20 filléres debreceni ár. Innen van az, hogy az egyes kereskedők nem is bírnák a 19 pengő 20 filléres árat, hanem valamivel olcsóbban vásárolják meg a búzát a promt üzlet után vágó gazdától. Ha tehát a 19 pengő 20 filléres áron alul is történnek kötések, úgy a lekötött áron felül senki sem állhat elé újabb követeléssel. Egyébként gabonakereskedelmi vállalatok körében nagyon lehorgolt a hangulat, mert a korábban történt kötések kivül a magán kereskedelem csupán egy-két nagyobb külföldi cégnek exportálhat.

Augusztusi gazdahírek

Az elmúlt hét időjárása általában nyári jellegű, néhol csapadékos és a lehullott esőmennyiség általánosságban jótékony hatással volt. Különösen nagyon jó hatású volt az eső az ugar és ősziántáshoz, mert néhol már a földek görnyöngőssé szikkadtak. Jó hatással volt a kiadós eső a kapáskra és apróbb kerti veteményekre is. A kora hajnali ködök azonban rossz hatással voltak a szőlőkre és sok helyen gombásodás lépett fel. — Nagy általánosságban komolyabb panaszok az időjárásra nem igen voltak. A mezőgazdasági munkáknál a hordás befejeződött és a cséplés csupán az egyes nagyobb aradalmakban tart még, ahol a részes munkások részét csépelik. A dohány földeken befejezést nyert a törési munka. Most a fűzés folyik és sok helyen már kifeszíteték a felfűzött dohány termést; néhol hodályokban, néhol még karamokban szárad a dohány a csomózási munkára várva. A gazdaságokat a termés értékesítése foglalkoztatja leginkább és az őszi szántás ugarolás munkája.

A búza értékesítése, illetve az árak alakulása a külföldi piacokon egyenlőtlen volt. Chicagóban, Winnipegben és Buenos Ayresben az árak számottevő mértékben visszaestek. Az árváltozások az

egyedülállóan az alábbiak szerint alakultak: Chicagóban a szeptemberi búza jegyzése az elmúlt hó elején felárral, pengőre és métermázsára átszámítva P 12.70 volt. A legutóbbi szeptemberi búza jegyzéssel szemben tehát mintegy 43 filléres ársökkenés állapítható meg. Winnipegben a júliusi búza ára ugyancsak felárral, métermázsára átszámítva körülbelül 1.50-es ársökkenéssel P 17.23 volt. Buenos Ayresben a búza ára legutóbbi jegyzett 11.11-es árról P 10.65-re esett vissza. Liverpoolban viszont emelkedett a búza ára és a 15 filléres emelkedéssel elérte a P 18.60-at. Rotterdamban, mint általában a többi piacon ársökkenést tapasztalhatunk. A belföldi piacokon a nagymérvű kínálat következtében a búzaárak csökkenő irányzatot mutattak a P 20.75 és P 19.25-nél alább azonban nem eshettek. A rozsnál sem külföldi, sem belföldi viszonylatban számottevő árváltozás nem volt. A tengeri árak sem változtak és a tengeri piac újsága mindössze az volt, hogy az elmúlt héten Romániából 130 vagon tengeri kivitelét engedélyezték. Általában a tengeri vetés nagyon szép és hozama rekordtermést ígér. Ezeket tudtuk meg a legilletékesebb helyen a búza, illetve nemesebb szemes termények értékesítési viszonyáról.

A rozstermelő gazdák nehéz helyzetben vannak

A gazdaproblémák egész sorát tárgyalta a kecskeméti mezőgazdasági bizottság legutóbbi ülése. Dr. Pozsgay Rezső piarista gondnok terjesztette elő az 1929. év utáni években engedély nélkül telepített szőlők ügyét, amelyeket az életbe lépő hegyközségi törvény értelmében ki kellene dobni. Több felszólalás után a bizottság úgy határozott, hogy a Szőlőgazdák Egyesületével karöltve egyhangzó memorandumban fogják kérni a földmivelésügyi kormányzatot, hogy azoknál a telepítőknél, akik kizárólag szőlőmivelésből élnek, vagy akik nagy családdal

rendelkeznek és más jövedelmi forrásból nem tudják családjukat eltartani, indokolt esetben tekintsenek el a telepített szőlő kihányásától.

Mester László a Gazdasági Egyesület titkára ismertette a rozstermelő gazdák helyzetét a búzatermelő vidékek gazdáival szemben és azt a visszajátszást, hogy a búza árat minimalizálták, a rozst pedig nem. Rozsból közepes termésűnk nincs és rozstot úgyis a szegényebb vidékeken termelnek. A gazdákat a rossz termésen kívül most még a spekuláció is nyúzza, amennyiben rozsutak kénytelenek

termelési áron alul értékesíteni, mert a szegénységük miatt rá van nek utalva arra a kis pénzre is, amit kapnak érte. A bizottság ebben az ügyben a Mezőgazdasági Kamara útján kérelemmel fordul a földmivelésügyi kormányzathoz és kéri fogja a rozs árnak minimalizálását.

Dr. Pozsgay Rezső rámutatott arra, hogy a határban, de különösen Lajosmizse határában olyan elavult és rossz karban lévő cséplőgépek dolgoznak, hogy azok már csak muzeumba valók és munkájukkal felbecsülhetetlen kárt okoznak a cséplőtőknek és a cséplőmunkásoknak egyaránt. Sürgette a cséplőgépek hatósági ellenőrzését.

Indítványozta a bizottság, hogy forduljanak a polgármesterhez a második és harmadik gazdasági

népiskola megépítése ügyében, mert egészséges okszerű gazdálkodásról csak akkor beszélhetünk, ha a gazdasági népiskolákból kiképzett kisgazdák és gazdasági munkások fogják művelni a földet. Ez a hiány rajta hordja bélyegét az egész mezőgazdaságon. Szóva tették a pusztai iskolákban folyó elméleti kiképzést is. A tanterv azonos a főváros elemi iskoláinak tantervével, pedig a tanyai iskolákban egészen más kívánni valók vannak.

Szóba került a kecskeméti tantervvel egy másik nagyon régi panasza is. Lehetetlenség, hogy büntetéssel sújtsák azokat a sokszor sok családú tanyai törpebirtokosokat, akik a kultura iránti szomjúságukban rádiót hallgatnak, de nines évenként 28 pengőjük a rádió díjat megfizetni,

Irányítani kell a mezőgazdasági hitel felhasználását

Mutschenbacher Emil az OMGE igazgatója a Mezőgazdasági Közlöny legújabb számában a mezőgazdasági hitel kérdéséről érdekes cikket ért. Ez a cikk befejezője annak a tanulmányozatnak, amelyet az Országos Mezőgazdasági Kamara havi folyóiratában dr. Judik József, a Magyar Nemzeti Bank igazgatója indított el nagy feltűnést keltő tanulmányában. Judik József cikkében azt fejtette ki, hogy a mezőgazdasági hitelpolitikának ki kell terjeszkednie a hitelügyek tervszerű irányítására az igénybe vett hitel felhasználásának szakszerű ellenőrzésére. A hitelügyek kielégítésének problémájának könnyebb megoldását. Mutscenbacher Emil szerint a tőkének a mezőgazdaság részére való hitelezéstől tapasztalható huzódózással azzal magyarázható, hogy a mezőgazdaságnak hitelezett kölcsönök csak lassabban térülnek vissza, mint az iparban és a kereskedelemben. — Kiemeli, hogy igen nagy jelentőségű volna az ingó jelzáloghitel rendszeresítése, amelyet az OMGE és az Országos Mezőgazdasági Kamara eredménytelenül sürget.

Méltatja a jegybank alapszabálymódosításának jelentőségét s ezzel kapcsolatban azt az eredményt, hogy jegybank hat hónapi lejáratra szóló mezőgazdasági áruváltókat és legfeljebb kilenc hónapra szóló mezőgazdasági termelési váltókat leszámítolhat. A mezőgazdasági termelési váltó — mondja — talán az egész világon csak nálunk van s ezen a téren kezdeményezőként léptünk fel. A hitel igénybevételénél igazolni kell a termelés céljára való felhasználást, tehát itt először valósult meg dr. Judik Józsefnek a javaslata, amely a hitelnyújtás irányítására vonatkozik.

A jegybank — mondja Mutscenbacher Emil — nem lehet a mezőgazdaság rövidlejáratú hitelszükséglete kielégítésének egyetlen forrása. A beruházásokról hosszú, vagy 10 éves középlejáratú kölcsönre van szükség. Amíg a mezőgazdasági kötvények és zá-

loglevelek piaca újból ki nem alakul, ebből a hitelforrásból a mezőgazdaság nem meríthet, ezért fokozott jelentősége van a forgótőkehiányt pótló jegybankhitelnek. Szükségesnek mondja, hogy a hitelnyújtás terén a jövőben nagyobb óvatossággal járjanak el, több szigorúságot kell alkalmazni különösen a második és harmadik helyre bekebelezett jelzálogos kölcsönöknél és a kölcsönök gazdaságos felhasználását is szakszerűen irányítani kell. A közel jövőben — fejezi be — a beruházási hozzájárulás lerovásának céljaira is fokozódik mezőgazdaságunk hitelszükséglete, ezért kellő figyelmességgel gondoskodni kell.

Terményértékesítés

A m. kir. honvédelmi miniszter a kamarákhoz intézett leiratában közölte, hogy a m. kir. honvédség élelmi, termény és anyagiárandóssági szükségleteit (búza, roz, zab, széna, szalma) a jövőben a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával, elsősorban közvetlenül a termelőkötől szerzi be.

A honvédelmi miniszter ezen intézkedése a mezőgazdasági kamarák régi kívánságát teljesíti, — ugyanis a rendszer előnye, hogy a termelő így magasabb eladási, a m. kir. honvédség pedig előnyösebb vételárhoz jut.

A tapasztalat szerint közvetlenül a termelőtől történő vétel rendszerre eddig is kielégítő eredményt járt, mivel már a múltban is sikerült sok esetben a termelők és a katonaság beszerző szervei között a kapcsolatot akként kiépíteni, hogy a gazdák terményeiket már rendszeresen felajánlották eladásra, sőt azokat, sok esetben az élelmező raktárakba szállítva kínálták fel megvételre.

Felhívjuk emellett a gazdaságtársadalom figyelmét, hogy a m. kir. honvédség nadszorgságaival, illetőleg élelmező raktár parancsnokságával megegyező nagyobb számban keresse a kapcsolatot és ferti terményeket megvételre ajánlja fel a katonaságnak.

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth

Magyar Gépgyári Művek R. T. vezérképiselete és főraktára:

Rahmer Sándornál Debrecen, Deák Ferenc-utca 11. Olcsó árak! Kényelmes fizetési feltételek!

(Szomben a Törvényszékkal). — Telefon: 29-42.

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

A magyar gyáripár, kézművesipar és kereskedelem nagyszabású találkozója lesz a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár

Hosszú hónapok fáradozásának eredményeképpen 3 hét múlva, szeptember 3-án, délelőtt 10 órakor megnyitja kapuit a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár.

A debreceni kereskedelmi és ipakamara elgondolása kezdettől fogva az volt, hogy a Tiszántúli Ipari Kiállítás országos kiállítás legyen s így módot nyújtson a magyar gyáripárnak arra, hogy megfelelő keretek között nemcsak a fővárosban, a Tenyészállatvásáron és a Budapesti Nemzetközi Vásáron, hanem vidéken is összejelentődjön, akiknek nincsen módjukban a fővárosi bemutatókat megnézni. Annak ellenére, hogy a kamarának a folyó évben különösen nagy nehézségekkel kellett megküzdenie, a kiállításon a magyar gyári vállalatok egész sora mutatja be termelését. Rögton a kiállítás főbejáratával szemben a Rimamurányi-Salgótarjáni Vas- és Magyar Vagon és Gépgyár r. t. hatalmas pavillonja fog a néző elé tárulni s e két hatalmas vállalat itt mutatja be száz és százféle termékét. Ehhez a vállalatok csatlakoznak majd a külső területen a csepeli Weisz Manfréd Művek és a Kühne mezőgazdasági gépgyár hatalmas kiállításai s itt lesz a Magyar Ruggyantagyár r. t. gumibroncos talicskájának és közlekedési eszközeinek bemutatása. Bent a csarnokban a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal, m. kir. Dohányjövődék és az OTI bemutatóján kívül a magyar textilipar legkitünőbb vállalatai, egy hatalmas, együttes kiállítás keretében sorakoztatják fel a remekebbnél remekebb textilipari csodákat. Ebben a csarnokban részt kér a kamarakerületi gyáripár is, mert a Zerkovitz Textilművek, a Debreceni Hajlítót Bütorgyár, a Kiss Testvérek Bütorgyárt r. t., a Vulkan Gépgyár Kisvárdáról, valamint a Kontsek cég a Soproni Selyemiparral együtt itt állítanak ki. Ugyancsak a gyáripári csarnokban lesz a Dixi cipőgyár, az Egyesült Izzó és Orion és a Bajai Műszövő gyár r. t. bemutatója. Méltán fog nagy feltűnést kelteni a Berlini Nemzetközi Kézművesipari Kiállítás magyar anyagának egy része, amely vidéken elsősorban a TIKÁV keretében kerül kiállításra. A gyáripári csarnok végében a Debreceni Vas- és Rézbütorgyár, Debrecen város Világítási Vállalatával együtt rendkívül nagyszabású pavillont fog építeni s a Világítási Vállalat bemutatja a fénytechnikai és reklámvilágítást is. Autókban igen nagy lesz a választék, a Wanderer, a Fiat, az Opel, az Adler, a DKV. képviseltek, a Méray motorkerékpár a legremekesebb típusokat vonultatják fel. Itt lesz a Nyirboghányi petróleumgyár, a Téli Nitrogén s Műtrágyagyár r. t., a Bosch képviselő, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének pavillonja. A gyáripári kiállítási területhez kapcsolódik a kézművesipar kiállítása. Az idén az asztalosok egy külön bütorpavilonban lesznek, a lakberendező vállalatokkal együtt.

A házipari, valamint a kerámia ipar rendkívül nagy változatos-

ságban és gazdagságban Szalon-tay István ácsmester által készített magyaros kivitelű pavillonban üresít. A második nagy csarnokban a Takarékoság kereskedelmi r. t. kötelékébe tartozó cégek hatalmas áruházában mindent meg lehet vásárolni, amire a látogatóknak szüksége van. Ez a csarnok az iparos és mesterverseny kiállítási helyével együtt valószínűleg látványosság lesz, mert a kézművesipari remekművek serege fogja igazolni azt, hogy a kézművesipar minőségi termelés terén utólrhetetlen. Aki a sok látványlába belefárad, a híres debreceni húsipar fogyasztásával frissülhet majd fel, Bóde Gyula, Gábor László, Horváth Gábor, a Vidoni Testvérek és Társuk kelnek nemes versenyre, hogy mentől izesebb s jobb falatokkal segítsék át a látogatót a fáradalmakon. Enni, inni való lesz bőven, mert a legjobb borfajtákon kívül még azok is megkaphatják a maguk gyógyvizét, a Csokonai és a Hajdú gyógyvizet, akiknek tilos a bor élvezete. A nagyszerű debreceni »Elixir« folyékony gyümölcs a gyümölcsbemutató pavillonja mellett lesz kapható. Ugyancsak az élelmiszerudvarban mutatja be a Tiszvárdéki Tészta gyár tésztaárúit, míg a Kontsek Géza Ker. r. t. és Király István cégek illatos kávéval üditik fel a fáradt nézőket.

De nemcsak a gyáripár, kereskedelem és a kézművesipar találkozója lesz a TIKÁV, hanem a mezőgazdaság is részt vesz a virág, gyümölcs és zöldségbemutató, valamint a baromfi, galamb és nyulkiállítás keretében.

Az elkövetkező 3 hét alatt a munka láza őrli meg a Nagyerdei kiállítási területet, ahol ezt a külön vásárvárosrészt debreceni iparosok szorgos keze tüneményes gyorsasággal felépíti.

Debrecen város minden polgárának meg kell néznie a kiállítást és mindenki hívja fel nem Debrecenben lakó rokonának, jóismerősének, barátjának a figyelmét a Tiszántúli Ipari Kiállításra és Vásárra, amely hirdetni fogja a landkadatlan kitartás és munka diadalát!

Szeptemberben kezdik meg az iparigazolványok felülvizsgálását

Beavatott körök szerint az iparigazolványok felülvizsgálata szeptember elsején kezdődik meg. Az 1919 március elseje óta kiadott iparigazolványokat vizsgálják felül abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e az iparüzés általános feltételeinek.

Állítólag azért kerül sor az iparigazolványok felülvizglatára, mert a kereskedelmi és iparkamarai választási lajstromokat helyesbíteni kell. Ezek a lajstromok ugyanis több olyan iparos nevet tartalmaznak, akik iparral már régen nem foglalkoznak, esetleg más pályára tértek át. Az illetékesek szerint pontosan csak úgy lehet megállapítani a helyzetet, hogy felülvizsgálják az iparigazolványokat. És hogy két legyet üssenek egy csapásra: ezzel a vizsgálattal azt is meg akarják állapítani, hogy kik azok, akik kellő feltételek hiányában foglalkoznak iparral.

OMGE látogatás Debrecenben

Az OMGE mintegy 34 tagja látogatott el a minap Debrecenbe. A kiránduló OMGE tagokat, akik egytől végig elsőrendű dohányt termelő gazdák, Toldy Miklós, az OMGE agilis titkára hozta Debrecenbe és itt egy dohánytermelői értekezleten jöttek össze, majd kirándultak Pallagra, ahol az országos hírű Pallagi Dohánykísér-

leti Állomást tekintették meg, majd kimentek a dohányföldre is. Gazdag programu értekezletükön a dohány-nemesítés és dohánytermelési szak-kérdésekről tárgyaltak. A kétnapos kirándulás után néhány szabolcsi uradalom meglátogatására Szabolcsba utaztak.

Készül az új záróratörvény

Korlátozni akarják a szombati nyitvatartást is.

A munkaadói és munkavállalói érdekképviseletek augusztus 8-án Kunder Antal államtitkár elnöklésével közös értekezleten tárgyalták a nyílt árusítási üzletek alkalmazottainak munkaidejét szabályozó rendelettervezetet. Ez a tervezet a munkaidőt általánosságban napi 9 órában (az eddig szokásos napi 10 óra helyett), az élelmiszerüzleteknél pedig napi 10 órában (az eddig szokásos 11 óra helyett) állapítja meg.

Illetékes helyről az a kívánság merült fel, hogy a kérdést az érdekeltek békés megegyezéssel oldják meg. Alkalmazotti oldalról az élelmiszerüzletek munkaideje tekintetében nem is merült fel kifogás, általánosságban azonban a munkaidőnek napi nyolc órában való megállapítását kívánták.

Egyöntetű volt viszont az a vélemény, hogy a munkaidő korlátozásával kapcsolatban lényeges személyzeti létszámfelemlésről gyakorlati és pénzügyi okokból sem lehet szó. Ezért az a megoldási lehetőség került igen komoly formában előtérbe, hogy külön záróratörvényvel kétórás déli üzlezársás rendelendő el és ugyanez a törvény az élelmiszerüzletek nyi-

létét reggel 7 órában, zárását pedig este 7 órában állapítaná meg. Ez a megoldás természetesen némileg képesítendő az alkalmazotti munkaidő leszállításának életbe léptetését, viszont az összes nehézségeket kiküszöbölne.

Az új záróratörvény gyors előkészítése most már kizárólag a munkaadói érdekképviseleten múlik, melyek végleges állásfoglalás céljából már értekezletre hívták össze tagjaikat.

A béróratörvény terve időszerűvé teszi a szombati délutáni nyitvatartás korlátozását is. Ennek szükségessége ugyanis ma már alig indokolható, egyrészt a tisztviselők és munkások általános hétvégi munkaszünete miatt, másrészt pedig azért, mert a gyáraknak mintegy hatvan százaléka a bérfizetéseket szombatról a hét más napjára helyezte át s ez a folyamat előreláthatólag folytatódni fog.

Az új záróratörvényt — különösen annak a déli üzlezársásra vonatkozó részét — egyedül csak a fővárosban és nagyobb vidéki kereskedelmi gépontokban kívánják életbe léptetni, természetesen tehát Debrecenben is.

Már a börgazdálkodás megszervezéséről is tárgyalnak

Az értékesítési és behozatali kérdések rendezése.

A közelmúltban gyakran foglalkoztatta illetékes köröket a magyar börgazdálkodás megszervezése. A börripari probléma alapja az volt, hogy a hazai börripar túlnyomórészt külföldi nyersanyagokra van utalva és így természetesen nagy gondot okoz, hogyan fedezhetik a szükségletet. Hozzájárul ehhez még az a körülmény is, hogy hazai nyersbörértékesítésünk sincsen megszervezve — hangoztatják illetékes helyeken. Gyakran előfordul, hogy egyes börféléket külföldre szállítunk, mert arra a gyáripárnak pillanatnyilag nincsen szüksége, néhány hónap múlva pedig kiderül, hogy ugyanazt a börfajtát ismét importálni kell. Ezenkívül a hazai nyersbörértékesítés árkérdése is sokszor foglalkoztatja az állattenyésztő köröket.

Ezek a kérdések foglalkoztatják most az illetékes tényezőket és értesülésünk szerint a nyersbörgazdálkodás olyképpen való megszervezésére gondolnak, hogy a gazdák megfelelő árat kapjanak a nyersbörökért, másrészt a hazai ipar lehetőleg teljes mértékben átvége azokat.

Az erre vonatkozó tárgyalások anyagát kiegészíti a behozatal ügyének megtárgyalása is. Itt főleg arra van szükség — illetékesek szerint —, hogy nyersbörértékesítésüket az országokból lássuk el, amelyekbe kivite- lünk irányul. Ebből a szempontból

elsősorban a délamerikai országok jönnek számításba.

Az illetékeseknek az a meggyőződésük, hogy a jövőben a hazai ipar a nyersbörértékesítés ellátásánál az eddiginél erősebben támaszkodik az itthoni termelésre. Másrészt pedig igyekeznek onnan vásárolni, ahova kivitelünk irányul és ezzel támogatja kivitelünket is.

Természetesen még semmi konkrétum nincsen ezeknek a kérdéseknek elintézésénél. A szervezési körvonalai még nem bontakoztak ki és a megbeszélések még egészen kezdetleges stádiumban vannak. Illetékes helyen azonban úgy vélik, hogy az ipar és kereskedelem támogatásával hamarosan megvalósíthatják a börriparral kapcsolatos terveket.

Megszűnt iparok

Szűcs László szatócs, Jekli András szatócs, Deutch Mór fűszer stb. keresk., Kóroly Zsigmondné telephelyről fuvarozó.

A kárpitos-szakosztály ezúton és ismételtén felhívja a vásárlóközönség figyelmét arra, hogy a jelenlegi nyersanyag árak mellett a legolcsóbb új anyagokból 50 pengőbe kerül egy heneser. Az ócska-anyag viszont — tekintettel az előző hosszú használatra — az egészségre káros hatású lehet.

SPORT

Zsúfolt őszi műsora lesz Debrecen futballsporlijának

A játék és mérkőzések színvonalának emelkedésére azonban nincs kilátás

Debrecen sportéletében jelentős változást hozott az újrendszerű Nemzeti B. Liga megszervezése, amelynek révén

Kelet debreceni bajnoka a DVSC is bekapcsolódik az országos küzdelmekbe.

Óriási jelentősége van ennek a változásnak, úgy a Bocskay, mint az amatőrök szempontjából, mert sokkal nagyobb lesz a versengés és amely csapat nem végez produktív munkát, menthetetlenül elbukik.

Ez a változás alapjaiban rendíti meg Debrecen eddigi futball szervezetét, amelyben a Bocskay több mint egy évtizeden keresztül uralkodó szerepet játszott. Az amatőrök csak kitartó munkával és nagy áldozatok árán tudtak maguknak közönséget nevelni, amely már elérte azt a standard létszámot, hogy a mérkőzéseket ráfizetéssel mentesítsék, sőt sokszor haszonnal lehetett megrendezni, még a délelőtti órákban is.

A B. Liga most ezt a közönséget is elhódítja és az amatőr csapatok, melyek a kerületi bajnokságért küzdenek, csak egészen kiskörű érdeklődésre, illetve a klubszínek legvérmesebb fanatikusaira számíthatnak.

A Bocskay és a DVSC felváltva játszanak itthon, tehát minden héten idegen vendége lesz Debrecennek. Az érdeklődés fokozása várható tehát annak ellenére, hogy a játék színvonalának szempontjából egyelőre javulás helyett visszaesés várható.

Későn fog észbekapni a Bocskay

Az előkészületekben a Bocskay sohasem volt előrelátó, az utóbbi években azonban különösen hanyagság és tehetetlenség mutatkozik a startnál. Tavaly például teljesen készületlenül vágott neki a szezonnak és csak az őszi szezon derekán látott szervezkedéshez, amikor már behozhatatlannak látszó hátrányba került a csapat. A véletlenül és a szerencsén mulott csupán, hogy az utolsó pillanatban megmenekült a kieséstől.

Az idén még sokkal rosszabb a helyzet. Teleki után a center posztjára már beilleszkedni látszó Finta is elment s így pillanatnyilag két poszt betöltetlen a csatársorban. Egy hét alatt kellene két csatárt szerezni, különben Pástói és Veres állanak csak rendelkezésre, esetleg a karcagi Csókay. Ez a három csatár tehetséges, de jó tréner kellene melléjük, hogy a kemény küzdelmekre megfelelő kondíciót és taktikai kiképzést nyerjenek. Hátsorban nagy a bőség. Orosz, Belesik, Elek és Sarkadi szélsőhalyok és Boros, Pocsai centerhalyok közül kell kiválasztani a hármast. A védelem a régi marad: Kertész (Vörös), Nádai és Janzói.

A csapat Achilles-sarka tehát az idén a csatársor lesz, amely különösen eredményességben ígér keveset. Mint már említettük, a Bocskay megkísérli az első mérkőzésekre megnyerni Telekit, aki azonban mint az NBB bajnokságra komolyan pályázó diósgyőri csapat tréneré és októbertől kezd-

ve játékos, aligha hajlandó ezt a szívességet megtenni a Bocskaynak.

Egyelőre a legnagyobb baj a trénerkérdés, amely szinte megoldhatatlannak látszik, miután a Bocskaynak nincs 300 pengő egy megfelelő trénerre. Régen rutinos klasszis játékosokból állt a csapat, amely még azt is kibírta, hogy egy szezonban átlag 4-5 hónapra keresztül tréner nélkül, vagy gyengébb trénerrel dolgozott. Hiszen ez volt az oka annak, hogy a Bocskay annyit válogatott játékosokkal csak a 4-ik helyet tudta birtokolni, holott akár bajnok is lehetett volna.

Egy hét múlva start a bajnoki pontokért. Ha tétlen a vezetőség, nagyon rövid, ha dolgoz, hosszú idő a hiányok pótlására. Egyelőre azonban a jövő kevés íóval biztat.

És a DVSC...

A debreceni vasutas klub nagy ambícióval készül az NBB küzdelmeire, de nagyon nehéz a helyzete, mert játékos hiány van és kevés a kínálat, nagy a kereslet. A meglévő játékos anyag jórésze nem üti meg a magasabb mérté-

SPORT NAPLÓ

Debrecen egyetlen sporteseménye ma a Diósgyőri-út motorvezetés és kerékpár bemutató verseny, amelyen a Törekvés gárdája indul. Ezt követi a Törekvés és a DVSC csapatainak barátságos mérkőzése.

A bajnoki start előtti utolsó vasárnapot minden csapat kihasználja. Lengyelországban turázik a Hungaria és a Kispest, Hollandiában a Taxi, Pozsonyban játszik az Újpest a Bratislava csapatával. A Bocskay vasárnap Mátészalkán, hétfőn Kiszárdán vendégszerepel. A többi pesti és vidéki csapat egymásközt játszik barátságos mérkőzést.

A magyar atletikai bajnokságok vasárnap és hétfőn kerülnek sora. Nagy küzdelmek és rekordok várhatók, miután az eredmények alapján válogatnak az Európa-bajnoki küzdelmekre.

A Törekvés — mint fővárosi forrásból értesültünk — csak a második csapatát küldi Debrecenbe. Az első Vecsésen vendégeskedik. A debreceni mérkőzés érdekessége ezáltal nagyon csökken.

Hétfőn kezdődik Debrecenben a vidéki kerületek tenniszbajnoki versenye és augusztus 20-ig tart. A versenyek színhelye a városi diszpálya, amely a régi katonai lövöld helyén épült. A küzdelmekben valamennyi kerület — számszerint hat — részt vesz, de legnagyobb érdeklődés Asbóth startját előzi meg.

A Bocskay közgyűlése

A Bocskay Football Club évi rendes közgyűlést 1938 augusztus 28-án délelőtt 10 órakor tartja Debrecenben az Arany Bika szállóban. Amennyiben

ket, már pedig Csepel, Törekvés, Diósgyőr, Salgótarján és Budapest csapataival egy csoportban csak jó együttessel lehet felvenni a küzdelmet, még akkor is, ha nem pályázik a bajnokságra, hanem egy középhelyezéssel is beéri.

A DVSC nagy felelősséget vállal magára, amikor itt az amatőrök rovására, ha jó szándékkal is, de magához hódítja a közönséget. A startnál 2-3 súlyosabb vereség pánikot idézne elő a csapatban, a közönség bizalma megrendülne és ezzel a debreceni amatőr futball is válságba kerülne.

Az NBB csak 28-án startol, tehát még két hét ideje van a DVSC-nek a szervezkedésre. Ennyi idő alatt akár az egész csapatot ki lehet eszerélni.

A DVSC és a Bocskay viszonya

Kárhözatos, hogy most már két vezető klubja van Debrecennek, a Bocskay és a DVSC, de nem tudják egymást megérteni, holott érdekeik nem ellentétesek, sőt nagyon is azonosak. A DVSC annyira féltékeny a Bocskayra, hogy még tréningmérkőzést sem hajlandó játszani vele, pedig mindkettőnek nagy szüksége van erős tréning partnerre, mert a mostani amatőr csapatok között ilyen nem található.

A két vezető klub és csapat közötti barátságos viszony elengedhetetlen kelléke a fejlődésnek, amelyre most kétszeresen szükség van, mert könnyen megeshet a esoda, hogy egyszerre bukik el mindkét csapat és ebben az esetben Debrecen futballsportja 30 évvel esnék vissza. Ez pedig végzetes következményekkel járna.

A közgyűlés határozatképtelen lenne, a második közgyűlést, amely a megjelentek számára tekintet nélkül határozathozatalképes, 1938. évi szeptember 4-én délelőtt 10 órakor hívjuk össze ugyanoda, ugyanazzal a tárgysorozattal. Az évi rendes közgyűlésre a Bocskay Football Club tagjait ezennel meghívjuk és vagyunk sporttársi tisztelettel: dr. Gyenes Dénes társelnök, Béber László klubigazgató, a közgyűlés tárgysorozata: 1. Előnöki megnyitó. 2. Klubigazgató évi jelentése. 3. Zárószámadások előterjesztése. 4. Költségvetés előterjesztése. 5. Tisztújítás. 6. Alapszabálymódosítás. 7. Indítványok. Az indítványokat a közgyűlést megelőzően nyolc nappal írásban kell benyújtani a választmányhoz.

Nyílt-tér*

Ismertetlen tettes jogtalan úton elmulajdonított tőlünk, Gottdiener Sámuel cég, Gottdiener Sámuelné, Gottdiener Sándor és Gottdiener Testvérek kft. Debrecen aláírásokkal ellátott különböző címletű, egyébként kifizetetlen váltókat és egy ilyen váltót elhelyezni igyekezett. Mivel ezután alapos lehet a gyanu arra, hogy más váltókkal is kísérletezni fog, ezúton hívjuk fel saját érdekében mindenkit, akinél fenti aláírásokkal ellátott váltót akarnak elhelyezni, hogy annak elfogadása előtt nálunk a váltó eredete és az aláírás valódisága iránt érdeklődjék, mivel a büncselekmény folytán tőlünk kikerült váltókért bennünket felelősség nem terhel.

Gottdiener H. Sándor
Debrecen, Hatvan n. 35.

* E rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Anyakönyvi hírek

Születés: Lazányi István npsz. Piradány leány Júlianna, Nagy Sándor m. kir. postamester Tarczal fiú Tibor, Szabó István szabóság Homok u. 117. leány Ilona, Szellő Sándor máv órabéres Kabár u. 8. leány Magdolna, Simon István kefégyári munkás Csillag u. 27. fiú ref. Varjas János kovácsmester Berk u. leány Ilona, Bereczki Iván timármester Vigkedvő Mihály u. 25. leány Adél, Tokaji János npsz. Bellegő 27. fiú István.

Házasság: Tóth Lajos gazdasági gépész Sport u. 16.—Lakatos Júlianna Sport u. 16., Bodnár Péter timár npsz. Beresényi u. 47.—Turucz Júlianna Beresényi u. 47., Molnár Gyula npsz. Rothermere u. 55.—Haraszti Erzsébet Kossuth u. 61., Kerepesi máv bádógos Kossuth uca 41.—Barta Erzsébet Széchenyi u. Gulyás István cipészsegéd Péterfia u. 24.—Deák Erzsébet Csigeke u. 41., Pecze József szobafestő mester—Csuta Zöldfa u. 10., Bakura István kereskedősegéd—Berk Júlianna Ghilányi u. 9., Farkas György városi erdőőr Fancsika—Bodnár Margit Bánk 111., Márta Zoltán nyomdászsegéd, Csonka u. 9.—Kertész Júlianna Csonka u. 9.

Halálozás: Nagy Sándor fm. ref. 50 Géza u. 4., Orbán Benjáminné ref. 42 éves Király Ferenc u. 10.

KÖZGAZDASÁG

A BUZA 10 FILLÉRREL JAVULT

Rozs: októberre: 15.28, 15.25, 15.35, zárlat 15.40—15.43, 1939 márciusra: 16.10, 16.04, zárlat 16.12—16.14.

Tengeri: augusztusra: 18.70, zárlat 18.77—18.80, szeptemberre: 18.10, 18. zárlat 18.10—18.14, 1939 májusra: 13.78, 13.85, zárlat 13.93—13.97.

Ujbuza: felsőtiszai 77 kg-os 19.70—19.95, 78 kg-os 19.90—20.15, 79 kg-os 20.10—20.35, 80 kg-os 20.20—20.45.

Ujroz: 14.60—14.80.

Uj takarmányárpa: elsőrendű 13.60—16.00, középmínőségű 15.30—15.50.

Ujzab: elsőrendű 16.20—16.30, középmínőségű 16.10—16.20.

Tengeri: tisztántúli 19.00—19.20, egyéb áll. 18.90—19.00, Bp. közraktár 19.20—19.40.

A ferencvárosi sertésvásárra

Összesen 555 darab sertésf hajtottak fel. Ebből eladtak 531-et, eladatlan maradt 24. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 83 darab volt. Az irányzat változatlan.

Árak: uradalmi zsirsertés 340 kg-on felül 100. I. szedett sertés 98—103, II. 94—97, III. silány minőségű 90—93, angol tökesertés 100—102 fillér kg-ként.

Hivatalos valutaárfolyamok

Angol font 16.45—16.65. Cseh kor. 9.50—12.— (a 20 kor-nál nagyobb címletek kivételével). Dinár 7.15—7.70. USA dollár 337.20—341.20. Francia fr. 9.—9.40. Leu 3.—3.45. Lira 16.90—17.90 (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével). Svájci fr. 77.25—78.15.

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak.

Búza 18.60—19.00. Rozs 13.30—13.50. Árpa 14.20—15.50. Tengeri 18.00—18.70. Lucerna 7.80—8.80. Szalma 6.30—7.30. Szalma 2.20.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Elárverezek 1938 augusztus 10 17. napján délelőtt fél 11 órakor Debrecenben a szibogó vásártéren, ki nem szállítás esetén folytatólag délelőtt háromnegyed 11 órakor Péterfia 48. szám alatt, folytatólag Péterfia uca 53. szám alatt 1133 pengőre becsült ingókat, úgymint koosmaberendezés, rádió, billiárdasztal és lakberendezési tárgyak, stb.

Szántó Armin
kir. bir. végrehajtó.

Apróhirdetések

Házasság

31 éves izr. úriú 100 P. jövedelemmel, feltétlenül tisztultú iskolázott, csinos leány ismeretséget keresi azonnali házasság céljából. »Szakember« jellegre. 2496

Allást keresők

Altiszti állást, vagy házfelügyelői állást keresek 2 vagy 3 ezer pengő övaddékkal. — Cím a kiadóban. 2493

Ezer pengő

övadékkal pénzbeszedő, vagy bizalmi állást elvállalok, nagy gyakorlattal s kitűnő bizonyítványokkal rendelkezem. Cím a kiadóban. 2482

Betöltendő állás

6 pengő napi keresetét biztosítunk felek látogatásáért. Csakis jól öltözött, intelligens urak (hölgyek) jelentkezzenek kedden 5—7 óra között Morvai hírlapirodájában, Werbőczy u. 2. 2551

Tanulóleányt,

jó családból felvesz Biró Erzsébet iparművész, Piac u. 51. sz. 2477

Kifutófiut

azonnal felveszek, Kocsák György fűszer- és csemegekereskedő, — Debrecen, Széchenyi u. 57. 2554

Jómunkás

fodrászsegédet felveszek. Megegyezést levélben. — Szanka Imre fodrász, Balmazújváros. 2478

Kifutólányt

vagy fiut felveszek Albrichtovics úri szabósága. Svetits palota, az udvarban. 2560

Kifutófiú

felvételt Arany János u. 62. Fűszerület. 2561

Nyugdíjasokat

alkalmazzunk új biztosítási ágazat részére. Szép kereseti lehetőség. — Magyar Hollandi, Piac u. 44. 2494

Megbízható

zsidó lányt bodegába felveszek, Frischmann bodega, Piac u. 19. 2497

Kiszolgálólányt,

fűszerüzletben jártast, felveszek, Márton Kálmán u. 52. Nyilastelep. 2499

Kocsist,

gazdaságban teljesen kielégítő bizonyítvánnyal komenciósként keresek. — Márton Kálmán uca 52. Nyilastelep. 2550

Masamód

segédlányt és tanulót felvesz »Arany« kalapszalón. Sas u. 4. 2574

Idősebb

bejáró, avagy bennlakó háztartási alkalmazott felvétetik. Arany János u. 20. sz. 2070

Bejáró
takarítónőt délelőtti órákra felveszek. Batthyány u. 17. Dr. Békésné. 2564

Egy
önállóan dolgozó masamódlányt felveszek, Teszler Ila, Piac u. 89.

Üzletek

Üzlethelyiség,
tágas, forgalmas üzletudvarban, megosztva is kiadó. Piac u. 41. Házfelügyelő. 2567

Híd u. 14.
számú ház közkedvelt »Balogyvári« vendéglővel elköltözés miatt eladó. 2308

Kiadó lakás

KÉTSZOBÁS
komfortos, berendezett lakás új, modern bútorttal a Piac uccán aug. 15-től kiadó. Érdeklődni Széchenyi uca 12. sz., az uccai lakásban. 2473

Háromszobás,
fürdőszobás I. emeleti lakás november 1-re kiadó. Széchenyi u. 34. 2555

Egy
udvari helyiség üzletnek, műhelynek szept. 1-re kiadó. Ferenc József út 46. Érdeklődni Ferenc József út 32. sz. 2556

Kiadó
városi kétszobás lakás. A város tulajdonát képező Rakovszky u. 40. sz. bérházban lévő fsz. 2. sz. kétszobás lakás f. évi november 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester. 2491

Egy
szoba, előszoba, fürdőszobás lakást november 1-re keresek. Cím a kiadóban. 2346

Különbejárátú
légfűtéses bútorozott szoba kiadó Svetits bérház III. lépcső IV. em. 12. ajtó. 2568

Kiadó
városi egyszobás lakás. A város tulajdonát képező Hajnal uccai bérházban lévő B. III.-II. sz. egyszobás lakás azonnal kiadó. Értekezni lehet Városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester. 2498

Villa
a Simonyi út legszebb részén, ugyanott villatelek eladó. Cím a kiadóban. 2498

Családi
háznak alkalmas telkek eladó. Értekezni Erzsébet u. 14. 2168

Kurucz
u. 60. sz. kis családi ház gyümölcsösrel minden elfogadható áron azonnal eladó. 2565

Elköltözés
miatt eladó 43 hold prima búzatermő föld a hajdudorogi kövesút mentén, — szép lakással, istállóval, magtárral, tengerigörével, a tanya körülkerítve. Cím Ungváry Ferenc, Ujfahértó. 2495

Központifűtéses
elsőemeleti négyszobás, hallos lakás azonnal, vagy november elsejére kiadó. Simonffy u. 7. sz. 2490

Uccai
bútorozott szoba két ágy, hencser, kényelmes, azonnalra kiadó. Miklós u. 10. 2198

Egyetemi
hallgató a Simonyi úton, vagy környékén izr. úri családnál teljes ellátást keres. Választ azonnal a kiadóhivatalba. 2553

Azonnalra
is bérelhető háromszobás, fürdőszobás egyszerű parkett nélküli udvari lakás. Arany János u. 20. 2569

Kiadó
azonnalra uccai bútorozott szoba előszobával 1—2 személynek. Hatvan u. 31. — Keresztépület. 2571

Teljesen
különbejárátú csinosan bútorozott szoba parkirozott udvarban kiadó. Péterfia uca 48. Hátul az udvarban. 2240

Különbejárátú
csinosan bútorozott nagy uccai szoba két személynek is kiadó. Barna u. 15. I. em. 2573

Püspöki-palotában
bérbeadó november hó 1-re háromszobás lakás. Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt, a református egyház gazdasági gondnokánál. 2558

Különbejárátú
bútorozottszoba kiadó. — Arany János u. 48.

Lakást keresők

Piac
uccán, vagy ebből nyíló mellékúccák elején négyszobás komfortos lakást keresek nov. 1-re. — Dr Droth. 2552

3—4 szobás
modern lakást keresek kertben. Cím: Rendőrség II. e. 87. 2566

Négyszobás
komfortos lakást keresek Debrecenben szeptember elsejére. — Ajánlat vitéz Kosztolányi tüzérezredes, Székesfehérvár, lovasági laktanya címre. 2491

Egy
szoba, előszoba, fürdőszobás lakást november 1-re keresek. Cím a kiadóban. 2346

Ingatlan

Villa
a Simonyi út legszebb részén, ugyanott villatelek eladó. Cím a kiadóban. 2498

Családi
háznak alkalmas telkek eladó. Értekezni Erzsébet u. 14. 2168

Kurucz
u. 60. sz. kis családi ház gyümölcsösrel minden elfogadható áron azonnal eladó. 2565

Elköltözés
miatt eladó 43 hold prima búzatermő föld a hajdudorogi kövesút mentén, — szép lakással, istállóval, magtárral, tengerigörével, a tanya körülkerítve. Cím Ungváry Ferenc, Ujfahértó. 2495

Különféle
elsőemeleti négyszobás, hallos lakás azonnal, vagy november elsejére kiadó. Simonffy u. 7. sz. 2490

Uccai
bútorozott szoba két ágy, hencser, kényelmes, azonnalra kiadó. Miklós u. 10. 2198

Egyetemi
hallgató a Simonyi úton, vagy környékén izr. úri családnál teljes ellátást keres. Választ azonnal a kiadóhivatalba. 2553

Ellátás

Két izr.
úri leánykát iskola közelében elvállalna teljes ellátásra izr. úriú. Jelentkezés Petőfi tér 3. 2478

90 fillérért
4 fogásos kismenüt kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házi-kösz. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. 90c

Eladás

Alig használt!
1. modern műtő és vizsgálóasztal (Sims-Löwenstein) vascső fellépővel, 2. kétajtós fa műszerszekrény, 3. fémcsőből készült vizsgáló divány jól párnázva megbízásból olcsón eladó. Megtekinthetők: — Schön Sándornál, Piac u. 14. 2557

Modernháló,
ebédlő, kombinált szekrény, rekámie, konyhaberendezés, előszobagarnitúra, antikszekrény, íróasztal, — cselló, rádió olcsón eladó, Hatvan u. 61. 2286

Tornyos vaskonyha,
szalagarnitúra, 2 kirakat szekrény és többféle tárgyak eladók. József kir. herceg uca 9. 2562

N. S. U.
négyülékes, gyönyörű kiállítású, remek karban lévő autó eladó. Piac u. 41. — Házfelügyelő. 2566

Vétel

Keresek
egy jó állapotban lévő használt autót. Ugyanott egy »Zünd-app« motorke-rekár eladó. Késes u. 74. 2572

Betegtolókocsit
megvételre keresek, Rot-hermere u. 33. 2479

Vitrint
megvételre keresek. Varga u. 12. 7. ajtó.

Gyermekkocsit,
használtat, kifogástalant veszek. Cím kiadóban. 2383

Harmadik
kereskedelmibe való használt tankönyvet keresek. Cím a kiadóban. 2091

Oktatás

Tanuljon
gyorsírást és gépirást a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában. — Ma már gyors- és gépirás tudás nélkül nem lehet elhelyezkedni. Olcsó tandíj. A tanítás egész nap folyik. Alkalmi bizonyítvány. Beiratkozás bármikor az Iskola helyiségében: Lakócezi u. 17. szám. 2185

Szépírást,
német nyelvet tanít, kor-repetál, javítóvizsgára elő-készít Czeizler, Miklós u. 11. szám. 2483

Nyári nyelv-anfolyamok.
Olcsó angol, német, olasz nyelvórák. Egy óra 50 fillér! Érdeklődni lehet a kiadóban. 2226

Ajánlat

Kerékpárok,
kerékpár alkatrészek autótól olajok, benzín, Dunlop gumi, Viktoria motorke-rekár, Dermosrai szíjola-j körzetképviselése, Emeric, Sas u. 4. 2468

Harisnya
szemszedést, talpalást és stoppolást olcsón vállalok. Csap u. 22. 2484

Kerékpárok,
összes gyártmányokban, — rádiókészülékek, varrógépek új és használt motor-kerékpárok nagy választékban, — Puch 250, Jamas 200, Indiár 600 rak-taron. Részletfizetés — cse-reakció. Királynál, Royal épület. 2223

Kész kocsit
raktáron, használtat be-cserélek és javítok. Neu-länder kocsigyár, Erzsébet uca. 2074

Szövött faredőny
naptól, hidegtől megvédi akását. Készíti: Redőny-üzem, Balthen uca tizen-kilenc. Üzletszerzők felvé-tetnek. 2333

Alkalmi
fazonhálók, ebédlők, jég-szekrények, — kombinált szobák, irodaberendezések, konyha berendezések, — Wertheim kassza, hagyaték kiárusítása. Deger-feld tér 6. 606

Boroshordók
minden nagyságban kap-hatók. Heredovszky kádár mester, Pesti u. 51. 2195

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, lécz, faragottfa és bauxit cement kapható a Debreceni Műkőgyár Rt Fürdő uca 2. sz. telepen.

Autócékk
— olaj — Schaler — pneu-matotik — Bosch-gyert-tyák, felszerelési cikkek nagy választékban Király-nál, Royal épület. 2224

Gőzlokomobilok,
6 HP, MAV, 10 atm. — 8 HP idősebb megújított, — 5 HP gőzmagánjáró — tízéves 1000 mm körülgűrűs cséplőgarnitúra eladók — bérbeadók — cserélhetők Királynál, Royal épület. 2222

Különféle

Szállást
keres az ORLE iroda az augusztus 22—27-i világ-gyűlésre és lelkesgyűlés-re magánházaiknál szerény díjazás mellett. — Tiszta, rendez kiadó lakások tulajdonosai jelentkezzenek az ORLE irodában, Kálvin u. 5. sz. alatt d. e. 9. t. ig. 2483

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Függelék Ujság Vállalat. Nyom-ta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József kir. herceg uca.